

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі
Национальный Банк Республики Казахстан
National Bank of Kazakhstan

Қазақстан Ұлттық Банкінің
ХАБАРШЫСЫ

№10

2016 ЖЫЛҒЫ 1–31 қазан

«Қазақстан Ұлттық Банкінің Хабаршысы»,

Редакциялық кеңестің құрамы:

Редактордың міндетін атқарушы:
Терентьев А. Л.

редакциялық кеңестің мүшелері:
П.Е.Орлов
Ә.Қ. Мадиярова
Н.В. Сәрсенова
А.Е.Сәрсенбаева

шығарылымға жауапты:
Н.Н. Шабанова
Тел: 8 (727) 330-24-97

Құрылтайшы – «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі» РММ
050040, Алматы қ.,
«Көктем-3» ш/а, 21

Басылым ҚР Баспасөз және бұқаралық ақпарат істері жөніндегі ұлттық агенттігінде
1997ж.24.02. № 432 тіркелген

1995 жылдан бастап шығарылады

Редакциядан:

Құрметті оқырмандар!

Қазақстан Ұлттық Банкі Сіздердің назарларыңызға «ҚҰБ Хабаршысы» журналының 2016 жылғы 1-31 қазандағы № 10 кезекті шығарылымын ұсынып отыр.

«Басты оқиғалар» бөлімінде Сіз Қазақстан Ұлттық Банкінің базалық мөлшерлеме жөніндегі шешімі туралы, төлем жүйелерінің операторларына қойылатын талаптар туралы, төлем ұйымдарына қойылатын талаптар және Қазақстан Қаржы нарығындағы жалпы ахуал туралы таныса аласыз. Сондай-ақ «Есет қалатын оқиғалар мен біртуар адамдар» сериясынан «Х. Ерғали 100 жыл» ескерткіш монетасының айналысқа шығарылғаны туралы хабарлаймыз.

Сонымен қатар басылым беттеріннен Сіз дәстүрлі түрде Қазақстан Ұлттық Банкі әзірлеген және Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде тіркелген нормативтік құқықтық актілер туралы ақпаратты алуыңызға болады.

МАЗМҰНЫ:

1. Басты оқиғалар4 бет;
2. «Төлем тапсырмаларын, төлемдік талап-тапсырмаларды, инкассалық өкімдерді ресімдеу, пайдалану және орындау жөніндегі нұсқаулықты бекіту туралы» ҚРҰБ Басқармасының 2016 жылғы 28 қаңтардағы № 30 қаулысы .. 14 бет;
3. «Қазақстан Республикасының аумағында шығарылатын немесе аумағына әкелінетін вексель қағазының қорғаныш дәрежелеріне қойылатын талаптарды, сондай-ақ вексель қағазына қойылатын техникалық талаптарды бекіту туралы» ҚРҰБ Басқармасының 2016 жылғы 28 қаңтардағы № 31 қаулысы59 бет;
4. «Төлем карточкаларын шығару және пайдалану нұсқаулығын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2000 жылғы 24 тамыздағы № 331 қаулысына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» ҚРҰБ Басқармасының 2016 жылғы 28 қаңтардағы № 33 қаулысы.....63 бет;
5. «Банктердің және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдардың ақпараттық жүйелерінің қауіпсіз және іркілссіз жұмыс істеуіне қойылатын талаптарды бекіту туралы» ҚРҰБ Басқармасының 2016 жылғы 28 қаңтардағы № 34 қаулысы.....74 бет;
6. «Банктердің және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдардың төлем жүйелеріне кіруін қамтамасыз ететін ұйымдастыру шараларына және бағдарламалық-техникалық құралдарға қойылатын талаптарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2012 жылғы 24 тамыздағы № 269 қаулысына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» ҚРҰБ Басқармасының 2016 жылғы 28 қаңтардағы № 35 қаулысы.....81 бет;

Басты оқиғалар

Базалық мөлшерлеме туралы

2016 жылғы 3 қазан

Алматы қ.

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі базалық мөлшерлемені +/-1% дәлізімен 12,5% деңгейіне дейін төмендету туралы шешім қабылдады. Базалық мөлшерлеменің төмендеуі сыртқы нарықтың негізгі сегменттеріндегі оң серпінмен, сондай-ақ ішкі қаржы нарығындағы ахуалдың тұрақты болуымен байланысты. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі жылдық инфляцияның нысаналы дәлізге жақындау қарқыны одан әрі расталып, валюталық құралдарды теңгемен құралдарға ауыстыру үрдісінің орнықтылығы сақталған жағдайда базалық мөлшерлемені төмендетуді жалғастырады.

Базалық мөлшерлеме бойынша шешім мынадай факторлар ескеріле отырып қабылданды.

2016 жылғы 9 айда инфляция 5,6%-ды, жылдық көрсеткіш бойынша 16,4%-ды құрады. Ағымдағы жылғы қазан-қарашада жылдық инфляция күрт баяулайды деп күтіледі. Осыған байланысты Ұлттық Банк жылдық инфляция 2016 жылдың қорытындысы бойынша жоғарғы шекке жақындайды, ал 2017 жылы жағымсыз күйзелістер болмаған жағдайда сенімді түрде нысаналы дәліз шегінде (6-8%) болады деп күтеді.

Халықтың инфляциялық күтулері төмендеу үрдісін жалғастырды, оны халықтың арасында жүргізілген кезекті пікіртерім көрсетіп отыр. Нәтижелерге сәйкес бағаның қатты өсетінін күтетін пікіртерімге қатысушылар үлесі азаюда. Шілде-тамыздағы мұнайдың әлемдік бағасының серпінінен болған инфляциялық және девальвациялық тәуекелдер қыркүйекте айтарлықтай төмендеді.

Нарыққа қатысушылардың девальвациялық күтулері төмендеуде, бұл валюталық тәуекелдерді хеджирлеу үшін пайдаланылатын жеткізілімсіз форвардтық келісімшарттар бойынша мөлшерлемелердің тұрақты төмендеуімен расталып отырады. Мөлшерлемелердің төмендеуі қысқамерзімді кезеңге және сол сияқты бір жыл аясына тән.

2016 жылғы тамызда экономиканың базалық салаларын дамыту үрдісін сипаттайтын қысқамерзімді экономикалық индикатор жылдық көрсеткіш бойынша 0,2%-ға өсті. Макроэкономикалық көрсеткіштер экономиканың сыртқы талаптардың өзгерістері мен айырбастау бағамының құбылмалылығына біртіндеп бейімделуін растайды.

Қаржы нарығындағы ахуал тұрақты болып отыр. Ұлттық Банктің операциялары базалық мөлшерлеменің пайыздық дәлізі ішіндегі нарықтық пайыздық мөлшерлемелерді ұстап тұр. Пайыздық мөлшерлемелердің мерзімдік құрылымын (кірістілік қисығы) қалыптастыру процесі жалғасуда. Байқалып отырған оң үрдістерге қарамастан базалық мөлшерлеменің сараланған тәсілін талап ететін тәуекелдер сақталуда. Ұлттық Банктің базалық мөлшерлеме бойынша мәселені одан әрі шешуі нақты және болжамдық инфляцияның траекториясына, сондай-ақ халықтың және нарықтың валютаға басымдық беруіне қатысты болады. Инфляциялық процестердің бәсеңдеуі мен жылдық инфляцияның орнықты төмендеу үрдісін растау және теңгедегі депозиттердің тұрақты өсуі кезінде базалық мөлшерлеменің ағымдағы жылдың соңына дейін төмендейтіні жоққа шығарылмайды.

Базалық мөлшерлеме бойынша келесі шешім 2016 жылғы 14 қарашада Астана уақыты бойынша 17.00-де жарияланады.

Төлем жүйелері операторларына қойылатын талаптар туралы

2016 жылғы 14 қазан

Алматы қ.

«Төлемдер және төлем жүйелері туралы» 2016 жылғы 26 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңында (бұдан әрі – Заң) халықаралық стандарттар ескеріле отырып, төлем жүйелерінің маңыздылық дәрежесіне қарай (жүйелік маңызы бар, маңызды және өзге де төлем жүйелері) жіктелімі, енгізілген, төлем жүйелерінің операторларына қойылатын талаптар белгіленген.

Төлем жүйесінің операторы төлем жүйесінің жұмыс істеуін қамтамасыз ету жөніндегі қызметті жүзеге асырады, төлем жұмысының қағидаларын белгілейді және оның даму стратегиясын айқындайды. Бұл ретте хабарларды өңдеу, төлем жүйесі инфрақұрылымының жұмыс істеуін қамтамасыз ету жөніндегі операциялық және технологиялық функцияларды оператор төлем жүйесінің операциялық орталығына беруі мүмкін.

Көрсетілетін қызметтердің ашықтығын арттыру мақсатында операторлардың тарифтерді және төлем жүйесінің жұмыс істеу қағидаларын жария етуі жөніндегі талаптар, сондай-ақ осы қағидалардың мазмұнына қойылатын талаптар көзделген. Бұл ретте шетелдік төлем жүйелерінің операторлары жүйеге қатысушылар арасындағы Қазақстан Республикасының ұлттық валютасындағы ақша аударымдарын банкаралық ақша аудару жүйесі не банктер немесе банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдар арқылы жүзеге асыруды қамтамасыз етулері тиіс.

Төлем жүйелері операторларының қызметін реттеу шеңберінде операторлардың Қазақстан Республикасының аумағында жеке төлем жүйесін құру немесе Қазақстан Республикасының аумағында шетелдік төлем жүйесінің жұмысы басталғандығы туралы Ұлттық Банкті міндетті түрде хабардар ету көзделген. Төлем жүйелері операторларының Ұлттық Банкке ұсынатын құжаттары мен мәліметтерінің тізбесі Заңның 5-бабының 5-тармағында және Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің тиісті нормативтік құқықтық актісінде көзделген (тізбе Ұлттық Банктің <http://www.nationalbank.kz/?docid=3324&switch=russian> Интернет-ресурсында орналастырылған). Банктер және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдар Ұлттық Банкті қандай да болмасын төлем жүйесіне қатысуы туралы да хабардар етуге тиіс.

Бұл ретте Заңның талаптарына сәйкес қазіргі кезде Қазақстанда жұмыс істейтін төлем жүйелерінің операторлары Ұлттық Банкке Заң алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін алты ай ішінде (2016 жылғы 10 ақпанға дейін) төлем жүйелерінің тізіліміне қосу үшін тиісті ақпаратты жіберуге тиіс.

Ұлттық Банк алынған ақпаратты талдау қорытындылары бойынша төлем жүйелерін олардың маңыздылығының өлшемшарттары бойынша жіктейтін болады және өзінің интернет-ресурсына Қазақстан Республикасының аумағында жұмыс істейтін төлем жүйелері тізілімін орналастырады.

Төлем ұйымдарына қойылатын талаптар туралы

2016 жылғы 14 қазан

Алматы қ.

«Төлемдер және төлем жүйелері туралы» 2016 жылғы 26 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңында (бұдан әрі – Заң) банктік емес жеке төлем ұйымдарының қызметін оларды Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкінде есептік тіркеу арқылы реттеу көзделген. Бұл рәсім міндетті түрде жүргізіледі және одан өтпей төлем ұйымының төлем қызметтерін көрсетуге, сондай-ақ атауында «төлем ұйымы» деген сөздерді пайдалануға жол берілмейді.

Қазіргі кезде жұмыс істеп отырған төлем ұйымдары өз қызметін Заңның талаптарына сәйкес келтіруге, оның ішінде Заң алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін алты ай ішінде (2016 жылғы 10 ақпанға дейін) Ұлттық Банкте есептік тіркеуден өтуге тиіс. Көрсетілген мерзім аяқталғаннан кейін есептік тіркеуден өтпеген төлем ұйымдарының қызметі заңсыз болып табылады және Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген жауапкершілікке әкеп соғады.

Есептік тіркеу үшін Ұлттық Банкке ұсынылатын құжаттар мен мәліметтердің тізбесі Заңның 16-бабының 2-тармағында және Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің төлем ұйымдарының қызметін ұйымдастыру мәселелері жөніндегі тиісті нормативтік құқықтық актісінде көзделген (тізбе Ұлттық Банктің <http://www.nationalbank.kz/?docid=3324&switch=russian> Интернет-ресурсында орналастырылған).

Есептік тіркеу қорытындысы бойынша Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі төлем ұйымына тіркеу нөмірін береді және оны төлем ұйымдарының тізіліміне енгізеді, тізілім Ұлттық Банктің интернет-ресурсына орналастырылады және халықтың төлем қызметтерін көрсетуге құқығы бар банктік емес төлем ұйымдарының тізбесімен танысуына мүмкіндік береді.

Қаржы нарығындағы ахуал туралы

2016 жылғы 21 қазан

Алматы қ.

1. 2016 жылғы қыркүйектегі инфляция

Қазақстан Республикасының Ұлттық экономика министрлігі Статистика комитетінің ресми деректері бойынша 2016 жылғы қыркүйекте инфляция 0,2% (2015 жылғы қыркүйекте – 1,0%) болды. Азық-түлік тауарлары 0,3%-ға (0,6%-ға өсу) арзандады, азық-түлікке жатпайтын тауарлар 0,6%-ға (2,0%-ға өсу) қымбаттады. Ақылы қызмет көрсету тарифтері 0,4%-ға (0,7%-ға өсу) өсті.

Азық-түлік тауарлары нарығында 2016 жылғы қыркүйекте қанттың бағасы 5,9%-ға, жемістер – 1,4%-ға, көкөністер – 8,9%-ға, оның ішінде картоп – 16,2%-ға, сәбіз – 15,2%-ға, пияз – 13,7%-ға төмендеді. Жұмыртқаның бағасы 5,8%-ға, шай – 2,4%-ға, күнбағыс майы – 2,2%-ға өсті.

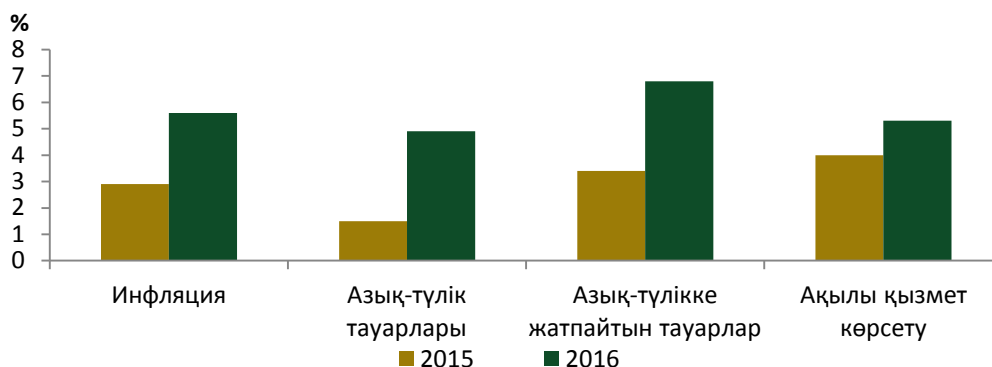
Азық-түлікке жатпайтын тауарлардың ішінде киімнің және аяқ киімнің бағасы 0,7%-ға, жуатын және тазалайтын құралдар – 0,6%-ға, дәрі-дәрмектер – 0,4%-ға өсті. Дизель отынының бағасы 9,9%-ға, сұйытылған газ – 3,7%-ға, бензин – 0,7%-ға өсті.

Ақылы қызметтер тобында білім беру қызметінің бағасы 3,2%-ға, тұрғын үй қызметі – 0,4%-ға өсті. Көлік қызметінің бағасы 0,7%-ға, оның ішінде теміржол көлігі қызметі – 1,7%-ға, әуе көлігі – 14,4%-ға төмендеді.

2016 жылғы қаңтар-қыркүйекте инфляция 5,6% (2015 жылғы қаңтар-қыркүйекте – 2,9%) болды. Жылдың басынан бастап азық-түлік тауарларының бағасы 4,9%-ға (1,5%-ға өсу), азық-түлікке жатпайтын тауарлар – 6,8%-ға (3,4%-ға өсу), ақылы қызмет көрсету – 5,3%-ға (4%-ға өсу) өсті. (1-график).

1-график

2015 және 2016 жылғы қаңтар-қыркүйектегі инфляция және оның негізгі топтары

Инфляция жылдық көрсеткіш бойынша 2016 жылғы қыркүйекте 16,6% (2015 жылғы желтоқсанда – 13,6%) деңгейінде қалыптасты. Бұл ретте азық-түлік тауарларының бағасы 14,7%-ға (10,9%-ға), азық-түлікке жатпайтын тауарлар – 26,6%-ға (22,6%-ға), ақылы қызмет көрсету – 9,4%-ға (8,1%) өсті.

2. 2016 жылғы қыркүйектегі халықаралық резервтер және ақша агрегаттары (жедел деректер)

Алдын ала деректер бойынша 2016 жылғы қыркүйекте Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің жалпы халықаралық резервтері 31,4 млрд. АҚШ долларын, таза

халықаралық резервтер (Ұлттық қордың шетел валютасындағы активтерін қоспағанда) 30,8 млрд. АҚШ долларын құрады.

2016 жылғы қыркүйекте Ұлттық Банктің халықаралық резервтері 0,9 млрд. АҚШ долларына немесе 2,9%-ға ұлғайды. Шетел валютасындағы активтер 0,6 млрд. АҚШ долларына өсті, ал алтынның бағасы 1,0%-ға өскен кезде жүргізілген операциялар нәтижесінде алтындағы активтер 0,3 млрд. АҚШ долларына өсті.

Үкіметтің Ұлттық Банктегі шоттарына валютаның түсуімен және банктердің шетел валютасындағы корреспонденттік шоттарындағы қалдықтардың ұлғаюымен қамтамасыз етілген халықаралық резервтердің өсімі банктердің бекітілген кестеге сәйкес валюталық-пайыздық своп операцияларының өтеуімен және Ұлттық қордың активтерін толықтыру және Үкіметтің сыртқы борышына қызмет көрсету бойынша операцияларды жүргізумен бейтараптандырылды.

Ұлттық қордың шетел валютасындағы активтерін (жедел деректер бойынша 64,4 млрд. АҚШ доллары) қоса алғанда, жалпы алғанда елдің халықаралық резервтері бір айда 0,4%-ға ұлғайып, 95,8 млрд. АҚШ долларын құрады.

Ақша базасы 2016 жылғы қыркүйекте 4 646,9 млрд. теңгені құрады, оның кеңеюі бір айда 2,7%-ды немесе 122,9 млрд. теңгені құрады.

3. 2016 жылғы қыркүйектегі ақша нарығы

2016 жылғы қыркүйекте ақша нарығындағы сауда-саттықтың негізгі көлемі автоматты РЕПО нарығында өткізілді. Бұл ретте ақша нарығындағы мөлшерлеме жылдық 13% құраған базалық мөлшерлеменің деңгейі ескеріле отырып қалыптастырылды.

	2016 тамыз	2016 қыркүйек	Өзгеруі, %-бен
Автоматты РЕПО нарығындағы сауда-саттық көлемі, млрд. теңге	5 679,3	4 287,3	-24,5
Своп нарығындағы сауда-саттық көлемі, млрд. теңге	2 223,8	1 551,6	30,2

2016 жылғы қыркүйекте 1 күндік РЕПО операциялары бойынша орташа алынған мөлшерлеме (TONIA индикаторы¹) жылдық 12,1% деңгейінде, 1 күндік своп операциялары бойынша орташа алынған мөлшерлеме 12,4% деңгейінде қалыптасты. Ақша-кредит саясатының операцияларын ақша нарығында жүргізу кезінде таргеттелетін (нысаналы) мөлшерлеме болып табылатын TONIA индикаторы негізінен базалық мөлшерлеменің жаңа пайыздық дәлізінің төменгі шегі айналасында қалыптасты.

4. 2016 жылғы қыркүйектегі валюта нарығы

2016 жылғы қыркүйекте теңгенің айырбастау бағамы бір АҚШ доллары үшін 334,93-341,97 теңге аралығында өзгерді. 2016 жылғы қыркүйектің соңында теңгенің АҚШ долларына қатысты биржалық бағамы бір ай ішінде 1,4%-ға нығайып (жыл басынан бастап нығаюы – 1,3%), бір АҚШ доллары үшін 335,46 теңге болды. Қазақстан қор биржасында KZT/USD валюталық жұбы бойынша биржалық операциялар көлемі 2016 жылғы тамызбен салыстырғанда 2016 жылғы қыркүйекте 20,5%-ға төмендеп, 2,2 млрд. АҚШ долларын құрады. Биржадан тыс валюта нарығында KZT/USD валюталық жұбы бойынша операциялар көлемі 2016 жылғы тамызбен салыстырғанда 6,4%-ға төмендеп, 7,4 млрд. АҚШ доллары болды. Сауда-саттықтың жалпы көлемі 10,1%-ға төмендеп, 9,6 млрд. АҚШ доллары болды.

¹ Биржада автоматты РЕПО секторында МБҚ-мен жасалған бір жұмыс күндік мерзімі бар РЕПО-ны ашу мәмілелері бойынша орташа алынған пайыздық мөлшерлеме

	2016 жылғы тамыз	2016 жылғы қыркүйек	Өзгеруі, %-бен
ҚҚБ-дағы KZT/USD валюталық жұбы бойынша операциялардың көлемі, млн. АҚШ доллары	2 821,7	2 243,0	-20,5
Банкаралық нарықтағы KZT/USD валюталық жұбы бойынша операциялардың көлемі, млн. АҚШ доллары	7 886,5	7 380,8	-6,4

5. 2016 жылғы қыркүйектегі мемлекеттік бағалы қағаздар нарығы

2016 жылғы қыркүйекте Қаржы министрлігінің мемлекеттік бағалы қағаздарын орналастыру бойынша аукцион өткізілген жоқ. Қаржы министрлігінің айналыстағы мемлекеттік бағалы қағаздарының көлемі қыркүйектің соңында 5 509,5 млрд. теңгені құрады.

Қазақстан Ұлттық Банкінің қысқамерзімді ноттары

Ұлттық Банктің ноттары эмиссиясының көлемі 2016 жылғы қыркүйекте 4 690,7 млрд. теңгені құрады. Бұл ретте 7 күндік ноттарды орналастыру бойынша 21 аукцион, 1 айлық ноттарды орналастыру бойынша 4 аукцион, 3 айлық ноттарды орналастыру бойынша 1 аукцион, 6 айлық ноттарды орналастыру бойынша 1 аукцион және 12 айлық ноттарды орналастыру бойынша 1 аукцион өткізілді. Орналастырылған 7 күндік ноттар бойынша орташа алынған тиімді кірістілік 13,87%, 1 айлық ноттар бойынша – 13,87%, 3 айлық ноттар бойынша - 13,25%, 6 айлық ноттар бойынша – 12,98%, 12 айлық бойынша – 12,03% болды. 2016 жылғы қыркүйектің соңында айналыстағы ноттар көлемі 2 266,3 млрд. теңгені (бір ай ішіндегі өсу – 16,8%) құрады.

6. Төлем балансы және сыртқы борыш

2016 жылғы 1-жартыжылдықта ағымдағы операциялар шотының тапшылығы 2015 жылғы 1-жартыжылдықтағы 2,3 млрд. АҚШ доллар тапшылығымен салыстырғанда 3,6 млрд. АҚШ долларын (немесе ЖӨ-ге (-)6,4%) құрады.

Ағымдағы операциялар бойынша тапшылықтың ұлғаюы оң сауда балансының 4,6 млрд. АҚШ долларға дейін 39,4%-ға (2015 жылғы 1-жартыжылдықта 7,6 млрд. АҚШ доллары) қысқаруына байланысты.

Brent сұрыпты мұнайдың әлемдік бағалары орташа алғанда 2016 жылғы бірінші жартыжылдықта 2015 жылғы осындай кезеңмен салыстырғанда 30,8%-ға төмендеп (орташа алғанда 2015 жылғы бірінші жартыжылдықта бір баррель үшін 58,0 доллар) бір баррель үшін 40,2 АҚШ долларын құрады. Нәтижесінде тауарлар экспорты 31,2%-ға төмендеді және 17,1 млрд. АҚШ долларын құрады (2015 жылғы 1 жартыжылдықта 24,9 млрд. АҚШ доллары). Мұнай мен газ конденсаты экспортының құны 41,8%-ға төмендеп, 8,9 млрд. АҚШ долларын құрады.

Тауарлар импорты 27,6%-ға қысқарып, 12,5 млрд. АҚШ долларын құрады (2015 жылғы 1 жартыжылдықта 17,3 млрд. АҚШ доллары). Импорттың жалпы көлемінде негізгі тауарлар номенклатурасының барлық түрлерінің әкелінуі қысқарды, бұл ретте, азық-түлікке жатпайтын тұтыну тауарлары мен инвестициялық тауарлар бойынша ең көп тиісінше 33,7%-ға және 33,2%-ға қысқару болды.

Резиденттердің шикізат экспортынан түсетін кірістерінің төмендеуі нәтижесінде шетелдік тікелей инвесторларға кірістер төлемдері 5,1 млрд. АҚШ долларына дейін 5,3%-ға қысқарды. Шығарылған облигациялар бойынша қазақстандық эмитенттердің берешегінің қысқаруы олар бойынша бейрезиденттерге кірістер төлемдерінің 0,6 млрд. АҚШ долларына дейін 22,5%-ға төмендеуіне әсер етті.

Қаржы шоты бойынша капиталдың таза әкелінуі (ҚР Ұлттық Банкінің резервтік активтерімен операцияларды қоспағанда) 2016 жылғы 1 жартыжылдықта 5,1 млрд. АҚШ долларын (2015 жылғы 1 жартыжылдықта 4,1 млрд. АҚШ долларын) құрады және негізінен тікелей инвестициялау және мемлекеттік және корпоративтік сектордың орташа-ұзақмерзімді қарыз алу операциялары бойынша әкелінумен қамтамасыз етілді, ол портфельдік инвестициялар бойынша әкетілумен ішінара өтелді.

Шетелдік тікелей инвестициялар бойынша капиталдың таза әкелінуі 2015 жылғы 1-жартыжылдықтағы 1,3 млрд. АҚШ долларымен салыстырғанда 5,7 млрд. АҚШ доллары болды. Шетелдік тікелей инвестициялардың жалпы әкелінуі (ШТИ) 9,3 млрд. АҚШ долларын құрады (2015 жылғы 1 жартыжылдықтағыдан 25,8%-ға жоғары).

ҚР Ұлттық қорының және банктік емес ұйымдардың шетелдік активтерінің өсімі, сондай-ақ Қазақстанның эмитенттері шығарған борыштық бағалы қағаздарды қайталама нарықта сатып алу және өтеу нәтижесінде міндеттемелердің төмендеуі 3,0 млрд. АҚШ доллары болып қалыптасқан портфельдік инвестициялар бойынша таза әкетілуге ықпал етті.

2016 жылғы 30 маусымда **Қазақстан Республикасының сыртқы борышы** жыл басынан бері 6,7 млрд. АҚШ долларына ұлғайып, 160,4 млрд. АҚШ доллары болды.

Сыртқы борыштың құрылымында 8,5% немесе 13,6 млрд. АҚШ доллары мемлекеттік сектордың сыртқы борышына, 4,8% немесе 7,7 млрд. АҚШ доллары «Банктер» секторының сыртқы борышына, 33,5% немесе 53,8 млрд. АҚШ доллары «Басқа секторлардың» тікелей инвестициялармен байланысты емес берешегіне, қалған 53,2% немесе 85,4 млрд. АҚШ доллары фирмааралық берешекке тиесілі.

2016 жылғы бірінші жартыжылдықта ҚР Үкіметінің сыртқы борышы, негізінен, экономиканың бәсекеге қабілеттілігін арттыруға бағытталған Дүниежүзілік Банктен алынған қарызды игеру есебінен (1 млрд. АҚШ доллары) 1,4 млрд. АҚШ долларына өсті.

«Банктердің» сыртқы борышы негізінен резиденттердің «Банктер» шығарған еурооблигацияларды өтеуі және сатып алуы есебінен 0,3 млрд. АҚШ долларына қысқарды. Фирмааралық берешекті қоса алғанда, «Басқа секторлардың» сыртқы міндеттемелері сырттан жаңа қарыздарды белсенді түрде тарту және қолда барларын игеру, сондай-ақ аталған сектор эмитенттерінің еурооблигациялары құнының ұлғаюы нәтижесінде 5,7 млрд. АҚШ долларына ұлғайды.

Сыртқы борыштың ІЖӨ-ге қатынасының көрсеткіші 2015 жылғы 31 желтоқсандағы 83,4%-бен салыстырғанда 107,0%-ын құрады. Мемлекеттік сектордың сыртқы борышы 2015 жылдың соңындағы 6,6%-ға қарағанда ІЖӨ-нің 9,1%-ын құрады. Сыртқы борыштың ІЖӨ-ге қатынасы көрсеткіштерінің нашарлауы сыртқы борыштың өсуіне, сол сияқты ІЖӨ көрсеткішінің доллармен есептеуде төмендеуіне байланысты орын алады.

Нақты айырбастау бағамы

2016 жылғы сегіз ай ішінде теңге нақты көрсетуде 2,8%-ға әлсіреді (нақты тиімді айырбастау бағамының 37 елдің валюталарына қатысты индексінің өзгеруі), ал 2014 жылдың басынан бастап 2016 жылдың тамызына дейін әлсіреу 27,6%-ды құрады.

Теңгенің Ресей рубліне қатысты әлсіреуі 2016 жылғы сегіз ай ішінде нақты көрсетуде (салыстырмалы бағалардың өзгеруіне қарай түзетілген) 8,7%-ды, ал 2014 жылдың басынан бастап теңгенің нақты әлсіреуі 10,5%-ды құрады.

Негізгі сауда әріптестері валюталарының нақты айырбастау бағамдары индекстерінің өзгеруі жөніндегі деректер кестеде көрсетілген.

Кесте. Теңгенің нақты айырбастау бағамы индексінің өзгеруі

Валюта	2016 жылғы қаңтар – тамыз	2014 жылғы қаңтар – 2016 жылғы тамыз
Ресей рубліне қатысты	8,7%-ға әлсіреу	10,5%-ға әлсіреу
АҚШ долларына қатысты	3,3%-ға әлсіреу	44,5%-ға әлсіреу
Еуроға қатысты	5,9%-ға әлсіреу	31,0%-ға әлсіреу
Қытай юаніне қатысты	0,9%-ға нығаю	39,5%-ға әлсіреу
Белорусь рубліне қатысты	1,9%-ға әлсіреу	15,0%-ға әлсіреу
Қырғыз сомына қатысты	2,2%-ға әлсіреу	28,2%-ға әлсіреу

7. 2016 жылғы қыркүйектің соңындағы жағдай бойынша депозит нарығы

Резиденттердің депозиттік ұйымдардағы депозиттерінің көлемі бір айда 1,6%-ға ұлғайып (жыл басынан бері өсім 10,4%), 2016 жылғы қыркүйектің соңында 17 628,1 млрд. теңгені құрады. Заңды тұлғалардың депозиттері 10 425,1 млрд. теңгеге дейін 2,3%-ға артты (жыл басынан бері өсім 13,6%), жеке тұлғалардың депозиттері 7 203,0 млрд. теңгеге дейін 0,6%-ға өсті (жыл басынан бері 6,0%-ға өсті)

2016 жылғы қыркүйектің соңындағы жағдай бойынша ұлттық валютадағы депозиттердің көлемі 7 357,7 млрд. теңге (бір айда 3,6%-ға ұлғайды, жыл басынан бері – 48,6%-ға өсті), шетел валютасындағы – 10 270,3 млрд. теңге (бір айда 0,2%-ға ұлғайды, жыл басынан бері – 6,8%-ға төмендеді) болды. Теңгедегі депозиттердің үлес салмағы бір айда 40,9%-дан 41,7%-ға дейін ұлғайды (жыл басынан бері – 31,0%)

Заңды тұлғалардың ұлттық валютамен депозиттері 2016 жылғы қыркүйекте 3,4%-ға ұлғайды (жыл басынан бері 40,6%-ға өсті) және 4 952,6 млрд. теңге болды (заңды тұлғалардың депозиттерінен 47,5%), шетел валютасымен – 1,3%-ға ұлғайды (жыл басынан 3,2%-ға төмендеді) және 5 472,4 млрд. теңге болды.

Жеке тұлғалардың теңгемен депозиттері 2016 жылғы қыркүйекте 3,9%-ға ұлғайды (жыл басынан бері 68,2%-ға өсті) және 2 401,5 млрд. теңге болды (жеке тұлғалардың депозиттерінен 33,4%), шетел валютасымен – 1,0%-ға төмендеді (жыл басынан 10,5%-ға төмендеді) және 4 797,9 млрд. теңге болды.

Мерзімді депозиттер қыркүйекте 2,3%-ға ұлғайды және 12 894,6 млрд. теңге болды (жыл басынан бері 9,6%-ға өсті). Мерзімді депозиттер құрылымында ұлттық валютамен салымдар 4879,8 млрд. теңге (бір айда 5,5%-ға ұлғайды, жыл басынан бері 54,6%-ға өсті), шетел валютасымен – 8014,9 млрд. теңге (бір айда 0,5%-ға ұлғайды, жыл басынан бері 6,9%-ға төмендеді) болды.

8. 2016 жылғы қыркүйектің соңындағы жағдай бойынша кредит нарығы

Банктердің экономиканы кредиттеуінің көлемі 2016 жылғы қыркүйектің соңында бір ай ішінде 0,2%-ға ұлғайып (жыл басынан бері 0,1%-ға ұлғайды), 12 686,1 млрд. теңге болды.

Ұлттық валютамен кредиттер көлемі бір ай ішінде 8 420,9 млрд. теңгеге дейін 1,4%-ға ұлғайды (жыл басынан бастап 0,2%-ға ұлғайды). Оның құрылымындағы заңды тұлғаларға кредиттер 1,6%-ға, ал жеке тұлғаларға – 1,1%-ға өсті. Заңды тұлғаларға да (2,3%-ға), сондай-ақ жеке тұлғаларға да (0,6%-ға) шетел валютасымен кредиттер көлемі 4 265,3 млрд. теңгеге дейін 2,1%-ға төмендеді (жыл басынан бастап 0,2%-ға төмендеді). Теңгемен кредиттердің үлес салмағы бір айда 65,6%-дан 66,4%-ға дейін (2015 жылғы желтоқсанда 66,3%) ұлғайды.

2016 жылғы қыркүйектің соңында ұзақмерзімді кредиттер көлемі 0,3%-ға 10 470,0 млрд. теңгеге дейін төмендеді, қысқамерзімді - 2,6%-ға 2 216,3 млрд. теңгеге дейін ұлғайды.

Заңды тұлғаларға берілген кредиттер көлемі 0,1%-ға 8 621,0 млрд. теңгеге дейін төмендеді (жыл басынан өсу 1,3%), жеке тұлғаларға 0,8%-ға 4 065,1 млрд. теңгеге дейін өсті (жыл басынан 2,4%-ға төмендеу). Жеке тұлғаларға берілген кредиттердің үлес салмағы бір айда 31,8%-дан 32,0%-ға (жыл басында – 32,9%) дейін артты.

Шағын кәсіпкерлік субъектілерін кредиттеу 2016 жылғы қыркүйекте 0,4%-ға 2 798,8 млрд. теңгеге артты (экономикаға кредиттердің жалпы көлемінен 22,1%). Жыл басынан бастап шағын кәсіпкерлік субъектілерін кредиттеу көлемі 35,8%-ға өсті.

Салалар бойынша банктердің экономикаға кредиттерінің қомақты сомасы сауда (жалпы көлемдегі үлесі – 20,8%), өнеркәсіп (13,8%), құрылыс (8,0%), ауылшаруашылығы (5,4%) және көлік (4,2%) сияқты салаларға тиесілі.

2016 жылғы қыркүйекте банктік емес заңды тұлғаларға ұлттық валютада берілген кредиттер бойынша орташа есептелген сыйақы мөлшерлемесі 15,1% (тамызда – 16,0%), жеке тұлғаларға – 18,9% (19,9%) құрады.

Ескерткіш монеталарды айналысқа шығару туралы

«Х. Ерғалиға 100 жыл»

Алматы

2016 жылғы 28 қазан

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі «Есте қалатын оқиғалар мен біртуар адамдар» монеталар сериясынан нейзильбер қоспасынан номиналы 100 теңгелік «Х. Ерғалиға 100 жыл» ескерткіш монеталарын айналысқа шығарады.

Хамит Ерғали – қазақ ақыны, Қазақ КСР-ның халық жазушысы. Отан соғысының 1-ші және 2-ші дәрежелі ордендерімен, екі Еңбек Қызыл Ту орденімен, «Құрмет белгісі» орденімен, басқа да ордендермен және медальдармен наградталған.

Монеталардың бет жағында (аверсінде) жоғары бөлігінде Қазақстан Республикасының елтаңбасы бейнеленген. Елтаңба бейнесінің оң жағында «ҚҰБ» аббревиатурасы бар. Төменгі бөлігінде монетаның номиналын білдіретін «100 ТЕҢГЕ» деген жазба орналасқан. Номиналдың сол және оң жағында ұлттық ою-өрнек элементі бейнеленген. Айналысқа мемлекеттік тілде «ҚАЗАҚСТАН ҰЛТТЫҚ БАНКІ» деп жазылған.

Монеталардың сырт жағында (реверсінде) Хамит Ерғалидың бейнесі, мемлекеттік тілде «ХАМИТ ЕРҒАЛИ» деген жазу, оның факсимилесі, «100 ЖЫЛ» деген жазба және соғылған жылын білдіретін «2016» деген сан орналастырылған.

Монеталардың бет жағындағы және сырт жағындағы бейнелер мен жазулар бедерленген. Айналысқа шығынқы жиек. Қыры (гурты) бедерлі.

Монеталар нейзильбер қоспасынан жасалған, диаметрі – 31 мм, массасы – 11,17 грамм, таралымы – 100 мың дана.

Номиналы 100 теңгелік ескерткіш монеталар Қазақстан Республикасының бүкіл аумағында көрсетілген құнымен төлемнің барлық түрлері бойынша, сондай-ақ банк шоттарына есептеу үшін және аудару үшін қабылдануға міндетті, Қазақстан Республикасының барлық банктерінде шектеусіз ұсақталады және айырбасталады.

Ескерткіш монеталарды «Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Қазақстан теңге сарайы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорны дайындаған.

Монеталардың дизайны Қазақстан Республикасы Президентінің 2003 жылғы 25 қыркүйектегі № 1193 Жарлығымен бекітілген Қазақстан теңгесі – ұлттық валюта банкноттары мен монеталары дизайнының тұжырымдамасына сәйкес әзірленген.

Ескерткіш монеталардың алты мың данасы жақсартылған сапамен дайындалған және сату үшін арнайы пластикалық термовакуумды орауға салынған.

Монеталарды Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің барлық филиалдарында, Алматы қаласында мына мекенжай бойынша сатып алуға болады: Панфилов көшесі, 98.

Анықтама үшін телефоны (727) 273-83-98.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ

Алматы қ.

2016 жылғы 28 қаңтар

№ 30

Төлем тапсырмаларын, төлемдік талап-тапсырмаларды, инкассалық өкімдерді ресімдеу, пайдалану және орындау жөніндегі нұсқаулықты бекіту туралы

«Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» 1995 жылғы 30 наурыздағы Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Қоса беріліп отырған Төлем тапсырмаларын, төлемдік талап-тапсырмаларды, инкассалық өкімдерді ресімдеу, пайдалану және орындау жөніндегі нұсқаулық (бұдан әрі – Нұсқаулық) бекітілсін.

2. Осы қаулыға қосымшаға сәйкес Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің күші жойылды деп танылсын.

3. Төлем жүйелерін дамыту және басқару департаменті (Мұсаев Р.Н.) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) Құқықтық қамтамасыз ету департаментімен (Сәрсенова Н.В.) бірлесіп осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы қаулыны «Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына:

Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгенінен кейін күнтізбелік он күн ішінде «Әділет» ақпараттық-құқықтық жүйесінде ресми жариялауға;

Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін оны Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі алған күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің мемлекеттік тізіліміне, Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне енгізуге жіберуді;

3) осы қаулы ресми жарияланғаннан кейін оны Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми интернет-ресурсына орналастыруды қамтамасыз етсін.

4. Халықаралық қатынастар және жұртшылықпен байланыс департаменті (Қазыбаев А.Қ.) осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде мерзімді баспасөз басылымдарында ресми жариялауға жіберуді қамтамасыз етсін.

5. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары Ғ.О. Пірматовқа жүктелсін.

6. 2016 жылғы 1 наурызға дейін:

1) Нұсқаулықтың 20-тармағының алтыншы бөлігінің мынадай редакцияда:

«Мемлекеттік борышты өтеуге және оған қызмет көрсетуге, зейнетақы төлемдеріне, әлеуметтік төлемдерге, арнайы мемлекеттік және мемлекеттік әлеуметтік және өзге әлеуметтік жәрдемақыларға байланысты, бенефициары ретінде «Қазақстан

Республикасының Ұлттық Банкі» республикалық мемлекеттік мекемесі, «Зейнетақы төлеу жөніндегі мемлекеттік орталық» республикалық мемлекеттік кәсіпорны (бұдан әрі – «Зейнетақы төлеу жөніндегі мемлекеттік орталық»), «Бағалы қағаздардың орталық депозитарийі» акционерлік қоғамы көрсетілген төлем құжаттарын, сондай-ақ бенефициары ретінде алушы банк көрсетілген төлем құжаттарын хабарлауды ұсыну талап етілмейді.»;

2) Нұсқаулықтың 37-тармағының сегізінші бөлігінің мынадай редакцияда:

«Мемлекеттік кірістер органдарының міндетті зейнетақы жарналары, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары және әлеуметтік аударымдар бойынша берешектерді өтеуге арналған инкассалық өкімдерінде «бенефициар» және «бенефициар банкі» бағандарында «Зейнетақы төлеу жөніндегі мемлекеттік орталық» деп көрсетіледі.» жазылатыны белгіленсін.

7. Осы қаулы, Нұсқаулықтың 2017 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізілетін 93, 96, 99, 100 және 101-тармақтарын қоспағанда, алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі. Нұсқаулықтың 95-тармағының үшінші бөлігі 2017 жылғы 1 қаңтарға дейін қолданылады.

Төлем тапсырмаларын, төлемдік талап-тапсырмаларды, инкассалық өкімдерді ресімдеу, пайдалану және орындау жөніндегі нұсқаулық

1. Жалпы ережелер

1. Осы Төлем тапсырмаларын, төлемдік талап-тапсырмаларды, инкассалық өкімдерді ресімдеу, пайдалану және орындау жөніндегі нұсқаулық (бұдан әрі – Нұсқаулық) 2008 жылғы 10 желтоқсандағы «Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы» (Салық кодексі) Қазақстан Республикасының Кодексіне (бұдан әрі – Салық кодексі), «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» 1995 жылғы 30 наурыздағы, «Ақша төлемдері мен аударымдары туралы» 1998 жылғы 29 маусымдағы (бұдан әрі – Төлемдер туралы заң) Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес әзірленді және қолма-қол ақшасыз төлемдер мен ақша аударымдарын жүзеге асыру кезінде төлем тапсырмаларын, төлемдік талап-тапсырмаларды, инкассалық өкімдерді ресімдеу, пайдалану және орындау тәртібін нақтылайды.

2. Нұсқаулық ақшаны жөнелтуге банк шотын ашпай ақша төлемдерін және аударымдарын жасауға, қолма-қол ақша беру арқылы жүзеге асырылатын төлемдерге, сондай-ақ төлем карточкасын пайдалана отырып ақша аударымдарын жүзеге асыруға байланысты қатынастарға қолданылмайды.

Нұсқаулықтың төлем тапсырмасы немесе ақша аударуға өтініш негізінде төлемдерді және ақша аударымдарын жүзеге асыру тәртібін реттейтін нормалары Қазақстан Республикасынан тысқары бастама жасалған, Қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл туралы» 2009 жылғы 28 тамыздағы Қазақстан Республикасының Заңында (бұдан әрі – КЖТҚҚ туралы заң) белгіленген талаптар ескеріле отырып шарттармен және банктік практикада қолданылатын іскерлік айналым дәстүрлерімен реттелетін халықаралық төлемдер мен ақша аударымдарына байланысты қатынастарға қолданылмайды.

Нұсқаулықта төлем құжатын орындауды кері қайтарып алу немесе тоқтата тұру туралы өкімдерді ресімдеуді қоспағанда, клиент және оған қызмет көрсететін банк пен банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйым (бұдан әрі – банктер) арасындағы шартқа сәйкес жүргізілетін:

- 1) осы банктегі бір клиентке тиесілі банк шоттары бойынша;
- 2) бухгалтерлік есеп жүйесіндегі өзгерістерді, онда есепке алынған ақша сомаларын көрсету, сондай-ақ тиесілі сыйақыны көрсету үшін клиенттердің банк шоттар бойынша банк жүргізетін;
- 3) клиенттің банк шотына қызмет көрсеткені үшін банктің комиссиялар алуы бойынша қолма-қол ақшасыз төлемдерді жүзеге асыру реттелмейді.

3. Нұсқаулықта Төлемдер туралы заңда көзделген ұғымдар, сондай-ақ мынадай ұғымдар пайдаланылады:

- 1) валюталау күні – бастамашы төлем құжатында көрсеткен, бенефициардың банк шотына ақша есепке алынатын күн;

2) дебеттік аударымдар – ақша жөнелтушінің төлеуі үшін бенефициардың немесе өндіріп алушының банкке төлемдік талап-тапсырманы, инкассалық өкімді ұсынуы арқылы жүргізілетін қолма-қол ақшасыз төлемдер;

3) кредиттік аударымдар – бастамашының алушы-банкке төлем тапсырмасын немесе ақша аударуға өтініш ұсынуы арқылы жүргізілетін қолма-қол ақшасыз төлемдер;

4) Құжаттандырылған есеп айырысулар – ақша жөнелтуші және бенефициар арасында жасалған шартта көзделген және банктік практикада қолданылатын құжаттарды (коносамент, көлік жүкқұжаттары, тасымалдаудың аралас түрлері болған кезде көлік құжаттары, курьерлік және пошта түбіртектері, сақтандыру полистері, коммерциялық шоттар, сапа сертификаттары, варранттар, тауардың шыққан жері туралы куәліктер, жүктің салмағы туралы анықтамалар және өзге құжаттар) ұсынған кезде банк жүзеге асыратын төлемдер.

Құжаттандырылған есеп айырысулардың нысандары құжаттандырылған аккредитив (бұдан әрі – аккредитив) және құжаттандырылған инкассо;

5) аккредитив – құжаттандырылған есеп айырысулардың банк клиенттің өтініші бойынша және нұсқауларына сәйкес немесе өз қалауы бойынша көрсетілген бенефициарға немесе оның нұсқауы бойынша төлем жасауға немесе бенефициар ұсынған аударым вексельдерін (тратталарды) акцептеуге және төлеуге немесе егер аккредитивтің барлық талаптары сақталса, аккредитивте көзделген құжаттарға қарсы белгіленген мерзімге неогоциация жасауға қабылдаған қайтарымсыз міндеттемесін көздейтін нысаны.

Ескертпе: Аккредитив сатып алу-сату шартынан немесе ол негізге алынға мүмкін өзге шарттан бөлек мәмілені білдіреді.

6) уәкілетті тұлға – клиенттің банк шотын жүргізуге (банк шотындағы ақшаны басқаруға) байланысты операцияларды жүргізу кезінде тиісті заңды тұлғалардың, филиалдардың немесе өкілдіктердің құрылтай құжаттары, басшыларының сенімхаттары не бұйрықтары не негізінде осындай өкілеттіктер берілген өзге құжаттар негізінде төлем құжаттарына қол қою және мөр бедерінің үлгілері бар құжатқа сәйкес заңды тұлғалардың, филиалдардың немесе өкілдіктердің атынан қол қоюға өкілеттік берілген тұлға.

4. Алушы банк жөнелтушінің ақшасын оны банк шотына дебетке ала отырып акцептелген нұсқаулар бойынша, Нұсқаулықта белгіленген тәртіппен есептен шығарады.

5. Кредиттік ақша аударымдары ақша аударуға төлем тапсырмасын немесе өтінішті пайдалану негізінде жүзеге асырылады.

Дебеттік ақша аударымдары кезінде төлемдер мен ақша аударымдары төлемдік талап-тапсырмалар және инкассалық өкімдер негізінде жүзеге асырылады.

6. Бюджеттің атқарылуы жөніндегі орталық уәкілетті органда ашылған шоттардан төлемдер мен ақша аударымдарын жүзеге асыру тәртібі 2008 жылғы 4 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Бюджет кодексімен және Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 9934 тіркелген «Бюджеттің атқарылуы және оған қасалық қызмет көрсету ережесін бекіту туралы» 2014 жылғы 4 желтоқсандағы Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің № 540 бұйрығымен (бұдан әрі – № 540 бұйрық) айқындалады.

2. Төлем құжаттары

1-параграф. Төлем құжаттарының түрлері және ресімдеу тәртібі

7. Төлем құжаттарының түрлері:

1) төлем тапсырмасы;

2) чек;

- 3) вексель;
- 4) төлемдік талап-тапсырма;
- 5) инкассалық өкім;

6) Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 1304 тіркелген «Банк шотын ашпай қолма-қол жасалмайтын ақша төлемі мен аударымын жүзеге асыру нұсқаулығын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2000 жылғы 13 қазандағы № 395 қаулысымен және Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 1352 тіркелген «Клиент пен оған қызмет көрсететін банктің арасында қолма-қол жасалмайтын төлемдерді жүзеге асыру ережесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2000 жылғы 25 қарашадағы № 433 қаулысымен белгіленген өзге де төлем құжаттары.

8. Шетел валютасында төлемдер мен ақша аударымдарын жүзеге асыруға негіз болатын аударуға арналған өтінішті қоспағанда, төлем тапсырмасында, төлемдік талап-тапсырмада, инкассалық өкімде және аударуға арналған өтініште (бұдан әрі – төлем құжаты) мынадай деректемелер болады:

- 1) төлем құжатының атауы;
- 2) төлем құжатының нөмірі, оның цифрмен көрсетілген жазылған күні, айы, жылы;

Ескертпе: Қағаз тасымалдағышта берілген төлем құжаттарында айды жазумен белгілеуге жол беріледі;

3) заңды тұлғаның ұйымдық-құқықтық нысанын қоса алғанда, толық немесе қысқартылған атауы не ақша жөнелтуші жеке тұлғаның және бенефициардың тегі, аты, әкесінің аты (болған кезде), олардың жеке сәйкестендіру кодтары;

4) ақша жөнелтуші банкінің және бенефициар банкінің ұйымдық-құқықтық нысанын қоса алғанда, толық немесе қысқартылған атауы, олардың банктік сәйкестендіру кодтары;

5) төлем мақсаты, сондай-ақ оның Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 1011 тіркелген «Экономика секторларының және төлемдер белгілеу кодтарын қолдану және төлемдер бойынша оларға сәйкес мәліметтер ұсыну қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 1999 жылғы 15 қарашадағы № 388 қаулысымен (бұдан әрі – № 388 қағидалар) белгіленген код белгіленімі;

6) цифрлармен және жазумен белгіленген төлем сомасы. Жазумен берілген сомадағы тиын цифрлармен көрсетіледі.

Ескертпе: Егер цифрлармен көрсетілген төлем сомасы тиын көрсетілмей теңгемен берілсе, онда тиын жазумен берілген сомада көрсетілмейді;

- 7) жөнелтушінің уәкілетті адамдарының тегі, аты, әкесінің аты (болған кезде).

Қағаз тасымалдағышта жасалған құжаттар үшін, – сондай-ақ жөнелтушінің уәкілетті адамдарының қолдары және мөр (ол болған кезде) бедері. Тегін толық, аты мен әкесінің атын (болған кезде) инициалдармен көрсетуге жол беріледі;

8) жеке сәйкестендіру нөмірін (бұдан әрі – ЖСН), бизнес сәйкестендіру нөмірін (бұдан әрі – БСН) көрсету Нұсқаулықта көзделген, сондай-ақ ЖСН (БСН) қалыптастыру Салық кодексінің 562-бабына сәйкес жүзеге асырылмайтын талап етілмейтін төлем құжаттарын есептегенде, шетелдіктердің және азаматтығы жоқ азаматтардың төлемдерді бюджетке аударуы кезіндегі жағдайларда көрсету талап етілмейтін төлем құжаттарын қоспағанда, ақша жөнелтушінің және бенефициардың ЖСН немесе БСН. ЖСН немесе БСН қою талап етілмейтін төлем құжаттарында ақша жөнелтушінің мекенжайы (жеке және заңды тұлғалар үшін) не ақша жөнелтушінің жеке басын куәландыратын құжатының (жеке тұлға үшін) нөмірі көрсетіледі;

9) № 388 қағидаларда белгіленген ақша жөнелтушінің коды (Код) және бенефициардың коды (БЕК).

9. Бірнеше бенефициарды көрсетуге жол берілетін бюджетке төлемдер төлеуге арналған төлем құжатын есептемегенде, ақша жөнелтуші мен бенефициардың атауы, сондай-ақ олардың жеке сәйкестендіру кодтары төлем құжатында бір рет көрсетіледі.

10. Жөнелтушінің, бенефициардың және оларға қызмет көрсететін банктердің ұйымдық-құқықтық нысанын қоса алғанда, атауын банктер мен клиенттердің жұмысын қиындатпайтындай етіп қысқартуға жол беріледі.

11. Төлемдерді және/немесе ақша төлемдерін жүзеге асыру кезінде егер бұл талаптар Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 13 маусымдағы «Валюталық реттеу және валюталық бақылау туралы» (бұдан әрі – Валюталық реттеу туралы заң), КЖТҚҚ туралы заңдарда және Нұсқаулықта тікелей көзделсе, төлем құжаттарында қосымша деректемелерді қоюға жол беріледі.

12. Төлем құжатын кері қайтару туралы немесе оның орындалуын тоқтата тұру туралы төлем құжаттары мен өкімдерді санкцияланбаған төлемдерден қорғау іс-қимылдарының тәртібі сақталған жағдайда электрондық түрде беруге жол беріледі.

13. Төлем құжатын кері қайтару туралы немесе оның орындалуын тоқтата тұру туралы төлем құжатын не өкімді факспен беру үшін банк санкцияланбаған төлемдерден және/немесе ақша аударымдарынан қорғау іс-қимылдарының өзі әзірлеген тәртібін, сондай-ақ Төлемдер туралы заңда және Нұсқаулықта белгіленген қорғаныш іс-қимылдарының өзге элементтерін сақтайды.

14. Төлем құжаты мемлекеттік және/немесе орыс тілдерінде жасалады. Оларды жасау кезінде өзге тілдерді пайдалану мүмкіндігі банк пен оның клиенті арасындағы шартта белгіленеді.

15. Ақша жөнелтушінің акцептін талап етпейтін инкассалық өкімдерді және төлемдік талап-тапсырмаларды қоспағанда, төлем құжаттарында оларды ішінара орындау туралы талаптарды көрсетуге жол берілмейді.

16. Қағаз тасымалдағышта орындалған төлем құжаттарында төлем құжаты бастамашысының уәкілетті адамдарының қолдары және оның мөрінің (ол болған кезде) бедері болады, олар қол қою үлгілері және мөр бедері бар құжатта (қол қою үлгілері бар құжатта) көрсетілген қойылған қолдарға (қойылған қолға) және мөр (ол болған кезде) бедеріне сәйкес келеді.

Егер бірінші қол қою құқығы – басшының қолын қою, екінші қол қою – бас бухгалтердің қолын қою құқығы ақша жөнелтушінің басқа уәкілетті адамдарына берілсе, төлем құжаттарындағы бірінші басшының, бас бухгалтердің тегі, аты, әкесінің аты (болған кезде) және олардың қолдары қойылатын бағандарда уәкілетті адамдардың деректемелері қойылады.

2-параграф. Төлем тапсырмасы

17. Төлем тапсырмасы тапсырмада көрсетілген сомада бенефициардың пайдасына ақша аудару туралы ақша жөнелтушінің қызмет көрсететін алушы банкке тапсырмасын білдіреді.

Ақша жөнелтуші төлемді және ақша аударымын бенефициардың пайдасына Қазақстан Республикасының аумағында ұлттық валютада жүзеге асыру үшін қызмет көрсететін алушы банкке Нұсқаулыққа 1-қосымшаға сәйкес нысан бойынша төлем тапсырмасын ұсынады.

Бюджетке төлемдерді төлеу кезінде ақша жөнелтуші Нұсқаулыққа 2-қосымшаға сәйкес нысан бойынша бюджетке төлемдер төлеуге төлем тапсырмасын ұсынады. Ақша жөнелтушінің Нұсқаулыққа 1-қосымшаға сәйкес нысан бойынша бюджетке төлемдер төлеуге төлем тапсырмасын ұсынуына жол беріледі.

«Төлем мақсаты» бағанында ақша жөнелтуші ақша аударуды жүзеге асыруға негіз болатын құжаттың (құжаттардың) атауын, нөмірін және күнін және № 540 бұйрықта және Нұсқаулықта көзделген өзге деректемелерді көрсетеді, сондай-ақ «төлем мақсатының коды» бағанында төлемнің код белгіленімі көрсетіледі.

Заңды тұлға бюджетке төлемдерді, сондай-ақ өзінің құрылымдық бөлімшелері үшін міндетті зейнетақы жарналарын, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарын және әлеуметтік есептеулерді төлеген кезде «төлем мақсаты» бағанында бастапқыда заңды тұлғаның құрылымдық бөлімшесінің төлем жүзеге асырылатын БСН-і, содан кейін оның атауы көрсетіледі.

Көлік құралының салығын төлеу кезінде (оның ішінде электрондық қондырғы арқылы) «төлем мақсаты» бағанында көлік құралының сәйкестендіру нөмірі көрсетіледі. Бұл деректеме төлем құжатының «төлем мақсаты» бағанында мынадай жүйелілікпен көрсетіледі: «VIN» сөзі, көлік құралының сәйкестендіру нөмірі, «V» символдары.

Бюджетке төлемдерді төлеу кезінде төлем тапсырмасында бюджеттік жіктеу кодының цифрлық белгіленімі көрсетіледі. Бюджеттік жіктеу кодын төлем тапсырмасында дұрыс көрсетуді жөнелтуші қамтамасыз етеді.

Міндетті зейнетақы жарналарын, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарын, аударымдарды, әлеуметтік медициналық сақтандыру қорына аударымдарды және (немесе) жарналарды немесе әлеуметтік аударымдарды төлеу үшін ақша аударуды жүзеге асыру кезінде жөнелтуші төлем тапсырмасымен бірге алушы банкке көрсетілген жарналар мен есептеулер төленетін адамдардың тізімін ұсынады.

Міндетті зейнетақы жарналары, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарын немесе әлеуметтік аударымдар төленетін адамдардың тізімдері (бұдан әрі – тізім) Қазақстан Республикасы Үкіметінің «Әлеуметтік аударымдарды есептеу және аудару ережесін бекіту туралы» 2004 жылғы 21 маусымдағы № 683 және «Міндетті зейнетақы жарналарын, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарын есептеу, ұстап қалу (есебіне жазу) және бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына аудару қағидалары мен мерзімдерін бекіту туралы» 2013 жылғы 18 қазандағы № 1116 қаулыларына сәйкес ресімделеді.

Елуден астам позициядан (тектен) тұратын тізім алушы банкке электрондық түрде ұсынылады. Алушы банкпен жасалған шартқа сәйкес елуден аз позициядан (тектен) тұратын тізімді электрондық түрде ұсынуға жол беріледі.

18. Валюталық реттеу туралы заңның талаптарын сақтай отырып, ұлттық, сол сияқты шетел валютасындағы төлемдерді және/немесе ақша аударымдарын Қазақстан Республикасынан тысқары жүзеге асырған кезде, сондай-ақ шетел валютасындағы төлемдерді және/немесе ақша аударымдарын Қазақстан Республикасының аумағында жүзеге асырған кезде Нұсқаулыққа 3-қосымшаға сәйкес нысан бойынша ақша аударуға арналған өтініш пайдаланылады, ол қызмет көрсететін алушы банк үшін ақша жөнелтушінің ақша аудару туралы төлем тапсырмасы болып табылады.

Төлемдер және ақша аударымдары Қазақстан Республикасынан тысқары бейрезидент пайдасына жүзеге асырылған кезде ақшаны аударуға арналған өтініште бенефициардың ЖСН (БСН) көрсету талап етілмейді.

19. Алушы банк төлем тапсырмасын немесе ақша аударуға берілетін өтінішті оларда көрсетілген жазылу күнінен бастап күнтізбелік он күн ішінде қабылдайды. Қызмет көрсететін алушы банкпен келісім бойынша ақша жөнелтуші төлем тапсырмасында немесе ақша аударуға берілетін өтініште валюталау күнін көрсетеді.

Алушы банктің талабы бойынша ақша жөнелтуші Валюталық реттеу туралы заңға және Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 7584 тіркелген «Қазақстан Республикасында экспорттық-импорттық валюталық бақылауды жүзеге асыру және резиденттердің экспорт және импорт бойынша келісімшарттардың есептік нөмірлерін алу қағидаларын бекіту

туралы» 2012 жылғы 24 ақпандағы № 42 және Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 7701 тіркелген «Қазақстан Республикасында валюталық операцияларды жүзеге асыру қағидаларын бекіту туралы» 2012 жылғы 28 сәуірдегі № 154 қаулыларына сәйкес төлемнің негізділігін растайтын құжаттарды ұсынады.

20. Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі Қазынашылық комитетінің аумақтық органдарының (бұдан әрі – қазынашылықтың аумақтық органдары) төлем тапсырмасын бенефициардың банкі мемлекеттік мекеменің бес миллион теңгеден асатын сомадағы азаматтық-құқықтық мәмілелерді (міндеттемелерді) тіркеу туралы бенефициар ұсынатын хабарлама (бұдан әрі – хабарлама) болған кезде ғана, «төлем мақсаты» бағанында оның нөмірін, күнін көрсете отырып, орындауға тиіс, хабарлама банкте бенефициардың жеке ісінде тігіліп сақталады. Хабарламада қазынашылықтың аумақтық органдары және мемлекеттік мекеме басшыларының қолдары, мөрінің (ол болған кезде) таңбасы болады.

Хабарламада көрсетілген бенефициардың деректемелері (атауы, ЖСН (БСН), ЖСК) төлем құжатында көрсетілген деректемелерге сәйкес келеді.

Төлем тапсырмасының «төлем мақсаты» деген бағанында хабарламаның нөмірінен және күнінен басқа төлемнің «ағымдағы» немесе «түпкілікті» деген мәртебесі көрсетіледі. Бенефициардың банкінде сақталатын хабарламаның нөмірі мен күні «төлем мақсаты» бағанында көрсетілген хабарламаның нөмірі мен күніне сәйкес келеді.

Осы тармақтың бірінші, екінші және үшінші бөліктерінде белгіленген талаптар сақталмаған жағдайда, бенефициардың банкі Төлемдер туралы заңда және Акцептке (келісуге) арналған нұсқаулықта көзделген мерзім ішінде төлем тапсырмасын оның жөнелтушісіне орындамай қайтарады.

Банк «ағымдағы» деген мәртебесі бар төлемді орындаған кезде хабарламаның артқы бетінде төлемді жүзеге асыруға негіз болған төлем тапсырмасының деректемелері, орындалған төлем сомасы және хабарлама бойынша төленуге тиіс қалған сома көрсетіледі. Банк «түпкілікті» деген мәртебесі бар төлемді жүзеге асырған кезде хабарламаның артқы бетінде бұл туралы тиісті белгіні қояды.

Бенефициар ретінде «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі» Республикалық мемлекеттік мекемесі, «Азаматтарға арналған үкімет» мемлекеттік корпорациясы», «Бағалы қағаздардың орталық депозитарийі» акционерлік қоғамы көрсетілген, мемлекеттік борышты өтеумен және қызмет көрсетумен, зейнетақы төлемдерімен, арнайы мемлекеттік және мемлекеттік әлеуметтік және өзге де әлеуметтік жәрдемақылармен байланысты төлем құжаттары, сондай-ақ бенефициар ретінде алушы банк көрсетілген төлем құжаттары хабарламаны ұсынуды талап етпейді.

3-параграф. Төлемдік талап-тапсырма

21. Төлемдік талап-тапсырма аталған талапты растайтын құжаттардың негізінде ұсынылатын бенефициардың ақша жөнелтушіге жеткізілген тауарлар, орындалған жұмыстар, көрсетілген қызметтер үшін ақы төлеу туралы талабы болып табылады.

22. Бенефициар төлемдік талап-тапсырманы бенефициардың банкіне не тікелей ақша жөнелтушінің банкіне Нұсқаулыққа 4-қосымшаға сәйкес нысан бойынша бланкте ұсынады.

23. Бенефициар бенефициардың банкіне бірнеше төлемдік талап-тапсырма ұсынған жағдайда, осы тармақтың екінші бөлігінде көзделген жағдайларды қоспағанда, оларға Нұсқаулыққа 5-қосымшаға сәйкес нысан бойынша төлемдік талап-тапсырмалардың тізілімі қоса беріледі.

Мынадай:

1) төлемдік талап-тапсырманы бенефициардың банкінен айналып өтіп ақша жөнелтуші банкке ұсынған;

2) бенефициар мен ақша жөнелтушіге бір банкте қызмет көрсетілген;

3) бір мезгілде бенефициар және бенефициардың банкі болып табылатын тұлға ақша жөнелтушінің банкіне бірнеше төлемдік талап-тапсырманы ұсынған жағдайларда тізілімді қоса беру талап етілмейді.

24. Төлемдік талап-тапсырма тізіліммен бірге бенефициардың банкіне ұсынылады, ол бенефициардың барлық деректемелерінің толық толтырылғанын тексеріп, төлемдік талап-тапсырманы осы параграфта белгіленген тәртіппен ақша жөнелтушінің банкіне жібереді.

25. Банктің бастамашыдан төлемдік талап-тапсырманы қабылдауы алушы банктің бір операциялық күні ішінде жүргізіледі.

Алушы банк төлемдік талап-тапсырмаларды қабылдағаннан кейін алушы банк олардың келіп түскен күні мен уақытын белгілейді. Төлемдік талап-тапсырманың не тізілімінің барлық даналарында олардың келіп түскен күні мен уақыты қойылады.

26. Төлемдік талап-тапсырма және қоса берілген тізілім бенефициардың банкіне не ақша жөнелтушінің банкіне оларда көрсетілген жазылу күнінен бастап күнтізбелік отыз күн ішінде ұсынылады. Төлемдік талап-тапсырма толтырылған күн тізілімді толтыру күнімен сәйкес келеді.

27. Ақша жөнелтушінің банкі төлемдік талап-тапсырманы, ақша жөнелтушінің акцепті талап етілмейтін төлемдік талап-тапсырманы қоспағанда, ақша жөнелтушінің акцепті болған кезде орындауға тиіс.

Төлемдік талап-тапсырма бланкісінің бет жағында ақша жөнелтушінің акцепті туралы белгіге орын болмаған жағдайда, осы жазба бланктің сырт жағында жасалады.

28. Егер банк ақша жөнелтушінің банкіне жасалған банктік қарыз шартына, кредиттік желіні ашу туралы келісімге немесе қарыз алу операциясы не кепілдік беру фактісін растайтын өзге де құжатқа сәйкес қарыз алушыдан, қарыз бойынша кепілгерден берешекті өндіріп алу үшін төлемдік талап-тапсырманы ақша жөнелтушінің өзінің банк шотынан ақшаны акцептсіз алуға келісімі бар құжаттарды қоса бере отырып ұсынса, осындай төлемдік талап-тапсырма ақша жөнелтушінің акцептін талап етпейді.

29. Акцептті талап етпейтін төлемдік талап-тапсырманы ұсынуды банк жасалған банктік қарыз шартына, кредиттік желіні ашу туралы келісімге немесе қарыз алу операциясын не кепілдік беру фактісін растайтын өзге де құжатқа сәйкес қарыз бойынша қарыз алушының мерзімі өткен берешегі болған жағдайда жүзеге асырады және ақша жөнелтушінің банкіне оған қоса ақша жөнелтушінің өзінің банк шотынан ақшаны акцептсіз алуға келісімі бар құжаттарды, көрсетілген құжаттардың түпнұсқаларымен не банктің уәкілетті адамы қол қойып және банктің мөрін басып (ол болған кезде) растаған көшірмелерімен бірге ұсынады.

Осы тармақтың бірінші бөлігінде көрсетілген құжаттар тігіледі, нөмірленеді және банк оларды «Көшірмесі дұрыс» деген белгіні қою арқылы растайды. «Көшірмесі дұрыс» деген жазу тырнақшаларсыз көрсетіледі, банктің уәкілетті қызметкерінің қолымен, оның лауазымын, тегін, атын, әкесінің атын (бар болса), растау күнін көрсете отырып расталады және банк мөрінің бедерімен (бар болса) бекітіледі.

30. Акцептті талап етпейтін төлемдік талап-тапсырманың «төлем мақсаты» бағанында төлемдік талап-тапсырманы ұсынуға негіз болған құжаттардың деректемелері (қарыз алу не кепілдік беру операциясы фактісін растайтын және ақша жіберушінің оның банктік шотынан акцептеусіз ақша алуға келісімі бар құжаттың атауы, күні мен нөмірі) көрсетіледі.

31. Ақша жөнелтушінің акцептін талап етпейтін төлемдік талап-тапсырма төлемдік талап-тапсырмаға қол қойған заңды тұлғаның уәкілетті адамының төлем құжаттарына қол қоюға өкілеттігін растайтын құжаттың көшірмесін қоса бере отырып ұсынылады. Бас бухгалтердің, сондай-ақ бас бухгалтер ретінде төлемдік талап – тапсырмаға қол қойған өзге уәкілетті тұлғаның өкілеттіктерін тексеру жүзеге асырылмайды. Заңды тұлғаның уәкілетті адамдары қатарына заңды тұлғаның филиалы мен өкілдігінің басшылары да жатады.

Ақша жөнелтушінің келісімінсіз оның банк шотынан ақшаны алу бойынша өндіріп алушының құқығы қамтылған бір құжаттың негізінде төлемдік талап-тапсырмаларды бірінші ұсынған кезден бастап бір жыл ішінде олардың бірнешеуі ұсынылған жағдайда, банкке төлемдік талап-тапсырманың әрбір келесі ұсынылуын уәкілетті адамның төлем құжаттарына қол қоюға өкілеттігін растайтын құжаттың көшірмесін қоса бермей жүргізуге рұқсат етіледі.

4-параграф. Инкассалық өкім

32. Ақша жөнелтушінің банк шотынан ақша жөнелтушінің келісімінсіз ақша алу үшін пайдаланылатын төлем құжаты Нұсқаулыққа 6-қосымшаға сәйкес нысан бойынша ұсынылған инкассалық өкім болып табылады.

Мемлекеттік кіріс органының инкассалық өкімі Нұсқаулыққа 7-қосымшаға сәйкес нысан бойынша қағаз тасымалдағышта немесе ақпараттық-коммуникациялық желі бойынша өткізу арқылы электрондық түрде ұсынылады. Электрондық түрде жіберілетін инкассалық өкім Ұлттық Банкпен келісім бойынша салық пен бюджетке төленетін басқа да төлемдердің түсімдерін қамтамасыз ету салындағы басқылықты жүзеге асыратын уәкілетті орган белгілеген форматтарға сәйкес қалыптастырылады.

33. Қағаз тасымалдағышта жасалған инкассалық өкімдер ақша жөнелтушінің банкіне кемінде үш данада, ал бенефициар банкіне – кемінде төрт данада ұсынылады.

34. Ақша жөнелтушінің банкі инкассалық өкімнің нөмірін, келіп түскен күнін және уақытын тіркейді.

35. Ақшаны өндіріп алушы ақша жөнелтушінің банкіне инкассалық өкімді атқару құжаттарының түпнұсқаларын не олардың жеке сот орындаушысының не атқарушылық құжаттарды орындау саласында мемлекеттік саясатты іске асыруды және қызметті мемлекеттік реттеуді жүзеге асыратын мемлекеттік органның аумақтық бөлімінің мөрімен расталған көшірмелерін қоса бере отырып ұсынады.

Ақша жөнелтушінің банк шотынан оның келісімінсіз ақша алудың негізділігін растайтын атқарушылық құжат, егер атқарушылық құжаттың мәтінінде өзгесі белгіленбесе, банкке бір инкассалық өкімді ғана ұсынуға негіз болып табылады.

Мемлекеттік кіріс органдарының инкассалық өкімдері осы өндіріп алудың негізділігін растайтын құжаттарсыз ұсынылады.

36. Инкассалық өкімде ақша жөнелтушінің банк есепшотынан оның келісімінсіз ақша (оның күні және нөмірі) алу (өндіріп алу) құқығы көзделетін заңнамалық актіге сілтеме жасала отырып төлемнің мақсаты көрсетіледі.

Орындалатын құжатта көрсетілген ақша төлемінің/аударымының сомасы, ішінара ақы төлеу жағдайларын қоспағанда, инкассалық өкімде көрсетілген сомаға сәйкес келуге тиіс.

37. Мемлекеттік кіріс органдарының инкассалық өкімінде бюджеттік жіктеу коды, операция түрі қосымша көрсетіледі.

«Операциялар түрі» жолында тиісінше мынадай кодтар көрсетіледі:

03 - салық органының бюджетке берешегі бар салық төлеушінің банк шотына ұсынылған инкассалық өкімі;

04 - салық органының дебитордың банк шотына ұсынылған инкассалық өкімі;

05 - кеден органының бюджетке берешегі бар салық төлеушінің банк шотына ұсынылған инкассалық өкімі;

07 - салық органының міндетті зейнетақы жарналары, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары бойынша берешегі бар агенттің банк шотына берген инкассалық өкімі;

09 - салық органының әлеуметтік аударымдар, әлеуметтік медициналық сақтандыру қорына аударымдар және (немесе) жарналар) бойынша берешегі бар төлеушінің банк шотына ұсынылған инкассалық өкімі.

Мемлекеттік кіріс органдарының міндетті зейнетақы жарналары, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары, әлеуметтік медициналық сақтандыру қорына аударымдар және (немесе) жарналар) және әлеуметтік аударымдар бойынша берешекті өндіріп алуға арналған инкассалық өкімдерінде «бенефициар» және «бенефициардың банкі» бағандарында «Азаматтарға арналған үкімет» мемлекеттік корпорациясы» көрсетіледі.

Мемлекеттік кіріс органдары зейнетақы жарналары, міндетті кәсіптік жарналар, әлеуметтік медициналық сақтандыру қорына аударымдар және (немесе) жарналар) немесе әлеуметтік аударымдар бойынша берешекті өндіріп алуға арналған инкассалық өкіммен бір мезгілде алушы банкке берешегі пайда болған тұлғалардың тізімдерін ұсынады. Тізім алушы банкке электрондық түрде ұсынылады.

38. Банктер ақша жөнелтушінің банк шотынан оның келісімінсіз ақшаны есептен шығаруға қарсы ақша жөнелтушінің қарсылықтарын қарамайды.

39. Сот орындаушыларының инкассалық өкімі ұсынылған банк шотында ақша болмаған не жетіспеген кезде борышкердің басқа банк шотынан (банк шотына) ақшаны өндіріп алу теңгемен не шетел валютасымен жүргізіледі. Банк, сот орындаушыларының инкассалық өкімдерін орындау кезінде, инкассалық өкім ұсынылған банк шотынан бөлек клиенттің басқа банк шоттарынан (шоттарына) банк жүйесінде инкассалық өкімді қалыптастырады, онда ақша алу жүзеге асырылатын банк шотының нөмірі көрсетіледі.

Мемлекеттік кіріс органдарының инкассалық өкімдерін ақша жөнелтушінің банкі Салық кодексінде, «Қазақстан Республикасындағы кеден ісі туралы» 2010 жылғы 30 маусымдағы Қазақстан Республикасының кодексінде (бұдан әрі – Кеден кодексі) және Нұсқаулықта белгіленген тәртіппен орындайды.

Банк шотының валютасынан бөлек валютамен инкассалық өкімді орындау төлем жасалатын күнгі нарықтық бағамды қолдана отырып жүргізіледі.

3. Төлем құжаттарын ұсыну мен орындау тәртібіне жалпы талаптар

1-параграф. Төлем құжаттарын ұсыну

40. Жөнелтуші төлем құжаттарын жөнелтуші мен алушы банк арасында жасалған шартқа сәйкес электрондық түрде және қағаз тасымалдауышта ұсынады.

41. Төлем құжатын ұсыну, егер Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 1148 тіркелген «Қазақстан Республикасында ақша төлемі мен аударымын жүзеге асырған кезде электронды құжаттар алмасу ережесі» Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының 2000 жылғы 21 сәуірдегі № 146 қаулысында және/немесе Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 5189 тіркелген «Екінші деңгейдегі банктердің және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдардың электрондық банк қызметін көрсету ережесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының 2008 жылғы 28 наурыздағы № 18 қаулысымен өзгеше көзделмесе, мұндай ұсынуды көздейтін бенефициар мен оның банкі арасында не ақша жөнелтуші мен оның банкі арасында төлем құжаттарын алмасудың электрондық жүйелерін пайдалану және бағдарламалық-криптографиялық қорғау мен электрондық цифрлық қолтаңба туралы шарт (келісім) (бұдан әрі – Электрондық жүйелерді пайдалану туралы келісім) пайдалану негізінде электрондық тәсілмен жүзеге асырылады.

Электрондық жүйелерді пайдалану туралы келісімге төлем құжатын төлеу, акцептеу, акцептеуден бас тарту, қайтарып алу және банктің төлем құжатын өңдеуге байланысты өзге де мәселелері туралы талаптарды қосуға рұқсат беріледі.

42. Жөнелтуші төлем құжаттарын алушы банк белгілеген операциялық күн ішінде ұсынады. Егер жөнелтушінің төлем құжаттары операция күні аяқталғаннан кейін алынса, мұндай төлем құжаттарын алушы банк келесі операциялық күннің басында алған деп саналады.

Егер төлем құжатында көрсетілген валюталау күні демалыс күнге келетін болса, осындай күн келесі жұмыс күні деп саналады.

43. Қағаз тасымалдауышта жасалынған инкассалық өкімдерді қоспағанда, ұсынылған төлем құжаттарының даналар санын банк дербес айқындайды.

2-параграф. Төлем құжатының акцепті

44. Алушы банктің төлем құжатын акцептеуі алушы банктің бенефициардың пайдасына акцептелген төлем құжаты мөлшерінде төлемді және (немесе) ақша аударымын жүзеге асыруға келісімін білдіреді.

Ақша жөнелтушінің төлем құжатын акцептеуі ақша жөнелтушінің осы төлем құжатының талаптарына сәйкес бенефициар ұсынған төлем құжатын алушы банктің орындауына келісімін білдіреді.

45. Төлем құжатының акцепті Төлемдер туралы заңның 38-бабында және Салық кодексінде көзделген жағдайларды қоспағанда, төлем құжатын алған күннен бастап үш жұмыс күнінен кешіктірмей жасалады.

46. Төлем құжатының акцепті, егер мұндай талап жөнелтуші және алушы банк арасындағы шартта көзделсе, оны қабылдаған сәтте рұқсат беріледі.

3-параграф. Төлем құжатын акцептеуден бас тарту

47. Банктің төлем құжатын акцептеуден бас тартуы оны алған күннен бастап үш жұмыс күнінен кешіктірмей Салық кодексінде, «Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы» 1995 жылғы 31 тамыздағы Қазақстан Республикасының Заңында (бұдан әрі – Банктер туралы заң), Төлемдер туралы заңда, КЖТҚК туралы заңда, және Нұсқаулықта көзделген негіздемелер бойынша жүзеге асырылады.

48. Алушы банк мынадай жағдайларда төлем құжатын акцептеуден бас тартады:

1) егер төлем құжатында жалған жасау белгілері болса, оның ішінде, егер төлем құжаты жөнелтуші мен алушы банк арасындағы шартта белгіленген санкцияланбаған төлемдерден қорғайтын іс-әрекеттер тәртібін бұза отырып берілсе;

2) Банктер туралы заңда көзделген жағдайларды қоспағанда, егер төлем құжатында түзетулер, толықтырулар және түзетілген жерлері болса;

3) ақша жөнелтуші банктің төлем құжаттарындағы клиенттің ЖСК түзетуін қоспағанда, Банктер туралы заңда көзделген жағдайларда, ақша жөнелтушінің жеке сәйкестендіру кодының (бұдан әрі – ЖСК), ЖСН (БСН) төлем құжатында көрсетілген деректемелерге сәйкес болмауы, сондай-ақ Нұсқаулықтың 39, 71, 95 және 101-тармақтарына сәйкес басқа банк шоттарынан төлем құжатын орындау кезінде ЖСК сәйкес болмауы;

4) салықтар мен бюджетке төленетін басқа да төлемдерді, әлеуметтік аударымдарды төлеуге, міндетті зейнетақы жарналарын, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарын аударуға арналған төлем құжатында көрсетілген ақша жөнелтушінің ЖСН (БСН) салық пен бюджетке төленетін басқа да төлемдердің түсімдерін қамтамасыз ету салындағы басқылықты жүзеге асыратын уәкілетті орган ұсынатын деректермен сәйкес болмауы;

5) жөнелтушінің Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 1011 тіркелген «Экономика секторларының және төлемдер белгілеу кодтарын қолдану және

төлемдер бойынша оларға сәйкес мәліметтер ұсыну қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының 1999 жылғы 15 қарашадағы № 388 қаулысында (бұдан әрі – №388 қағидалар), Нұсқаулықта, сондай-ақ жөнелтуші мен алушы банк арасындағы шарттың талаптарында көзделген жағдайларда Төлемдер туралы заңда белгіленген төлем құжатын жасау мен ұсыну тәртібін сақтамауы;

6) Нұсқаулықта белгіленген нысанға сәйкес болмауы;

7) мемлекеттік кірістер органдары электрондық тәсілмен ұсынған, басқа деректемелер (ЖСК, ЖСН (БСН)) банктің клиентін сәйкестендіретін инкассалық өкімді қоспағанда, жөнелтуші мен бенефициар атауының ақша жөнелтуші мен бенефициарының төлем құжатында көрсетілген атауына сәйкес болмауы;

8) төлем мақсатының кодтық белгісінің оның мәтіндік бөлігіне сәйкес болмауы;

9) бюджетке төлеу кезінде бюджеттік жіктеу кодын цифрмен белгілеудің болмауы;

10) төлем құжатында цифрмен және жазумен көрсетілген сомалардың сәйкес болмауы;

11) көлік құралына салық төлеу кезінде төлем құжатында көрсетілген көлік құралының сәйкестендіру нөмірінің жол қозғалысының қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі уәкілетті органы ұсынған деректерге сәйкес болмауы;

12) жөнелтуші және алушы банк арасындағы шарттың талаптарында белгіленген талаптардың сақталмауы.

Бенефициар банк:

1) жөнелтуші Төлемдер туралы заңда белгіленген, № 388 Қағидаларда, Нұсқаулықта, жөнелтуші және алушы банк арасында жасалған шарт талаптарында көзделген жағдайларда төлем құжаттарын жасау мен ұсыну тәртібіне қойылатын талаптарды сақтамаған;

2) санкцияланбаған төлемдерді анықтаған, сондай-ақ бенефициардың пайдасына аударылатын ақшаны заңсыз алудың негізді фактілері анықталған және расталған;

3) ЖСК, ЖСН (БСН) бенефициардың деректемелеріне сәйкес келмеген;

4) егер есептелетін ақша сомасы мемлекеттік бюджеттен төленетін жәрдемақылармен және (немесе) Мемлекеттік әлеуметтік сақтандыру қорынан төленетін әлеуметтік төлемдермен байланысты болмаған жағдайда, осы көрсетілген жәрдемақыларды есептеу үшін жеке тұлға клиенттің талап етуі бойынша ашылған ағымдағы шотқа ақша есептелген;

5) Нұсқаулықтың 20-тармағында көзделген тәртіппен хабарламаны бермеген жағдайда төлем құжатын акцептеуден бас тартады.

4-параграф. Төлем тапсырмасын кері қайтарып алу және орындалуын тоқтата тұру

49. Нұсқаулыққа 8-қосымшаға сәйкес нысан бойынша алушы банкке төлем құжатын кері қайтарып алу туралы өкімді жіберу жолымен акцепті жасау мерзімі аяқталғанға дейін акцептелмеген нұсқауды кері қайтарып алуға жол беріледі.

Төлем құжатын орындауды тоқтата тұру немесе акцептелген төлем құжатын кері қайтарып алу Нұсқаулыққа 9-қосымшаға сәйкес нысан бойынша төлем құжатын орындауды тоқтата тұру туралы өкім не төлем құжатын кері қайтарып алу туралы өкім негізінде оны алушы банк орындағанға дейін ғана рұқсат етіледі.

Осындай өкімдерді орындау мерзімдері жөнелтуші және алушы банк арасында жасалған шартта белгіленеді. Нұсқауды кері қайтарып алу туралы өкімді электрондық тәсілмен беруге рұқсат етіледі.

50. Акцептелмеген төлем құжатын кері қайтарып алу туралы өкім және оны орындауды тоқтата тұру туралы өкім электрондық түрде жөнелтуші және алушы банк арасында жасалған шарт негізінде электрондық төлем хабарларын беруге арналған

форматтарға сәйкес қалыптастырылады және алушы банкке электрондық байланыс арналары және телекоммуникациялар бойынша ұсынылады.

51. Төлем құжатын кері қайтарып алу туралы өкімде төлем құжатының күні, оның нөмірі, сомасы және алушы банк белгілеген төлем құжатының өзге де деректемелері көрсетіледі. Электрондық тәсілмен берілген төлем құжатын кері қайтарып алу туралы өкім жөнелтуші және алушы банк арасында жасалған шартта белгіленген санкцияланбаған төлемдерден қорғау іс-қимыл тәртібі сақталған кезде жіберілген деп саналады.

Төлем құжатын кері қайтарып алу туралы өкімді және оны тоқтата тұру туралы өкімді қағаз тасымалдағышта ресімдеу кезінде төлем құжаттарына қол қою құқығы бар төлем құжатын жөнелтушінің уәкілетті тұлғасының мөрі (ол болған кезде) және қолы қойылады.

52. Акцептелмеген төлем құжатын кері қайтарып алу туралы өкім және төлем құжатының орындалуын тоқтата тұру туралы өкім жөнелтуші және алушы банк арасында жасалған шартта көзделген мемлекеттік және/немесе орыс тілдерінде немесе өзге тілдерде жасалады.

Қағаз тасымалдағышта ұсынылған төлем құжатын кері қайтарып алу туралы өкімде және төлем құжатының орындалуын тоқтата тұру туралы өкімде кез келген түзетулер мен толықтыруларға жол берілмейді. Банк түзетулерді, толықтыруларды және түзеулерді анықтаған жағдайда, мұндай өкімдер қайтару себептері көрсетіле отырып оны алған күннен бастап бір операциялық күннен кешіктірілмей оны жөнелтушіге қайтарылады.

53. Төлем құжатын кері қайтарып алу туралы өкім және төлем құжатын орындауды тоқтата тұру туралы өкім, даналар санын жеке өздері айқындайтын мемлекеттік кіріс органдары және сот орындаушылары ұсынатын төлем құжатын кері қайтарып алу туралы өкімдерді және төлем құжатын орындауды тоқтата тұру туралы өкімдерді қоспағанда, банк белгілеген даналар саны бойынша алушы банк белгіленген операциялық күн ішінде ұсынылады. Егер төлем құжатын кері қайтарып алу туралы өкім және төлем құжатын орындауды тоқтата тұру туралы өкім алушы банктің операциялық күні аяқталған соң алынса, мұндай өкімді алушы банк келесі операциялық күннің басында алды деп саналады.

54. Алушы банк Нұсқаулықтың 49, 50, 51 және 52-тармақтарында белгіленген талаптарды бұзумен ресімделген, жөнелтуші және алушы банк арасында жасалған шарт талаптарына сәйкес келмейтін төлем құжатын кері қайтарып алу туралы өкімді және төлем құжатын орындауды тоқтата тұру туралы өкімді орындауға қабылдамайды.

55. Жөнелтушінің орындалмаған төлем құжатын кері қайтарып алу туралы өкімін алған соң алушы банк төлем құжатын орындамайды және оны жөнелтушіге алынған өкімді орындау туралы хабарламаны бірмезгілде жібере отырып, осындай өкімді алған күннен кейінгі келесі бір операциялық күннен кешіктірмей қайтарады.

56. Төлем құжатын орындауды тоқтата тұру Төлемдер туралы заңға, ҚЖТҚҚ туралы заңға, Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 9247 тіркелген «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі мен банктер, сондай-ақ банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдар арасында корреспонденттік қатынастарды орнату қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2014 жылғы 3 ақпандағы № 14 қаулысына, Нұсқаулыққа сәйкес жүзеге асырылады.

57. Алушы банк:

- 1) жөнелтушінің төлем құжатын орындауды тоқтата тұру туралы өкімі;
- 2) қаржы мониторингін жүзеге асыратын және қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл бойынша өзге де шараларды қабылдайтын мемлекеттік органның күмәнді операцияларды жүргізуді тоқтата тұру туралы шешімі;

3) уәкілетті мемлекеттік органның, лауазымды тұлғаның немесе сот орындаушысының банк шотындағы ақшаға тыйым салу туралы өкімі немесе уәкілетті мемлекеттік органның ақша жөнелтушінің банк шоттары бойынша шығыс операцияларын тоқтата тұру туралы шешімі;

4) үшінші тұлғалардың 1999 жылғы 1 шілдедегі Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексіне (Ерекше бөлім) (бұдан әрі – Азаматтық кодекс), Салық кодексіне, Кеден кодексіне, Банктер туралы заңға, Төлемдер туралы заңға, «Атқарушылық іс жүргізу және сот орындаушыларының мәртебесі туралы» 2010 жылғы 2 сәуірдегі Қазақстан Республикасының Заңына (бұдан әрі – Атқарушылық іс жүргізу туралы заң) сәйкес акцепсіз тәртіппен ақша жөнелтушінің банк шотынан ақша алу туралы талаптары негізінде акцептелген төлем құжатын орындауды тоқтатады.

58. Нұсқаулықтың 57-тармағында көзделген шешімдер (талаптар, өкімдер) алынған кезде, алушы банк төлем құжатын орындауды тоқтата тұрады. Төлем құжатын орындау төлем құжатын орындауды тоқтата тұруға не Нұсқаулықтың 57-тармағында көзделген шешімдердің (талаптардың, өкімдердің) орындалуына негіз болған төлем құжатын орындауды қайта бастау немесе құжаттарды кері қайтарып алу туралы нұсқауды алғанға дейін тоқтатыла тұрады.

Қаржы мониторингін жүзеге асыратын және қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл бойынша өзге де шараларды қабылдайтын уәкілетті мемлекеттік органның шешімі негізінде тоқтатыла тұрған төлем құжатын орындау КЖТҚҚ туралы заңның 13-бабына белгіленген мерзімге тоқтатылады.

59. Төлем құжаттарын орындау тоқтата тұрылған жағдайда, алушы банк оларды сақтайды және Нұсқаулықтың 58-тармағында белгіленген жағдайлар басталғанға дейін банктің баланстан тыс шотында есепке алуды қамтамасыз етеді. Уәкілетті мемлекеттік органның, лауазымды тұлғаның немесе сот орындаушысының банк шотындағы ақшаға тыйым салу туралы өкімі, уәкілетті мемлекеттік органның немесе лауазымды тұлғаның шығыс операцияларын тоқтата тұру туралы шешімі немесе үшінші тұлғалардың ақша жөнелтушінің банк шотына қойылатын талаптары келіп түскен кезде осы төлем құжатына қатысты тоқтатылған төлем құжатын орындау кезектілігі сақталмайды.

5-параграф. Төлем құжатын орындау

60. Алушы банк төлем құжатын алған кезде оның Төлемдер туралы заңның 13, 14, 15, және 17-баптарында және Нұсқаулықтың талаптарына сәйкестігіне тексеруді жүзеге асырады.

61. Жөнелтушінің төлем құжатын акцептеген алушы банк оны Төлемдер туралы заңның, Нұсқаулықтың талаптарына және жөнелтуші мен алушы банк арасында жасалған шартта көзделген, сондай-ақ төлем құжатындағы талаптарға сәйкес орындайды.

62. Алушы банк, егер Азаматтық кодексте, Салық кодексінде және олардың арасында жасалған шартта өзгеше көзделмесе, жөнелтушінің төлем құжаттарын олардың келіп түсуі кезектілігіне сәйкес орындайды.

63. Жөнелтушінің төлем құжатын орындау кезінде алушы банк төлем құжатында көрсетілген банктік сәйкестендіру коды бойынша ақша жөнелтушінің банкін, делдалдың банкін немесе бенефициардың банкін сәйкестендіреді.

Алушы банк төлем құжатында көрсетілген банктің сәйкестендіру кодының оның атауына нақты сәйкестігін айқындамайды.

64. Төлем құжатын орындауды алушы банк оның талаптарын сақтай отырып, төлем құжаты акцептелген күннен кейінгі алушы банктің операциялық күнінен кешіктірмей

жүргізеді. Төлем құжатында оны орындаудың өзге мерзімі болған кезде төлем құжаты төлем құжатында көрсетілген мерзімде орындалуға тиіс.

65. Алушы банк жөнелтушінің төлем құжатын орындауды ақша жөнелтушінің банк шотынан ақшаны есептен шығару жолымен жүзеге асырады.

66. Алушы банктің ақша жөнелтушінің банк шотынан ақшаны есептен шығаруы Салық кодексінің 615-бабында, Кеден кодексінің 165-бабында, Төлемдер туралы заңның 13 және 14-баптарында, «Міндетті әлеуметтік сақтандыру туралы» 2003 жылғы 25 сәуірдегі Қазақстан Республикасының Заңның (бұдан әрі – Міндетті әлеуметтік сақтандыру туралы заң) 17-бабында, Атқарушылық іс жүргізу туралы заңның 58-бабында және «Қазақстан Республикасында зейнетақымен қамсыздандыру туралы» 2013 жылғы 21 маусымдағы Қазақстан Республикасының Заңның (бұдан әрі – Зейнетақымен қамсыздандыру туралы заң) 28-бабында және/немесе банк шоты шартында көзделген жағдайларда, алушы банк акцептеген төлем құжаты не ақша жөнелтушінің акцептеуін талап етпейтін төлем құжаты негізінде жүргізіледі.

67. Бенефициар банкі төлем құжатында көрсетілген сомада ақшаны бенефициардың пайдасына қабылдайды. Бенефициар банкі ақшаны бенефициардың пайдасына қабылдаған кезде бенефициарға олар арасында жасалған шартта белгіленген тәртіпте төлем күнінен кейінгі операциялық күннен кешіктірмей ақша қабылданғаны туралы хабарлайды.

Бенефициар банкі өзі акцептеген төлем құжатында көрсетілген валюталау күніне төлем жүргізеді. Егер төлем құжатында валюталау күні көрсетілмесе, бенефициар банкі осы төлем құжатын оның акцепт күнінде орындайды.

68. Банк (алушы банк, бенефициар банкі, делдал банк) КЖТҚҚ туралы заңға сәйкес ақша жөнелтушіні және/немесе бенефициарды сәйкестендіруге мүмкіндік беретін мәліметтерді, сондай-ақ КЖТҚҚ туралы заңға сәйкес клиентті тиісінше тексеру жөніндегі шараларды жүргізу талап етілмейтін жағдайларды қоспағанда, ақша жөнелтуші жүргізген ақша төлемі және/немесе аударымы туралы мәліметтерді клиенттің банк шоты жабылғаннан кейін бес жыл ішінде сақтайды.

4. Банктердің төлем құжаттарын және үшінші тұлғалардың талаптарын орындау бойынша іс-әрекеттері

1-параграф. Акцепт және төлем тапсырмасын орындау

69. Алушы банктің төлем тапсырмасын акцептегені жөнелтушінің төлем тапсырмасын орындағанымен және алушы банктің акцептелген төлем тапсырмасы мөлшерінде жөнелтушінің банк шотынан ақша сомасын алып қойғанымен білдіріледі.

Мына:

1) алушы банк жөнелтушіге акцептеу туралы хабарлама немесе төлем құжатының ақысы ретінде қолма-қол ақшаны қабылдау туралы хабарлама жіберді;

2) алушы банк жөнелтушінің төлем тапсырмасы негізінде оның ақшасын алып қойды (банк шотын дебеттеді);

3) жөнелтуші төлем тапсырмасын алған күннен бастап үш жұмыс күні ішінде алушы банктің акцептеу туралы немесе акцептеуден бас тарту туралы хабарламасын алған жоқ (әдеттегі тәртіп бойынша) деген талаптардың біреуі болған кезде, алушы банк төлем тапсырмасын акцептеген болып табылады

70. Мына:

1) бенефициар банк жөнелтушіге акцепт туралы хабарлама жібереді;

2) бенефициар банк, егер ол бір уақытта алушы банк болып табылса, жөнелтушінің төлем тапсырмасының негізінде оның ақшасын алып қойды (банк шотын дебеттеді);

3) бенефициар банк бенефициардың банк шотын кредиттеу жолымен бенефициарға ақшаны аударды;

4) жөнелтуші бенефициар банк төлем тапсырмасын алған күннен бастап үш жұмыс күні ішінде бенефициар банктен акцепт туралы немесе акцептен бас тартқаны туралы хабарлама алмады (әдеттегі тәртіп бойынша) деген талаптардың біреуі болған кезде, бенефициар банкі төлем тапсырмасын акцептеген болып табылады.

Акцептелген төлем тапсырмасына сәйкес ақшаны бенефициардың пайдасына қабылдаған кезде бенефициар банкі бенефициарға оның банк шотынан үзінді-көшірмені және қағаз тасымалдағышта не электрондық түрде, не шарттың талаптарына сәйкес өзге де тәсілдермен орындалған төлем тапсырмасын ұсыну арқылы төлем күнінен кейінгі операциялық күннен кешіктірмей оған ақша қабылданғаны туралы хабарлайды.

71. Алушы банк немесе бенефициар банк Нұсқаулықтың 47 және 48-тармақтарында көзделген негіздер бойынша, сондай-ақ мына:

1) егер ақша жөнелтушімен және алушы банк арасындағы шартта өзгеше көзделмесе, жөнелтуші төлемді және ақша аударымын жүзеге асыру үшін қажетті ақша сомасын қамтамасыз етпеген;

2) төлем тапсырмасында көрсетілген төлем валютасы банк шотының валютасына сәйкес келмеген жағдайларда төлем тапсырмасының акцептінен бас тартады.

Төлемді жасау күні банк белгілеген валюта айырбастау бағамы бойынша оны конвертациялауды жүзеге асыру арқылы бенефициардың төлем сомасын банк шотының валютасымен есепке алу туралы жазбаша растауы болған кезде төлем валютасы банк шотының валютасына сәйкес келмейтін төлем тапсырмасын орындауға рұқсат етіледі. Бенефициардың аталған растауы онымен және банк арасындағы шартта көзделген конвертацияны жүзеге асыруға бенефициардың келісімі болған жағдайда талап етілмейді, онда конвертацияны жүзеге асырғаны үшін комиссияларды алудың мөлшері мен тәртібі де айқындалады.

72. Алушы банк төлем тапсырмасының акцептінен бас тартқан кезде төлем құжатын алған күннен бастап үш жұмыс күнінен кешіктірмей бұл жөнінде жөнелтушіге хабарлайды.

Алушы банк пен жөнелтуші арасындағы шартта төлем тапсырмасының акцептінен бас тарту туралы хабарламаны жіберу тәртібі көзделеді. Төлем тапсырмасының акцептінен бас тарту күні деп осындай хабарламаның жіберілген күні саналады.

73. Мына:

1) бенефициардың хабарламада көрсетілген деректері (атауы, ЖСН (БСН), ЖСК) төлем құжатында көрсетілген деректерге, оның ішінде «төлем мақсаты» бағанында көрсетілген хабарламаның нөміріне сәйкес келмеген;

2) төлемнің «ағымдағы» немесе «соңғы» мәртебесі болмаған;

3) банкте сақталатын хабарламаның кері жағында банктің «соңғы» мәртебесі бар төлем жүзеге асырылғаны жөніндегі белгісі болған;

4) егер бір хабарлама бойынша келіп түскен барлық төлем тапсырмаларының жалпы сомасы хабарламада көрсетілген сомадан асқан жағдайда, бенефициар банк бенефициардың пайдасына аударылатын, оның ішінде Нұсқаулықтың 20-тармағында көзделген қазынашылықтың аумақтық бөлімшелерінің төлем құжаттары бойынша аударылатын ақшаны оның алуы заңсыз болуы туралы негізделген фактілері болған кезде төлем құжатын акцептеуден бас тартады не бенефициардың пайдасына төлем құжатын орындауды тоқтата тұрады.

Бенефициар банк санкцияланбаған төлемді жүзеге асыру фактісін анықтаған кезде бенефициар банк бенефициардың пайдасына ақшаны есепке алмайды.

74. Бенефициар банк «Кәсіптік одақтар туралы» 2014 жылғы 27 маусымдағы Қазақстан Республикасының Заңында рұқсат етілген қаражат көздерінен кәсіптік одақтарды қаржыландыруды қоспағанда, бейрезиденттерден, шетел

мемлекеттерінен, мемлекеттік органдардан, мемлекеттік ұйымдардан, діни бірлестіктерден және қайырымдылық ұйымдарынан шартты (шарттарды) («тауарларды (жұмыстарды, қызметтерді) жеткізу бойынша келісімшартты (келісімшарттарды) орындауымен байланысты емес операциялар бойынша саяси партиялардың және кәсіптік ұйымдардың пайдасына ақша түскен, оның ішінде шетел валютасы түскен кезде төлем тапсырмасының акцептінен бас тартады.

75. Жөнелтуші алушы банкке акцептелген төлем тапсырмасы сомасына төлемді жүргізеді және алушы банк жөнелтушінің төлем тапсырмасын орындаған кезден бастап олар арасындағы шартқа сәйкес санкцияланған төлем тапсырмасын орындаумен немесе кері қайтарып алумен байланысты шығындарды өтейді.

76. Алушы банк жөнелтушінің банк шотын дебеттеген кезде жөнелтушінің алушы банкке төлемі жүргізіледі.

77. Егер банк жөнелтуші болып табылса, төлем:

1) жөнелтушінің алушы банктің корреспонденттік шотын кредиттеу және оған үзінді-көшірмені жіберу;

2) жөнелтушінің алушы банктегі корреспонденттік шотын дебеттеу;

3) жөнелтушінің және алушы банктің Ұлттық Банктегі корреспонденттік шоттары арқылы төлемді жүзеге асыру;

4) төлем жүйесі арқылы төлемді жүзеге асыру;

5) Төлем туралы заңда көзделген өзара есептесу арқылы жүргізіледі.

78. Валюталау күні талаптарының бірі болып белгіленген төлем тапсырмасының акцепті жағдайында, алушы банктің жөнелтушінің банк шотынан ол акцептеген төлем тапсырмасының мөлшерінде ақша сомасын алық қоюына рұқсат етіледі.

Алушы банк осындай операцияларды жекелеген немесе жекелеген жеке шоттарда (қосалқы позицияларда) есебін жүргізеді.

Алушы банк валюталау күні бар төлем тапсырмасын жөнелтуші төлем тапсырмасында көрсеткен талаптарға сәйкес, оны делдал банк немесе бенефициар банк орындау үшін жеткілікті мерзімде орындайды.

79. Жөнелтушінің төлем тапсырмасында өзгеше көзделмесе, алушы банктің жөнелтушінің төлем тапсырмасын дербес орындауы мүмкін болмаған кезде алушы банк оны одан әрі орындау үшін делдал банкке жібереді.

80. Делдал банктің төлем тапсырмасын орындауы мүмкін болмаған кезде осындай төлем тапсырмасын алған күннен кейінгі операциялық күннен кешіктірмей олар арасындағы шартта белгіленген тәсілдермен ақша жөнелтушінің банкіне хабарлайды және оған төлем тапсырмасы негізінде ақшаны қайтарады.

81. Егер алушы банк жөнелтушіден төлем сомасынан комиссияларды өтеп алуға өкілдіктерді алмаса:

1) жөнелтушінің төлем тапсырмасын орындауға байланысты қызметтері және ұшыраған шығыстары үшін оған тиесілі комиссиялық төлемдер сомасын осы төлем тапсырмасының сомасынан оларды ұстап қалу арқылы өтеп алуға;

2) кейінгі алушы банкке төлем тапсырмасы сомасының есебінен комиссиялық төлемді өтеп алу мүмкіндігін ұсынуға рұқсат етілмейді.

82. Делдал банкті көздейтін төлем тапсырмасын делдал банк орындауы мүмкін болмаған жағдайда, егер алушы банк оны орындау мерзімі аяқталғанға дейін жөнелтушіден көрсетілген төлем тапсырмасын тиісті орындау үшін одан кейінгі іс-әрекеттер туралы сұратса, алушы банктің осы төлем тапсырмасын орындау бойынша міндеттемелері орындалды деп саналады,

83. Егер алушы банк тапсырманы орындаған кезге дейін өзі алған төлем құжаттарын Азаматтық кодекстің және Салық кодексінің талаптарына сәйкес бірінші кезекте орындаса

және ақша жөнелтушінің банк шотында тапсырманы орындау үшін ақшаның қажетті сомасы болмаса, алушы банк төлем тапсырмасын орындамайды және оның акцептінен бас тартады.

2-параграф. Акцепт және төлемдік талап-тапсырманы орындау

84. Ақша жөнелтушінің банкі төлемдік талап-тапсырманы алған кезде осы төлемдік талап-тапсырманың әр данасында алған күні туралы белгі қояды.

Ақша жөнелтушінің банкі төлемдік талап-тапсырмаларды тіркеу журналында келіп түскен төлемдік талап-тапсырмалардың есебін жүргізеді.

Төлемдік талап-тапсырмаларды тіркеу журналының нысанын, оны жүргізу тәсілдерін және төлемдік талап-тапсырмаларды тіркеу журналында көрсетілетін төлемдік талап-тапсырманың деректемелерін банк белгілейді.

Бірнеше төлемдік талап-тапсырмаларды Нұсқаулықтың 23-тармағына сәйкес төлемдік талап-тапсырмалардың тізілімін қоса бере отырып ұсынған жағдайда, алған күні туралы белгі тізілімге қойылады.

85. Төлемдік талап-тапсырманы алған күннен кейінгі жұмыс күнінен кешіктірмей ақша жөнелтушінің банкі төлемдік талап-тапсырманың данасын ақша жөнелтушіге оны кейіннен акцептеу және төлеу үшін ақша жөнелтуші мен оның банкі арасындағы Электрондық жүйелерді пайдалану туралы келісімге сәйкес қағаз тасымалдағышта не электрондық форматта береді.

86. Ақша жөнелтуші төлемдік талап-тапсырманы алған соң төлемдік талап-тапсырмаға акцепт туралы белгі қоя отырып жібереді.

87. Ақша жөнелтуші Төлемдер туралы заңда, Нұсқаулықта және өзі мен бенефициар арасындағы шартта көзделген негіздемелер бойынша төлемдік талап-тапсырманы акцептеуден бас тартады және ақша жөнелтушінің банкіне бас тарту негіздемелерін немесе Төлемдер туралы заңда көзделген негізді көрсете отырып, ақша жөнелтушінің акцептен бас тарту құқығын көздейтін шарттың тиісті тармағына жасалған сілтемені қамтитын бас тарту туралы өтінішті жібереді.

88. Ақша жөнелтушінің банкі төлемдік талап-тапсырманы алған күннен бастап күнтізбелік отыз күн өткеннен кейін ақша жөнелтушіден төлемдік талап-тапсырманы акцептеуден бас тартуды не акцептелген төлемдік талап-тапсырманы алмаған жағдайда ақша жөнелтушінің банкі төлемдік талап-тапсырманы қайтару себебі көрсетілген хабарламамен бірге төлемдік талап-тапсырманы жөнелтушіге қайтарады.

89. Ақша жөнелтушінің банкі ақша жөнелтушінің акцепті талап етілмейтін төлемдік талап-тапсырманы қоспағанда, ақша жөнелтушінің акцепті негізінде ақша жөнелтушінің банк шотынан дебеттеу арқылы төлемдік талап-тапсырманы акцептейді.

90. Ақша жөнелтушінің банкі ақшаны одан әрі бенефициардың пайдасына аудару үшін бенефициардың шотын немесе бенефициар банкінің корреспонденттік шотын кредиттеу арқылы акцептелген төлемдік талап-тапсырманы орындайды.

91. Ақша жөнелтушінің банкі ақша жөнелтуші акцептеген төлемдік талап-тапсырманы олардың арасында жасалған шарттың талаптарына сәйкес орындайды. Ақша жөнелтушінің акцепті талап етілмейтін төлемдік талап-тапсырманы ақша жөнелтуші банкінің орындауы ақша жөнелтушінің банк шотынан дебеттеу арқылы жүзеге асырылады.

92. Ақша жөнелтушінің банкі акцепті талап етілмейтін төлемдік талап-тапсырма мемлекеттік бюджеттен төленетін жәрдемақыларды және (немесе) Мемлекеттік әлеуметтік сақтандыру қорынан берілетін әлеуметтік төлемдерді аудару үшін ашылған банк шотына берілген жағдайда, аталған төлемдік талап-тапсырманы акцептеуден бас тартады.

93. Ақша жөнелтушінің банк шотында ақша жеткіліксіз болған кезде төлемдік талап-тапсырманы орындау Нұсқаулықтың осы тарауының 3-параграфында көзделген жағдайларды қоспағанда, банк шотына ақшаның келіп түсуіне қарай жүзеге асырылады.

94. Банк ақша жөнелтушінің акцепті талап етілмейтін бірнеше төлемдік талап-тапсырманы алған кезде олардың орындалуы олардың банкке келіп түсу тәртібіне қарай күнтізбелік кезектілікте жүргізіледі.

Ақша жөнелтушінің банк шотында ақша болмаған кезде не жеткіліксіз болған жағдайда ақша жөнелтушінің акцепті талап етілмейтін, тізіліммен бірге ұсынылған төлемдік талап-тапсырмалар тізілімде көрсетілген олардың реттік нөмірлеріне сәйкес орындалады.

95. Ақша жөнелтушінің акцепті талап етілмейтін төлемдік талап-тапсырма ұсынылған ақша жөнелтушінің банк шотында ақша болмаған жағдайда, Нұсқаулықтың 29-тармағында көзделген негіздер бойынша және жағдайларда берешекті алу ұсынылған төлемдік талап-тапсырма негізінде басқа банк шотындағы және оны орындау үшін жеткілікті ақша есебінен жүргізіледі. Осындай орындау ұсынылған төлемдік талап-тапсырма валютасымен ашылған банк шотынан бірінші кезектегі тәртіппен жүргізіледі.

Ақша жөнелтушінің акцепті талап етілмейтін төлемдік талап-тапсырманы банк шотының валютасынан басқа валютамен орындау төлемді жасау күні банк белгілеген валюта айырбастау бағамы бойынша жүргізіледі.

Ақша жөнелтушінің банкінде ақша жөнелтушінің акцепті талап етілмейтін төлемдік талап-тапсырманы және ақша жөнелтуші акцептеген төлемдік талап-тапсырманы орындау үшін қажетті ақша сомасы болмаған не жетпеген жағдайда, ақша жөнелтушінің банкі ол акцептеген құжаттар бойынша есепке алуды жүзеге асырады және алған күннен бастап бір жыл бойы сақтайды. Төлемдік талап – тапсырмаларды және тізілімді алушы банктің сақтау мерзімі осы құжаттарды қолдану мерзімін тоқтатады.

96. Ақша жөнелтушінің банкінде ақша жөнелтушінің акцепті талап етілмейтін төлемдік талап-тапсырманы және ақша жөнелтуші акцептеген төлемдік талап-тапсырманы орындау үшін қажетті ақша сомасы болмаған не жетпеген жағдайда, ақша жөнелтушінің банкі ол акцептеген құжаттар бойынша есепке алуды жүзеге асырады және оларды оның банк шотына келесі төлем немесе ақша аударымы үшін ақша сомасы түскенге дейін сақтайды.

Банк төлемдік талап-тапсырманы орындауды ақшаның келіп түсуіне қарай және Нұсқаулықтың осы тарауының 3-параграфында белгіленген тәртіпке сәйкес банк жүйесінде ақы төлеу сомасына төлемдік талап-тапсырманы қалыптастыру арқылы жүргізеді, оның «төлем мақсаты» бағанында төлемдік талап-тапсырманың деректемелері көрсетіледі.

97. Банк шоттарының болуы және нөмірлері туралы анықтаманы алу үшін шоттың (шоттардың) иесі қарыз алушысы, кепілгері, кепілдік берушісі, лизинг алушы немесе кепіл берушісі болып табылатын банк банктің басқармасы төрағасының немесе банктің өзге де уәкілетті тұлғаларының қолы қойылған жазбаша сұратуларды банктерге банктік қарыздың алынғанын растайтын мынадай құжаттарды:

1) егер шоттың иесі қарыз алушы болып табылса, банктің «Көшірмесі дұрыс» деген белгісі бар ақша жөнелтушінің банк шотынан ақшаны акцептсіз алуға берген келісімін қамтитын банк қарызы шартының немесе кредиттік желіні ашу туралы келісімнің көшірмесін қоса бере отырып жібереді. Егер шоттың иесі қарыз алушы болып табылмай, кепілгер, кепілдік беруші, лизинг алушы немесе кепіл беруші болып табылса, банктің «Көшірмесі дұрыс» деген белгісі бар ақша жөнелтушінің банк шотынан ақшаны акцептсіз алуға берген келісімі қамтылған банк қарызы шартының немесе кредиттік желіні ашу туралы келісімнің немесе кепілдіктің, кепілдік берудің, лизинг алудың немесе кепіл берудің фактісін растайтын өзге құжаттардың көшірмесін қоса бере отырып жібереді;

2) төлем құжатының немесе клиенттің банк шоты бойынша үзінді-көшірменің немесе банк қарызының берілгенін растайтын өзге құжаттың көшірмесін қоса бере отырып жібереді.

«Көшірмесі дұрыс» деген жазу тырнақшасыз көрсетіледі, құжаттардың көшірмелерін растау бойынша тиісті өкілеттіктер берілген банктің уәкілетті тұлғасының лауазымы, тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса), растаған күні көрсетіле отырып, оның қолымен расталады және банк мөрінің бедерімен (ол бар болса) бекітіледі.

98. Банк Нұсқаулықтың 97-тармағында көрсетілген құжаттарды алған күннен кейінгі бес жұмыс күнінен кешіктірмей сұрау салған банкке клиенттің банк шоттарының болуы және нөмірлері туралы анықтаманы немесе олардың жоқ екендігі туралы мәліметтерді жібереді. Клиенттің банк шоттарының болуы және нөмірлері туралы анықтама еркін нысанда жасалады және онда анықтаманың берілу күні, банктің атауы мен банктік сәйкестендіру коды, клиенттің атауы, оның жеке сәйкестендіру коды, сәйкестендіру нөмірі, банк шотының валютасы, банктің уәкілетті тұлғасының аты-жөні және мөртабан қамтылады. Егер клиентке банк шоты мемлекеттік бюджеттен төленетін жәрдемақыларды және (немесе) Мемлекеттік әлеуметтік сақтандыру қорынан берілетін әлеуметтік төлемдерді аудару үшін ашылған болса, онда осы факті туралы ақпарат клиенттің банк шоттарының болуы және нөмірлері туралы анықтамада көрсетіледі.

3-параграф. Жеке тұлғаның ағымдағы шотынан акцептеуді талап етпейтін төлемдік талап-тапсырманы орындау ерекшеліктері

99. Ақша жөнелтушінің акцепті талап етілмейтін, ақша жөнелтуші жеке тұлғаның ағымдағы шотына берілген төлемдік талап-тапсырма ақша жөнелтушінің ағымдағы шотындағы ақша сомасының елу пайызы мөлшерінде орындалады. Ағымдағы шоттағы ақша сомасының елу пайызы мөлшерінен аспайтын сомаға акцептеуді талап етпейтін төлемдік талап-тапсырманы берген кезде аталған төлемдік талап-тапсырма сонда көрсетілген сомаға орындалады.

Акцептеуді талап етпейтін ішінара орындалған төлемдік талап-тапсырма бойынша ақша жөнелтуші жеке тұлғаның ағымдағы шотынан ақшаны кейіннен есептен шығару оның ағымдағы шотына келіп түсетін әрбір ақша сомасының елу пайызы шегінде жүзеге асырылады. Ағымдағы шотқа келіп түсетін ақша сомасының елу пайызы мөлшеріндегі сома акцептеуді талап етпейтін ішінара орындалған төлемдік талап-тапсырма бойынша ақша сомасының қалдығынан асатын жағдайда, ақша жөнелтуші жеке тұлғаның ағымдағы шотынан ақшаны есептен шығару аталған төлемдік талап-тапсырманы орындауға жеткілікті сома шеңберінде жүргізіледі.

100. Ақша жөнелтушінің акцепті талап етілмейтін төлемдік талап-тапсырма ұсынылған ақша жөнелтуші жеке тұлғаның ағымдағы шотында ақша болмаған жағдайда, оның орындалуы, егер осындай алу банктік қарыз шартында көрсетілген жағдайда, Нұсқаулықта көзделген тәртіппен ақша жөнелтушінің банкте ашылған басқа ағымдағы шоттарынан жүргізіледі.

101. Акцептеуді талап етпейтін төлемдік талап-тапсырма берілген ақша жөнелтуші жеке тұлғаның банкте бір шоттан асатын ағымдағы шоты болған кезде және банк шоттарында ақша сомасы болмаған немесе жеткіліксіз болған кезде ақша жөнелтушінің акцепті талап етілмейтін төлемдік талап-тапсырманы орындау ағымдағы шоттағы ақша сомасының елу пайызы мөлшерінде ақша жөнелтушінің әрбір ағымдағы шотынан жүзеге асырылады. Банк кейіннен ақшаны есептен шығаруды бірінші кезекте теңгемен ашылған ағымдағы шоттан, сосын шетел валютасындағы ағымдағы шоттан жүргізеді.

Ақша жөнелтушінің акцепті талап етілмейтін төлемдік талап-тапсырманы ағымдағы шоттың валютасынан өзгеше валютада орындау төлемді жасау күні банк белгілеген валюта айырбастау бағамы бойынша жүргізіледі.

4-параграф. Акцепт және инкассалық өкімді орындау

102. Ақша жөнелтушінің банкі Төлемдер туралы заңда және Нұсқаулықта белгіленген мерзімдерде ақша жөнелтушінің банк шотын дебеттеу жолымен инкассалық өкімді акцептейді.

103. Егер басқа деректемелер (ЖСК, ЖСН (БСН)) банк клиентін сәйкестендіріп, клиенттің инкассалық өкімінде көрсетілген атауы оның нақты атауына сәйкес келмеген жағдайда, мемлекеттік кіріс органдары электрондық тәсілмен ұсынған инкассалық өкімді акцептеуден бас тартуға жол берілмейді.

104. Ақша жөнелтушінің келісімінсіз оның банк шотынан ақша алуға арналған атқарушылық құжаттар ақша жөнелтушінің банкіне Атқарушылық іс жүргізу туралы заңда белгіленген ескіру мерзімі шеңберінде беріледі. Атқарушылық және басқа құжаттарды ұсыну үшін белгіленген ескіру мерзімінің өтіп кетуі банктің инкассалық өкімді акцептеуден бас тартуына негіз болады.

105. Банк міндеттемелері бойынша инкассалық өкімді бастамашы Ұлттық Банкке не Төлемдер туралы заңға, Нұсқаулыққа, Ұлттық Банктің ішкі нұсқаулықтарына корреспондент банкке, ал клиенттердің міндеттемелері бойынша – ақша жөнелтуге қызмет көрсетілетін банкке немесе оның филиалына ұсынады.

106. Инкассалық өкімнің орындалуын тоқтата тұру немесе тоқтату:

1) инкассалық өкімді ұсынған уәкілетті мемлекеттік органның немесе сот орындаушысының шешімі бойынша;

2) сот актісі негізінде;

3) банк қайта құрылымдалған, консервацияланған, сондай-ақ борышкер және (немесе) банк қайта ұйымдастырылған және таратылған жағдайларда жүргізіледі.

Банктер көрсетілген құжаттарды оларда күндері, нөмірлері, мөрінің бедері (ол бар болса) және лауазымды адамның қолы болған кезде орындауға қабылдайды.

Осы тармақтың 1) тармақшасында көзделген құжаттарда инкассалық өкімді орындауды тоқтата тұру немесе тоқтату жүзеге асырылатын төлем құжаттарының деректемелері көрсетіледі. Төлем құжаттарының деректемелері инкассалық өкімді ұсынған уәкілетті мемлекеттік органның немесе сот орындаушысының шешімінде көрсетілген деректемелермен сәйкес келмеген жағдайда банк мұндай құжаттарды жіберушіге орындамастан қайтарады.

Банк орындалуы тоқтатыла тұрған нұсқауларды сақтайды және босы тармақта көзделген құжаттарды алған күннен бастап келесі операциялық күннен кешіктірмей баланстан тыс есепке қабылдайды. Нұсқауды баланстан тыс есепке қойған кезде банк келесі операциялық күнінен кешіктірмей нұсқауды жөнелтушіге (бастамашыға) тиісті хабарлама жібереді.

Банк уәкілетті мемлекеттік органның немесе сот орындаушысының шешімдерін алған кезде нұсқауды шешімді алған күннен бастап келесі операциялық күннен кешіктірмей тиісті шешімді қоса бере отырып жөнелтушіге қайтарады.

107. Мемлекеттік кіріс органның салықтық берешекті толық төлемеушінің шотына олардың өз дебиторларына қоятын талаптары бойынша түсуге тиісті ақша есебінен өндіріп алуға арналған, қағаз тасымалдағышпен ұсынылған инкассалық өкімдері толық төлемеушінің дебиторына қызмет көрсетілетін банкке төрт данада жіберіледі.

Мемлекеттік кіріс органының инкассалық өкімі толық төлемеушілердің дебиторларына ұсынылған шағым-талаптарының бөлек журналында тіркеледі.

Бұл журналда инкассалық өкімнің түскен күні, қай мемлекеттік кіріс органы инкассалық өкімді бергені, оның нөмірі, күні және сомасы, толық төлемеуші дебиторының атауы көрсетіледі.

108. Инкассалық өкімге толық ақы төлегеннен кейін толық төлемеушінің дебиторы инкассалық өкімнің екінші данасына күні мен уақытын көрсете отырып орындалғандығы туралы белгі қояды.

Инкассалық өкімнің көшірмелері ақы төленгеннен кейін төмендегідей түрде:

- 1) бірінші данасы күн құжаттарына орналастырылады;
- 2) екінші данасы толық төлемеушінің дебиторына оның банк шотынан үзінді көшірмемен бірге жіберіледі;
- 3) үшінші және төртінші даналары мемлекеттік кіріс органдарына жіберіледі.

109. Ашқа жөнелтушінің банкінде төлемдік талап-тапсырмасын немесе инкассалық өкімді орындау үшін қажетті ақша сомасы жоқ не жеткіліксіз болған кезде, ақша жөнелтушінің банкі олар акцептеген құжаттар бойынша есептейді және оларды келесі төлем немесе ақша аударымы үшін оның корреспонденттік шотына ақша сомасы түскенге дейін сақтайды.

5-параграф. Төлем құжатын белгісіз мерзімдерде орындау

110. Алушы банк инкассалық өкімді және төлемдік талап-тапсырманы орындау үшін қажетті ақша сомасы жоқ не жеткіліксіз болған кезде оларды Нұсқаулықта белгіленген тәртіппен картотекаға орналастырады.

111. Ақша жөнелтушінің банк шотында инкассалық өкімді, төлемдік талап-тапсырманы орындау үшін қажетті ақша сомасы жоқ болған кезде алушы банк оларда көрсетілген деректемелердің толықтығын және дұрыстығын, Нұсқаулықтың төлем құжаттарын ресімдеу тәртібіне қойылатын талаптарына сәйкестігін тексереді және олар сәйкес болған кезде алынған төлем құжаттарын қабылдайды және егер Банктер туралы заңда, Төлемдер туралы заңда, Атқарушылық іс жүргізу туралы заңда және Нұсқаулықта басқаша көзделмесе ақша жөнелтушінің банк шотына ақша сомасы түскенге дейін картотекада сақтайды.

Инкассалық өкімде және төлемдік талап-тапсырмада көрсетілген деректемелердің толықтығын және дұрыс толтырылуын, сондай-ақ ақшаны (бар болса) алып қоюдың негізділігін растайтын құжаттарға сәйкестігін тексеруді ақша жөнелтушінің банкі нұсқауды акцептеу үшін Төлемдер туралы заңда белгіленген мерзімде жүзеге асырады.

112. Алушы банк басқа да төлем құжаттарын қабылдайды және ақша жіберуші мен алушы банк арасында жасалған банк шоты шартына сәйкес, егер Азаматтық кодексте, Банктер туралы заңда, Төлемдер туралы заңда және Нұсқаулықта басқаша көзделмесе оларды алған күннен бастап бір жылдың ішінде сақтайды.

113. Алушы банк Нұсқаулықтың 111-тармағында көзделген төлем құжаттарын картотекаға орналастырған күннен бастап келесі операциялық күннен кешіктірмей алушы банк бірмезгілде бенефициар банк болып табылатын жағдайды қоспағанда, бенефициардың банкіне не бенефициарға осы төлем құжаттарын картотекаға орналастыру туралы хабарлама жібереді. Төлем құжаттарын картотекаға орналастырған кезде алушы банк орналастыру уақыты мен күнін белгілейді.

114. Нұсқаулықтың 111-тармағында көзделген төлем құжаттарын картотекаға орналастырған кезде банк осы параграфта белгіленген тәртіппен клиенттің банк шоты бойынша шығыс операцияларын картотекадағы төлем құжаттары бойынша міндеттемелерді толық өтегенге не оларды кері қайтарып алғанға дейін тоқтата тұрады.

115. Алушы банктің Нұсқаулықтың 111-тармағында көзделген төлем құжаттарын орындауы Азаматтық кодексте және Салық кодексімен көзделген кезектілік тәртібімен жүргізіледі.

116. Ақша жөнелтушіде салық берешегін өндіріп алуға мемлекеттік кіріс органдарының және атқару құжаттары бойынша атқарушылық іс жүргізу органдарының және әділет органдарының инкассалық өкімдерін орындау үшін қажетті ақша сомасы жеткіліксіз болған кезде алушы банк ақша жөнелтушінің пайдасына алушы банктің ақшаны қабылдауына қарай осы инкассалық өкімнің ішінара орындалуын жүргізеді.

Банк мемлекеттік кіріс органының салық төлеушінің бір банк шотынан салық берешегін өндіріп алу туралы инкассалық өкімін орындаған кезде, мемлекеттік кіріс органының көрсетілген банкте ашылған салық төлеушінің басқа банк шоттарына мемлекеттік кіріс органы шығарған инкассалық өкімдерін, егер мұндай инкассалық өкімдер сол сомаға, берешектің сол түрі бойынша, сол есепті кезең үшін берілген болса банк мемлекеттік кіріс органының инкассалық өкімді орындау фактісін растайтын төлем құжатын қосып бере отырып мемлекеттік кіріс органына орындамай қайтарады.

Банк мемлекеттік кіріс органының салық берешегін немесе кедендік төлемдерді өндіріп алу туралы инкассалық өкімін төлеушінің салық төлеушісінің (салық агентінің), кедендік төлемдерді төлеушінің бірнеше банк шоттарынан ақшаны мемлекеттік кіріс органы шығарған инкассалық өкімде көрсетілген жалпы сомаға есептен шығару арқылы толық орындаған кезде, банк төлеушінің салық төлеушісінің (салық агентінің) көрсетілген банкте ашылған басқа банк шоттарына инкассалық өкімдерді, егер мұндай инкассалық өкімдер сол күнмен, сол сомаға, берешектің сол түрі бойынша берілген болса, оларды қайтару себебін көрсете отырып орындаусыз мемлекеттік кіріс органдарына қайтарады.

117. Мемлекеттік кірістер органының салық берешегін өндіріп алуға және қағаз тасымалдағыштағы атқару құжаттары бойынша жеке сот орындаушыларының және әділет органдарының ішінара орындалатын инкассалық өкімдерінің акцепті оның алдыңғы бетіне «Ішінара ақы төлеу» мөртабанын қою арқылы жүргізіледі. Инкассалық өкімінің барлық даналарында ішінара төлемнің күні және сомасы және банктің уәкілетті адамдарының қолдарымен расталатын осы инкассалық өкімнің қалдық сомасы туралы жазба жазылады.

Алушы банк ішінара ақы төлеу сомасына өзінің жүйесінде инкассалық өкімнің ішінара орындалу фактісін растайтын құжат болып табылатын инкассалық өкімді қалыптастыру арқылы акцептелген инкассалық өкімді орындайды. Ішінара ақы төлеу сомасына инкассалық өкімнің «төлемнің мақсаты» бағанында алушы банк акцептелген инкассалық өкімнің деректемелерін көрсетеді.

Салық берешегін өндіріп алуға мемлекеттік кіріс органының ішінара ақы төлеу сомасына инкассалық өкімде «операция түрі» бағанында осы Нұсқаулықтың 37-тармағында белгіленген код көрсетіледі.

118. Инкассалық өкім бөліп төленгенде алушы-банк ақша жөнелтушінің алушы-банктің операциялық күн бойында банк есепшотына түскен ақша сомасымен төлем жүргізеді. Бөліп орындалған инкассалық өкім толық төленгенше картотекада тұрады.

119. Алушы банктің осы Нұсқаулықтың 111-тармағында көзделген нұсқауларды сақтауы Салық кодексіне, Міндетті әлеуметтік сақтандыру туралы заңға, Зейнетақымен қамсыздандыру туралы заңға сәйкес жүргізілетін азаматтық-құқықтық мәміле бойынша ақы немесе міндетті төлемдерді төлеу талаптарына сәйкес төлем бойынша міндеттемелерді орындау болып табылмайды.

120. Алушы банкке ішінара орындалған салық берешегін өндіріп алуға инкассалық өкімді қайтарып алу туралы мемлекеттік кіріс органының өкімі келіп түскен кезде, алушы банк ішінара орындалған инкассалық өкімді қайтарады.

6-параграф. Үшінші тұлғалардың талаптарын (шығыс операцияларына тыйым салу және тоқтата тұру) орындау

121. Ақша жөнелтушінің банк шотындағы ақшаға мемлекеттік органның немесе сот орындаушысының тиісті шешімінің негізінде тыйым салу, сондай-ақ уәкілетті мемлекеттік органның немесе лауазымды тұлғаның тиісті шешімі (қаулысы) негізінде ақша жөнелтушінің банктік шоттары бойынша шығыс операцияларын тоқтата тұру Азаматтық кодексте, Салық кодексінде, 2014 жылғы 4 маусымдағы Қазақстан Республикасының Қылмыстық іс жүргізу кодексінде, 2014 жылғы 5 шілдедегі Қазақстан Республикасының Әкімшілік құқық бұзушылықтар туралы кодексте, Банктер туралы заңда, Атқарушылық іс жүргізу заңында және «Мемлекеттік аудит және қаржылық бақылау туралы» 2015 жылғы 12 қарашадағы Қазақстан Республикасының Заңында көзделген тәртіппен және жағдайларда жүзеге асырылады.

122. Банк уәкілетті мемлекеттік органның немесе сот орындаушысының банк шотында тұрған ақшаға тыйым салу туралы шешімін (қаулысын), сондай-ақ уәкілетті мемлекеттік органның немесе лауазымды тұлғаның банк шоты бойынша шығыс операцияларын тоқтата тұру туралы шешімін, клиенттің онда көрсетілген деректемелерінің банк клиентінің деректемелеріне (атауы немесе тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса), ЖСН (БСН) және ЖСК (ол бар болса) сәйкестігін тексереді.

Көрсетілген деректемелер сәйкес келмеген жағдайда банк бастамашыға уәкілетті мемлекеттік органның немесе сот орындаушысының банк шотында тұрған ақшаға тыйым салу туралы шешімін (қаулысын), уәкілетті мемлекеттік органның банк шоты бойынша шығыс операцияларын тоқтата тұру туралы шешімін қайтарады.

123. Ақша жөнелтушінің банк шоты бойынша шығыс операциялары уәкілетті мемлекеттік орган немесе лауазымды тұлға банк шоты бойынша шығыс операцияларын тоқтата тұру туралы шешімді жойғаннан кейін жаңартылады.

124. Уәкілетті мемлекеттік органның, лауазымды тұлғаның немесе сот орындаушысының ақша жөнелтушінің банк шотында тұрған ақшаға тыйым салу туралы шешімі (қаулысы) шығарылған ақша жөнелтушінің банк шотында ақша жеткілікті болған кезде банк көрсетілген шешімді орындайды.

125. Ақша жөнелтушінің банктік шотындағы ақшаға тыйым салу туралы уәкілетті мемлекеттік органның немесе сот орындаушысының шешімі (қаулысы) белгіленген банктік шоттағы ақшаның жеткіліксіздігі жағдайында банк аталған шешімді орындауға алады және тыйым салу туралы шешімде көрсетілген қажетті сома жиналғанға дейін шығыс операцияларын тоқтата тұрады.

Клиенттің банктік шотындағы ақшаға тыйым салуға негіз болған талап-арызды қамтамасыз ету туралы айқындамада клиенттің банктік шоттарының (оның ішінде теңгедегі және шетел валютасындағы) бірнеше нөмірі және бір банктік шотта ақшаның жеткіліксіздігі көрсетілген жағдайда, осы айқындамада банктік шоттарды көрсетудің кезектілік тәртібімен банктік шоттардағы ақшаға тыйым салынады.

Теңгедегі банктік шоттарда ақша жеткіліксіз болғанда ақшаның қалған сомасына тыйым салу тыйым салынған күнгі валюталарды айырбастаудың нарықтық бағамы бойынша айқындамада көрсетілген шетел валютасындағы банктік шоттардан бастап жүргізіледі.

126. Банк ақша жөнелтушінің банктік шотындағы ақшаға тыйым салу туралы уәкілетті мемлекеттік органның немесе сот орындаушысының шешімін (қаулысын) алғаннан соң үш операциялық күннен кешіктірмей тиісті органдарды хабарламада тыйым салынған ақшаның нақты сомасын көрсете отырып аталған шешімді, сондай-ақ тыйым салу туралы уәкілетті органдардың немесе лауазымды тұлғалардың қолда бар бұрын орындауға берілген шешімдерін не болмаса ақша жөнелтушінің банктік шоты бойынша шығыс операцияларын тоқтата тұру туралы уәкілетті мемлекеттік органдардың немесе лауазымды тұлғалардың шешімдерін орындауға қабылдауы туралы хабардар етеді.

Берілген норма банктік шоттағы ақшаға тыйым салу туралы шешім жеке тұлғаның банктік шотына сот орындаушылары берген жағдайда қолданылмайды.

127. Уәкілетті органның немесе сот орындаушысының тиісті шешімінің (қаулысының) негізінде банктік шоттағы ақшаға тыйым салынған және кейіннен атқарушылық құжатты қоса беріп инкассалық өкімді берген кезде ақша жөнелтушінің банкі тыйым салынған ақшаны пайдаланумен мұндай инкассалық өкімді:

1) тыйым салу туралы уәкілетті органның, лауазымды тұлғаның немесе сот орындаушысының шешімінде көрсетілген ақша жөнелтушінің деректемелері (атауы және ЖСН (БСН)) соның негізінде инкассалық өкім берілген атқарушылық құжатта көрсетілген деректемелермен сәйкес келген кезде;

2) атқарушылық құжат және тыйым салу туралы уәкілетті органның, лауазымды тұлғаның немесе сот орындаушысының шешімі бір істің аясында берілген кезде орындайды.

Егер инкассалық өкімнің негізінде ақшаны өндіріп алу толық көлемде жүргізілсе, ол бойынша инкассалық өкім орындалған бір істің аясында бұрын салынған тыйым алынды деп саналады.

7 - параграф. Қате төлемді қайтару

128. Алушы банк жөнелтушінің төлем құжатын орындағаннан кейін оның орындалғаны жөнінде жөнелтушіні олардың арасындағы шартта көзделген тәртіппен хабардар етеді.

129. Жөнелтуші төлем құжатының дұрыс орындалуын анықтайды және оның қате орындалғаны анықталған жағдайда, алушы банкке қате төлемнің орындалғаны анықталғаннан кейін үш операциялық күн ішінде, бірақ қате нұсқау орындалған күннен бастап үш жылдан кешіктірмей хабарлайды.

Қате төлем туралы хабарда жөнелтуші өзінің төлем құжатының деректемелерін және ол анықтаған қате деректемелерді көрсетеді. Егер төлем құжатындағы қатені жөнелтуші жасаса, алушы банк берілген төлем бойынша жауапкершіліктен босатылады.

130. Бенефициар банкінің өзінің қате төлемді орындау фактісін анықтаған жағдайда банк бенефициар мұндай факті анықталған күннен бастап келесі операциялық күннен кешіктірмей ақшаны қайтаруды жүзеге асырады.

131. Алушы банк жөнелтушіден төлем құжатының қате орындалғаны жөнінде хабарлама алғаннан соң үш операциялық күннен кешіктірмей:

1) жөнелтушінің төлем құжатының деректемелеріне сәйкес келмейтін деректемелері бар қате төлем бойынша төлем құжатын тиісті бенефициардың пайдасына жібереді немесе жөнелтушіге төлемнің барлық сомасын қайтарады;

2) қайта жіберілген қате төлем бойынша жөнелтушіге қате алынған соманы қайтарады. Ақша сомасын қайтаруды бенефициар банк төлем тапсырмасын жасау жолымен жүргізеді, ондағы «төлемнің мақсатында» бенефициар банкі ақшаны қайтару себептерін көрсетеді.

Бенефициар банкі қате соманы ақша жөнелтуші банкінің хатының негізінде талап қоюдың ескіру мерзімінің шегінде ақша жөнелтушіге кері қайтарады.

132. Қате төлемге жол берген алушы банк оның пайдасына қате төлем жүзеге асырылған бенефициарға не болмаса оның банкіне қате төлем фактісін растайтын құжаттарды қоса беріп, қате төлемді кері қайтару қажеттілігі жөнінде хабарлама жолдайды.

133. Бенефициар банкі жөнелтушінің төлем құжатын қате орындағаны туралы алушы банктің хабарламасын алған күннен кейінгі операциялық күннен кешіктірмей кейіннен бенефициарды хабардар ете отырып, бенефициардың банктік шотынан акцептсіз есептен шығару жолымен қате есептелген ақша сомасын қайтаруды жүргізеді.

134. Қате төлем бойынша ақшаны қайтаруды бенефициар банкі бенефициардың банктік шотындағы бар ақшаның есебінен, соның ішінде егер банктік шот бойынша уәкілетті мемлекеттік органның, лауазымды тұлғаның немесе сот орындаушысының банктік шоттағы

ақшаға тыйым салу туралы және/немесе уәкілетті мемлекеттік органның, лауазымды тұлғаның немесе сот орындаушысының банктік шот бойынша шығыс операцияларын тоқтата тұру туралы шешімдері және/немесе белгісіз мерзімдерде орындалуы тиіс орындалмаған нұсқаулар бар болған жағдайда жүзеге асырады.

135. Бенефициардың банктік шотында ақша жеткіліксіз немесе болмаған жағдайда қате төлем бойынша ақшаны қайтаруды қате төлемге жол берген ақша жөнелтушінің банкі бенефициардың банктік шотында ақша жеткіліксіз немесе болмауы туралы бенефициар банктен хабарлама алғаннан кейін үш операциялық күн ішінде өз ақшасының есебінен жүзеге асырады.

136. Бенефициар банкі ақша сомасын қайтаруды жүзеге асырған кезде ақша жөнелтушінің банкі келесі іс-қимылдарды жүзеге асырады:

- 1) ақша сомасын ақша жөнелтушінің банкіне есептейді;
- 2) егер ақшаны алғанға дейін банк өз ақшасының есебінен ақша жөнелтушіге кері қайтару жүргізген немесе тиісті бенефициарға аударым жолдаған жағдайда түскен соманы өз пайдасына есептейді.

Ақша жөнелтушінің банкі кері қайтарылған ақша түскен күннен бастап үш операциялық күн ішінде ақша жөнелтушінің банкін мұндай кері қайтару туралы банк белгілеген тәсілдермен хабардар етеді.

Егер ақша қайтару ақша жөнелтушінің банкі жөнелтушіден алынған нұсқаудың деректемелеріне сәйкес келмейтін деректемелерді көрсету себебінен жүргізілсе, онда ақша жөнелтушінің банкі ақша жөнелтушіні төлемді қайтару туралы хабардар етпей, ақша қайтарылған күннен бастап үш операциялық күн ішінде бенефициар банктің мекенжайына тиісті деректемелермен төлем құжатын жолдайды.

137. Алушы банк төлемді қате орындау фактісін өз бетінше анықтаған жағдайда алушы банк бенефициар банкке оны Нұсқаудың 132-тармағында белгіленген тәртіпте қайтару қажеттілігі жөнінде хабарлама жолдайды.

8-параграф. Санкцияланған және санкцияланбаған төлемдер

138. Санкцияланған төлем құжаты жөнелтушінің:

- 1) төлем құжаттарын ресімдеуге Төлемдер туралы заңда, №388 Қағидада және Нұсқауда белгіленген талаптарға сәйкес ресімделген немесе жасалған;
- 2) алушы банк пен жөнелтуші арасындағы шартта көзделген санкцияланбаған төлемдерден қорғаныс іс-қимылдарының келісілген талаптарына сәйкес алушы банктен алынған;
- 3) төлем жасауға уәкілетті тұлға куәландырған төлем құжаты болып саналады.

Төлем құжаты, егер алушы банк оны осы тармақта көрсетілген талаптарды бұза отырып орындауға қабылдаса, санкцияланбаған болып саналады.

139. Санкцияланбаған төлемдерден қорғаныс іс-қимылдарының тәртібі алушы банк пен жөнелтуші арасында келісіледі және олардың арасындағы шартта айқындалады.

140. Жөнелтуші төлем құжатының дұрыс орындалуын айқындайды және санкцияланбаған төлем құжаты орындалған жағдайда алушы банкке ол анықталғаннан кейін үш операциялық күн ішінде, бірақ мұндай төлем жүргізілген сәттен бастап есептелетін талап қоюдың ескіру мерзімінің шегінде ол жөнінде мәлімдейді.

Алушы банк жөнелтушіден санкцияланбаған төлем туралы хабарды алған соң келесі операциялық күннен кешіктірмей бенефициарға немесе бенефициар банкке санкцияланбаған төлем бойынша ақшаны қайтару туралы хабарлама жолдайды. Хабарламаның нысанын алушы банк өз бетінше айқындайды.

Бенефициар банкі, егер бұл бенефициар мен бенефициар банкі арасында жасалған шартта көзделсе, алушы банктен санкцияланбаған төлем туралы хабарлама түскен күннен

бастап келесі операциялық күннен кешіктірмей есептелген ақша сомасын кейіннен бенефициарды хабардар ете отырып, бенефициардың банктік шотынан акцептсіз есептен шығару жолымен жүргізеді.

Санкцияланбаған төлем бойынша ақшаны қайтаруды бенефициар банкі бенефициардың банктік шотындағы бар ақшаның есебінен, соның ішінде егер банктік шот бойынша уәкілетті мемлекеттік органның, лауазымды тұлғаның немесе сот орындаушысының банктік шоттағы ақшаға тыйым салу туралы және/немесе уәкілетті мемлекеттік органның, лауазымды тұлғаның немесе сот орындаушысының банктік шот бойынша шығыс операцияларын тоқтата тұру туралы шешімдері және/немесе белгісіз мерзімдерде орындалуы тиіс орындалмаған нұсқаулар бар болған жағдайда жүзеге асырады.

Бенефициардың банктік шотында ақша жеткіліксіз немесе болмаған жағдайда санкцияланбаған төлем бойынша ақшаны қайтаруды санкцияланбаған төлем жүргізуге жол берген ақша жөнелтушінің банкі бенефициардың банктік шотында ақша жеткіліксіз немесе болмауы туралы бенефициар банктен хабарлама алғаннан кейін үш операциялық күн ішінде Төлемдер туралы заңның 34-бабының 4-тармағына сәйкес өз ақшасының есебінен жүзеге асырады.

141. Осы тараудың ережелері сондай-ақ, төлем құжатын кері қайтарып алу немесе оның орындалуын тоқтата тұру туралы өкімдерге де қолданылады.

Төлем тапсырмаларын, төлемдік талап-тапсырмаларды, инкассалық өкімдерді ресімдеу, пайдалану және орындау жөніндегі нұсқаулыққа 1-қосымша

Нысан

Алушы банкке түскен

№ _____ ТӨЛЕМ ТАПСЫРМАСЫ
 _____ ЖЫЛҒЫ « _____ » _____
 (жазылған күні)

Ақша жіберуші	ЖСК	КОд	Сомасы
_____ (атауы)			
ЖСН (БСН) _____			
Алушы банк _____	БСК		
Бенефициар _____ (атауы)			
ЖСН (БСН) _____	ЖСК	Бек	
Бенефициар банк _____			
Делдал банк _____	БСК		
Сомасы жазумен _____	БСК		

Тауарды алу (қызмет көрсету) күні
___ жыл «__» _____

Төлем мақсаты

Төлем мақсатының коды	
Бюджеттік жіктеу коды	
Валюталау күні	

(тауардың, орындалған жұмыстардың, көрсетілген қызметтердің атауын, тауар құжаттарының нөмірлері мен күндерін, шарттың нөмірлері мен күндерін және басқа да деректемелерін көрсете отырып)

Уәкілетті тұлғаның

тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса) _____
(жауапты орындаушылардың қолдары)

Алушы банк жүргізді

___ жылғы «__» _____

Бар болса мөр

Қолы _____

Уәкілетті тұлғаның

тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса) _____

қолы _____

мөр орны

Төлем тапсырмаларын, төлемдік талап-тапсырмаларды, инкассалық өкімдерді ресімдеу, пайдалану және орындау жөніндегі нұсқаулыққа 2-қосымша

Нысан

Алушы банкке түскен

Бюджетке төлемдер жасауға төлем тапсырма

№ _____

_____ жылғы « _____ » _____

(жазылған күні)

Ақша жіберуші

Сомасы

(барлығы)

_____ (атауы)	ЖСК	КОД	
ЖСН (БСН) _____	БСК		

Алушы банк _____

Бенефициардың ЖСК KZ24070105KSN0000000

БЕК 11

«Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Қазынашылық комитеті» мемлекеттік мекемесінің бенефициар банкі

БСК ККМФКZ2A

Барлығы (сомасы жазумен): _____

Бенефициардың атауы (салық органы)	Салық органының БСН	Төлем мақсаты	КБК	ТМК	Сомасы

_____ жылғы « _____ » _____

алушы банк жүргізді

Бар болса мөр

(жауапты орындаушылардың қолдары)

Уәкілетті тұлғаның тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса) _____

мөр орны

колы _____

Уәкілетті тұлғаның тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса) _____

колы _____

Төлем тапсырмаларын, төлемдік талап-тапсырмаларды, инкассалық өкімдерді ресімдеу, пайдалану және орындау жөніндегі нұсқаулыққа 3-қосымша

Нысан

№ _____ акша аударуға өтінім

Күні					
Акша жіберуші			Шот дебеттелсін ЖСК		
Акша жіберушінің мекенжайы (жеке және заңды тұлғалар үшін) не жеке басын куәландыратын құжаттың нөмірі (жеке тұлға үшін)			Комиссия шоттан есептен шығарылсын ЖСК		
			I	II	КОд
ЖСН (БСН)					

I Резидент- (1); Резидент емес - (2);
II – Экономика секторы (0-9)

Алушы банк			Валюталау күні	
БСК				
Валюта			Сомасы	
Бенефициар		Шотты кредиттеу		ЖСК
Елі				
ЖСН (БСН) (ол бар болса)		III	IV	Бек

III Резидент- (1); Резидент емес - (2);
IV - Экономика секторы (0-9)

Бенефициар банк			Банк-делдал	
Елі			БСК	
Алушы Банктің комиссиясы Акша жіберушінің есебінен Бенефициардың есебінен		Делдал Банктің Комиссиясы Акша жіберушінің есебінен Бенефициардың есебінен		
Келісім-шарт нөмірі, күні		Төлем мақсаты		
		ТМК		
Ерекше талаптар				
Акша жіберушінің қолдары		Алушы банк жүргізді		
Уәкілетті тұлғаның тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса)		_____ жылғы «__» _____ жауапты орындаушылардың қолдары		
_____		_____		

Бар болса мөр

Қолы _____

Уәкілетті тұлғаның
тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса) _____

қолы _____

Бар болса мөр

Төлем тапсырмаларын, төлемдік талап-тапсырмаларды, инкассалық өкімдерді ресімдеу, пайдалану және орындау жөніндегі нұсқаулыққа 4-қосымша

Нысан

_____ жылғы «__» _____ ақша жөнелтуші банк алды Қабылдау уақыты _____
--

№ _____ ТӨЛЕМ ТАЛАП-ТАПСЫРМА
_____ жылғы «__» _____
(жазылған күні)

Ақша жіберуші

(атауы)
ЖСН (БСН) _____
Ақша жөнелтуші банк _____
Бенефициар _____
(атауы)
ЖСН (БСН) _____
Бенефициар банк _____
Делдал банк _____

ЖСК	КОД	Сомасы
БСК		
ЖСК	Бек	
БСК		
БСК		

Сомасы жазумен _____

Төлем мақсатының коды	
-----------------------	--

Тауарды алу (қызмет көрсету) күні
_____ жылғы «__» _____

Төлем мақсаты _____

(шарттың атауын, күнін және нөмірін көрсете отырып)

_____ жылғы «__» _____
Ақша жөнелтуші банк өткізді
(жауапты орындаушылардың қолдары)

Бар болса мөр _____

Бенефициардың уәкілетті тұлғасының
тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса) _____

Бенефициардың уәкілетті тұлғасының
тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса) қолы _____

«Ақцепт орны»

Ақша жіберушінің уәкілетті тұлғасының
тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса) қолы _____

Уәкілетті тұлғаның
тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса) қолы _____
ақша жіберуші

мөр орны

Төлем тапсырмаларын, төлемдік талап-тапсырмаларды, инкассалық өкімдерді ресімдеу, пайдалану және орындау жөніндегі нұсқаулыққа 5-қосымша

Нысан

№ _____
Төлемдік талап-тапсырмалардың тізілімі
_____ (бенефициардың атауы, КОд, ЖСН (БСН))

_____ жылғы _____

Жалпы сомасы _____

(жазылған күні)
Бенефициар банк _____

Төлемдік талап- тапсырманың саны _____

БСК _____

қалада _____

Бенефициар ЖСК _____

Р/с №	Талап тапсырманың №	Талап тапсырманың күні	Сомасы
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			

Бенефициар банк қабылдады
20 __ жылғы «__» _____

Бар болса мөр
Уәкілетті тұлғаның
тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса) _____ Қабылдау уақыты _____
қолы _____

(Жауапты орындаушылардың қолдары)

Уәкілетті тұлғаның
Тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса) _____
қолы _____

мөр орны

Төлем тапсырмаларын, төлемдік талап-тапсырмаларды, инкассалық өкімдерді ресімдеу, пайдалану және орындау жөніндегі нұсқаулыққа 6-қосымша

Нысан

_____ жылғы «__» _____ ақша жөнелтуші банкке түсті
Қабылдау уақыты _____

N _____ ИНКАССАЛЫҚ ӨКІМ
_____ жылғы «__» _____
(жазылған күні)

Ақша жіберуші

(атауы)
ЖСН (БСН) _____
Ақша жөнелтуші банк _____

Бенефициар _____
(атауы)
ЖСН (БСН) _____

Бенефициар банк _____

Делдал банк _____

		Сомасы
ЖСК	КОд	
БСК		
ЖСК	Бек	
БСК		
БСК		
Төлем мақсатының коды		

Сомасы жазумен _____

Төлем мақсаты _____

(соған сәйкес ақы алу жүргізілетін заңнамалық актіге міндетті түрде сілтеме жасалады)

_____ жылғы «__» _____
Ақша жөнелтуші банк жүргізді

Бар болса мөр
Уәкілетті тұлғаның (сот орындаушысының)
тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса) _____
колы _____

Келесі беті

Инкассалық өкімге ішінара ақы төлеу туралы мәліметтер

Ішінара ақы төлеу сомасына арналған инкассалық өкім деректемелері	Ішінара төлем күні	Ішінара төлем сомасы	Инкассалық өкім сомасының қалдығы	Уәкілетті тұлғалардың қолдары

Төлем тапсырмаларын, төлемдік талап-тапсырмаларды, инкассалық өкімдерді ресімдеу, пайдалану және орындау жөніндегі нұсқаулыққа 7-қосымша

Нысан

_____ жылғы «__» _____ ақша жөнелтуші банкке түсті
Қабылдау уақыты _____

_____ жылғы «_____» _____
(жазылған күні)
мемлекеттік кірістер органының
№ _____ инкассалық өкімі

Ақша жіберуші _____
_____ (атауы)
ЖСН (БСН) _____
Ақша жөнелтуші банк _____
Бенефициар _____
(атауы)
ЖСН (БСН) _____
Бенефициар банкі _____
Делдал банк _____

СОМАСЫ		
ЖСК	КОД	
БСК		
ЖСК	БЕК	
БСК		
БСК		
Төлем мақсатының коды		

Сомасы жазумен _____

Төлем мақсаты _____

(соған сәйкес ақша алу жүргізілетін заңнамалық актіге міндетті түрде сілтеме жасалады)

Салық (төлем) түрі мен мерзімі	Бюджеттік жіктеу коды	Сомасы	Операция түрі
ЖИЫНТЫҒЫ:			

_____ жылғы «_____» _____
ақша жөнелтуші банк жүргізді

(жауапты орындаушылардың қолдары)

Бар болса мөр	Басшының тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса)
---------------	---

ҚОЛЫ _____

Бөлім бастығы _____ қолы _____	Мөр орны
-----------------------------------	----------

Инкассалық өкімдерге ішінара ақы төлеу туралы мәліметтер
(мемлекеттік кірістер органдарының инкассалық өкімдері үшін ғана)

Ішінара ақы төлеу сомасына арналған инкассалық өкім деректемелері	Ішінара төлем күні	Ішінара төлем сомасы	Инкассалық өкім сомасының қалдығы	Уәкілетті тұлғалардың қолдары

Төлем тапсырмаларын, төлемдік талап-тапсырмаларды, инкассалық өкімдерді ресімдеу, пайдалану және орындау жөніндегі нұсқаулыққа 8-қосымша

Нысан

_____ жылғы «_____» _____
(жазылған күні)
төлем құжатын қайтарып алу туралы
№ _____ өкім

Банкке _____ ұсынылды
(атауы)

«Ақша төлемі мен аударымдары туралы» Қазақстан Республикасының Заңының 35-бабына сәйкес _____

_____ орындамай қайтаруды сұраймыз
(төлем құжатының атауы)

_____ жылғы № _____ «_____» _____

_____ (жазылу күні)

сомасы _____
(цифрмен және жазумен)

Жіберушінің ЖСК _____

Жіберушінің ЖСН/БСН _____

Бенефициардың ЖСК _____

КОД _____

Бек _____

Төлем мақсаты _____

_____ (төлем құжатында көрсетілген)

Басқа да мәліметтер _____

Уәкілетті тұлғаның
тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса) _____
_____ ҚОЛЫ

Бар болса мөр
(ол бар болса)
Уәкілетті тұлғаның
тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса) _____
_____ ҚОЛЫ

Төлем тапсырмаларын, төлемдік талап-тапсырмаларды, инкассалық өкімдерді ресімдеу, пайдалану және орындау жөніндегі нұсқаулыққа 9-қосымша

Нысан

_____ жылғы «_____» _____
(жазылған күні)
Төлем құжатын орындауды тоқтата тұру туралы
№ _____ өкім

Банкке _____ ұсынылды
(атауы)

«Ақша төлемі мен аударымдары туралы» 1998 жылғы 29 маусымдағы Қазақстан Республикасының Заңының 35-бабына сәйкес _____

_____ орындамай қайтаруды сұраймыз
(төлем құжатының атауы)

_____ жылғы № _____ «_____» _____

_____ (жазылу күні)
сомасы _____
(цифрмен және жазумен)

Жіберушінің ЖСК _____

Бенефициардың ЖСК _____

КОд _____

Бек _____

Төлем мақсаты _____

_____ (төлем құжатында көрсетілген)

Басқа да мәліметтер _____

Уәкілетті тұлғаның
тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса) _____

КОЛЫ

Бар болса мөр

Уәкілетті тұлғаның
тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса) _____

КОЛЫ

Тізбе

1. «Төлем тапсырмаларды, төлемдік талап-тапсырмаларды, инкассалық өкімдерді ресімдеу, пайдалану және орындау жөніндегі нұсқаулықты бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2000 жылғы 25 сәуірдегі № 179 қаулысы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 1155 тіркелген);

2. «Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2000 жылғы 25 сәуірдегі № 179 қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасының аумағында төлем құжаттарын пайдалану және ақшаның қолма-қол жасалмайтын төлемдері мен аударымдарын жүзеге асыру ережесіне өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2000 жылғы 29 желтоқсандағы № 488 қаулысы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 1379 тіркелген);

3. «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының «Қазақстан Республикасының аумағында төлем құжаттарын пайдалану және ақшаның қолма-қол жасалмайтын төлемдері мен аударымдарын жүзеге асыру ережесін бекіту туралы» 2000 жылғы 25 сәуірдегі № 179 қаулысына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2002 жылғы 18 қаңтардағы № 20 қаулысы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 1779 тіркелген, 2002 жылы Қазақстан Республикасының нормативтік-құқықтық актілерінің бюллетенінде жарияланған, № 17 588-құжат);

4. «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының кейбір қаулыларына төлем құжаттарын пайдалану мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2003 жылғы 31 қаңтардағы № 20 қаулысы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 2193 тіркелген, 2003 жылғы 21 наурызда «Егемен Қазақстан» газетінде №64-65 (23275) жарияланған) 1-тармағының 2) тармақшасы;

5. «Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде № 1155 тіркелген Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының «Қазақстан Республикасының аумағында төлем құжаттарын пайдалану және ақшаның қолма-қол жасалмайтын төлемдері мен аударымдарын жүзеге асыру ережесін бекіту туралы» 2000 жылғы 25 сәуірдегі № 179 қаулысына толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2003 жылғы 27 қазандағы № 372 қаулысы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 2593 тіркелген, 2004 жылғы 30 қаңтарда «Егемен Қазақстан» газетінде № 22-23 (23661) жарияланған);

6. «Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде № 1155 тіркелген Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының «Қазақстан Республикасының аумағында төлем құжаттарын пайдалану және ақшаның қолма-қол жасалмайтын төлемдері мен аударымдарын жүзеге асыру ережесін бекіту туралы» 2000 жылғы 25 сәуірдегі № 179 қаулысына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2004 жылғы 24 қаңтардағы № 13 қаулысы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 2704 тіркелген, 2004 жылғы 21 ақпанда «Егемен Қазақстан» газетінде № 40 (23678) жарияланған);

7. «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының «Қазақстан Республикасының аумағында төлем құжаттарын пайдалану және ақшаның қолма-қол жасалмайтын төлемдері мен аударымдарын жүзеге асыру ережесін бекіту туралы» 2000 жылғы 25 сәуірдегі № 179 қаулысына толықтыру енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2004 жылғы 13 қарашадағы № 150 қаулысы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 3283 тіркелген);

8. «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының кейбір қаулыларына төлем құжаттарын ресімдеу және орындау мәселелері жөнінде өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2005 жылғы 27 тамыздағы № 95 қаулысының (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 3883 тіркелген, 2005 жылғы 11 қарашада «Заң газеті» газетінде № 145-146 (770) жарияланған) 1-тармағы;

9. «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының кейбір қаулыларына Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкінде банктік шоттарды жүргізу және инкассалық өкімдерді орындау мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2006 жылғы 12 тамыздағы № 74 қаулысының (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 4407 тіркелген, 2006 жылғы 19 қазанда «Заң газеті» газетінде № 185 (991) жарияланған) 2-тармағы;

10. «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының «Қазақстан Республикасының аумағында төлем құжаттарын пайдалану және ақшаның қолма-қол жасалмайтын төлемдері мен аударымдарын жүзеге асыру ережесін бекіту туралы» 2000 жылғы 25 сәуірдегі № 179 қаулысына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2007 жылғы 30 сәуірдегі № 50 қаулысы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 4700 тіркелген, 2007 жылғы 15 маусымда «Заң газеті» газетінде № 90 (1119) жарияланған);

11. «Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің сәйкестендіру нөмірлерінің мәселелері жөніндегі кейбір нормативтік құқықтық актілеріне өзгерістер енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2007 жылғы 20 шілдедегі № 76 қаулысының (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 4880 тіркелген, 2007 жылғы 5 қыркүйекте «Заң газеті» газетінде № 135 (1164) жарияланған) 3-тармағы;

12. «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Бас қармасының кейбір қаулыларына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2009 жылғы 24 тамыздағы № 85 қаулысының (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 5806 тіркелген, 2009 жылғы 30 қазанда «Заң газеті» газетінде № 166 (1589) жарияланған) 4-тармағы;

13. «Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің сәйкестендіру нөмірлерінің мәселелері жөніндегі кейбір нормативтік құқықтық актілеріне өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2010 жылғы 20 тамыздағы № 76 қаулысының (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 6534 тіркелген, 2010 жылғы 21 қазанда «Егемен Қазақстан» газетінде № 435 (26278) жарияланған) 3-тармағы;

14. «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының кейбір қаулыларына ақша төлемдері мен аударымдарын жүзеге асыру және банк шоттарын ашу және жүргізу мәселелері бойынша толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2011 жылғы 25 наурыздағы № 24 қаулысының (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 6946 тіркелген, 2011 жылғы 28 мамырда «Егемен Қазақстан» газетінде № 224-225 (26623) жарияланған) 1-тармағы;

15. «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының кейбір қаулыларына ақша төлемдері мен аударымдарын жүзеге асыру мәселелері бойынша өзгерістер мен

толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2011 жылғы 30 мамырдағы № 52 қаулысына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 7080 тіркелген, 2011 жылғы 3 тамызда «Заң газеті» газетінде № 110 (1926) жарияланған) қосымшаның 1-тармағы;

16. «Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің кейбір нормативтік құқықтық актілеріне сәйкестендіру нөмірлерінің мәселелері бойынша өзгерістер енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2011 жылғы 1 шілдедегі № 65 қаулысына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 7122 тіркелген, 2011 жылғы 15 қыркүйекте «Заң газеті» газетінде № 133 (1949) жарияланған) 1-қосымшаның 2-тармағы;

17. «Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің кейбір нормативтік құқықтық актілеріне сәйкестендіру нөмірлері мәселелері бойынша өзгерістер енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2012 жылғы 26 наурыздағы № 108 қаулысына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 7625 тіркелген, 2012 жылғы 23 тамызда «Егемен Қазақстан» газетінде № 540-545 (27618) жарияланған) 1-қосымшаның 3-тармағы;

18. «Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің кейбір нормативтік құқықтық актілеріне банк шоттарын ашу, жүргізу және жабу, ақша төлемі мен аударымын жүзеге асыру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің кейбір нормативтік құқықтық актілерінің күші жойылды деп тану туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2012 жылғы 24 тамыздағы № 266 қаулысына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 7992 тіркелген, 2012 жылғы 6 желтоқсанда «Егемен Қазақстан» газетінде № 802-806 (27877) жарияланған) 1-қосымшаның 1-тармағы;

19. «Кейбір нормативтік құқықтық актілерге ақша төлемі мен аударымын жүзеге асыру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2013 жылғы 26 сәуірдегі № 117 қаулысына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8513 тіркелген, 2013 жылғы 19, 23 шілдеде «Заң газеті» газетінде № 106 (2307); № 107 (2308) жарияланған) қосымшаның 2-тармағы;

20. «Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2014 жылғы 27 тамыздағы № 168 қаулысына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 9796 тіркелген, 2014 жылғы 25 қарашада «Заң газеті» газетінде № 178 (2572) жарияланған) өзгерістер мен толықтырулар енгізілетін Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілері тізбесінің 2-тармағы;

21. «Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне Қазақстан Республикасында кәсіпкерлік қызмет үшін жағдайды түбегейлі жақсарту мәселелері бойынша өзгерістер енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2015 жылғы 25 ақпандағы № 28 қаулысына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 10715 тіркелген, 2015 жылғы 5 мамырда «Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы Республикалық мемлекеттік кәсіпорнының «Әділет» ақпараттық-құқықтық жүйесінде жарияланған) қосымшаның 2-тармағы;

«Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің кейбір нормативтік құқықтық актілеріне төлемдер мен ақша аударымдары және банк шоттарын жүргізу мәселелері бойынша өзгерістер енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2015 жылғы 8 мамырдағы № 72 қаулысына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 11163 тіркелген, 2015 жылғы 2 маусымда «Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу

құқығындағы Республикалық мемлекеттік кәсіпорнының «Әділет» ақпараттық-құқықтық жүйесінде жарияланған) қосымшаның 2-тармағы.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ

Алматы қ.

2016 жылғы 28 қаңтар

№ 31

***Қазақстан Республикасының аумағында шығарылатын немесе аумағына әкелінетін
вексель қағазының қорғаныш дәрежелеріне қойылатын талаптарды, сондай-ақ вексель
қағазына қойылатын техникалық талаптарды бекіту туралы***

«Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне екінші деңгейдегі банктердің жұмыс істемейтін кредиттері мен активтері, қаржылық қызметтер көрсету және қаржы ұйымдары мен Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің қызметі мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2015 жылғы 24 қарашадағы Қазақстан Республикасының Заңын іске асыру мақсатында Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Қоса беріліп отырған Қазақстан Республикасының аумағында шығарылатын немесе аумағына әкелінетін вексель қағазының қорғаныш дәрежелеріне қойылатын талаптар, сондай-ақ вексель қағазына қойылатын техникалық талаптар бекітілсін.

2. «Қазақстан Республикасының аумағында шығарылатын немесе аумағына әкелінетін вексель қағазының қорғаныш дәрежелеріне қойылатын талаптарды, сондай-ақ вексель қағазына техникалық талаптарды белгілейтін қағидаларды бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2012 жылғы 24 тамыздағы № 237 қаулысының (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 7957 тіркелген, 2012 жылғы 7 қарашада «Егемен Қазақстан» газетінде № 729-734 (27806) жарияланған) күші жойылды деп танылсын.

3. Төлем жүйелерін дамыту және басқару департаменті (Мұсаев Р.Н.) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) Құқықтық қамтамасыз ету департаментімен (Сәрсенова Н.В.) бірлесіп осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы қаулыны «Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына:

Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгенінен кейін күнтізбелік он күн ішінде «Әділет» ақпараттық-құқықтық жүйесінде ресми жариялауға;

Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін оны Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі алған күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің мемлекеттік тізіліміне, Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне енгізуге жіберуді;

3) осы қаулы ресми жарияланғаннан кейін оны Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми интернет-ресурсына орналастыруды қамтамасыз етсін.

4. Халықаралық қатынастар және жұртшылықпен байланыс департаменті (Қазыбаев

А.Қ.) осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде мерзімді баспасөз басылымдарында ресми жариялауға жіберуді қамтамасыз етсін.

5. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары Ғ.О. Пірматовқа жүктелсін.

6. Осы қаулы алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасының аумағында шығарылатын немесе аумағына әкелінетін вексель қағазының қорғаныш дәрежелеріне қойылатын талаптар, сондай-ақ вексель қағазына қойылатын техникалық талаптар

1. Қазақстан Республикасының аумағында шығарылатын немесе аумағына әкелінетін вексель қағазының қорғаныш дәрежелеріне қойылатын талаптар, сондай-ақ вексель қағазына қойылатын техникалық талаптар (бұдан әрі – Талаптар) «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» 1995 жылғы 30 наурыздағы Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес әзірленді және Қазақстан Республикасының аумағында шығарылатын немесе аумағына әкелінетін вексель қағазының қорғаныш дәрежелеріне қойылатын талаптарды, сондай-ақ вексель қағазына қойылатын техникалық талаптарды белгілейді.

2. Талаптарда пайдаланылатын негізгі ұғымдар:

1) бет және сырт жағындағы түсті бейнелер – түсі солғын бояулармен басылған жұқа сызықтардан құралған тор (бір-бірімен қиылысқан екі-үш гильошир торлар) түрінде салынған сурет. Негізгі түс тұйықталған, жеткілікті ашық жер қалдыру және элементтер арасында байланыс болу үшін қажет. Қалыңдықтары біркелкі негізгі түс сызықтарынан құралған сурет ою-өрнек сипатында берілген;

2) гильошир элементтері – вексель қағазын көркем безендіруде айшықты құрал қызметін атқаратын және ашық түсте – күңгірт немесе күңгірт түсте – ашық етіп салынған эллипс түріндегі және басқа нысандағы тұтас сызықтар болып келетін жіңішке тор іспеттес ою-өрнек немесе белдеулер түрінде орындалған орнықты қорғаныш элементтері. Ою-өрнек иректермен айналдыра көмкеріледі және әлдеқайда күрделі тұйықталған бірнеше қисық сызықтар салу жолымен жасалады, ал белдеулер алаңдағы белгілі бір жерді алып тұратын тұйықталған қисық сызықтардан құралады;

3) иристік басу – бір нысандағы екі түсті басу, алынған бейнелерде бір түс екінші түске жалғаса ауысады;

4) микромәтін – сөздердің арасына ашық жер қалдырылмай жазылған, әріптердің биіктігі 0,2 - 0,3 миллиметрден аспайтын жолдар, ол қандай да бір суретті көмкеріп тұратын немесе жиектің өзі ретінде қолданылатын, сондай-ақ негізгі түс түрінде құрастырылатын жиек элементтерінің ортасына орналастырылады;

5) нөмірлеу – ультракүлгін жарықпен сәулеленетін қара түсті бояумен жоғары сапалы басу тәсілімен басып шығару;

6) штрихті сурет – белгілі бір бөліктерін қарайтуға болмайтын нәзік штрихтер арасы барынша жақын етіп салынған сурет.

3. Вексель қағазын Қазақстан Республикасының аумағында шығару немесе әкелу вексель қағазының қорғаныш дәрежелеріне қойылатын талаптарға және вексель қағазына қойылатын техникалық талаптарға сәйкес жүзеге асырылады.

4. Вексель қағазының қорғаныш дәрежелеріне қойылатын талаптар полиграфиялық қорғаныш нысанда болуында.

Вексель қағазының (вексель бланкісінің) полиграфиялық қорғаныш нысаны мынадай қорғаныш дәрежелерінен тұрады:

1) гильошир элементтері;

2) бет және сырт жағындағы түсті бейнелер;

- 3) штрихті сурет;
- 4) микромәтін;
- 5) иристік басу;
- 6) нөмірлеу.

5. Вексель қағазына қойылатын техникалық талаптар физикалық-химиялық қорғаныш нысанда болуында.

Физикалық-химиялық қорғаныш нысаны вексель қағазына қойылатын мынадай техникалық талаптардан тұрады:

- 1) қағаздың ұзын торлы немесе дөңгелек торлы сұтамғы белгісі;
- 2) қағаздағы көзбен көріп байқауға болатын арнайы талшықтар;
- 3) қағаздағы спектрдің ультракүлгін аймағында көзбен көріп байқауға болатын арнайы талшықтар;
- 4) қорғаныш (пластик, магнитті, металл қосылған) жіптердің болуы;
- 5) индикаторлық қоспалардың болуы;
- 6) вексель қағазы жарық түскен кезде сәулеленіп тұрмауға тиіс.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ

Алматы қ.

2016 жылғы 28 қаңтар

№ 33

**«Төлем карточкаларын шығару және пайдалану нұсқаулығын бекіту туралы»
Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2000 жылғы 24
тамыздағы № 331 қаулысына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы**

«Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне екінші деңгейдегі банктердің жұмыс істемейтін кредиттері мен активтері, қаржылық қызметтер көрсету және қаржы ұйымдары мен Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің қызметі мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2015 жылғы 24 қарашадағы Қазақстан Республикасының Заңын іске асыру мақсатында Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. «Төлем карточкаларын шығару және пайдалану нұсқаулығын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2000 жылғы 24 тамыздағы № 331 қаулысына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 1260 тіркелген) мынадай өзгерістер мен толықтырулар енгізілсін:

тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:

«Төлем карточкаларын шығару қағидаларын, сондай-ақ Қазақстан Республикасының аумағында оларды пайдалана отырып жүргізілетін операцияларға қызмет көрсету бойынша қызметке қойылатын талаптарды бекіту туралы»;

1-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«1. Қоса беріліп отырған Төлем карточкаларын шығару қағидалары, сондай-ақ Қазақстан Республикасының аумағында оларды пайдалана отырып жүргізілетін операцияларға қызмет көрсету бойынша қызметке қойылатын талаптар (бұдан әрі – Қағидалар) бекітілсін және Қағидалар қолданысқа енгізілген күннен бастап үш ай өткен соң қолданысқа енгізілетін 35-тармағын қоспағанда, олар Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелген күннен бастап екі апталық мерзім өткен соң қолданысқа енгізілсін.»;

2-тармақтың 1) және 2) тармақшалары мынадай редакцияда жазылсын:

«1) Заң департаментімен (Шәріпов С.Б.) бірлесіп осы қаулыны және Қағидаларды Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуден өткізу шараларын қабылдасын;

2) Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуден өткен күннен бастап екі апталық мерзімде осы қаулыны және Қағидаларды Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің орталық аппаратының мүдделі бөлімшелеріне және аумақтық филиалдарына жіберсін.»;

3-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«3. Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің аумақтық филиалдары осы қаулыны және Қағидаларды екінші деңгейдегі банктерге және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарға жіберсін.»;

көрсетілген қаулымен бекітілген Төлем карточкаларын шығару және пайдалану нұсқаулығында:

тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:

«Төлем карточкаларын шығару қағидалары, сондай-ақ Қазақстан Республикасының аумағында оларды пайдалана отырып жүргізілетін операцияларға қызмет көрсету бойынша қызметке қойылатын талаптар»;

1, 2 және 3-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

«1. Осы Төлем карточкаларын шығару қағидалары, сондай-ақ Қазақстан Республикасының аумағында оларды пайдалана отырып жүргізілетін операцияларға қызмет көрсету бойынша қызметке қойылатын талаптар (бұдан әрі – Қағидалар) төлемдерді төлем карточкаларын пайдалана отырып жүзеге асыру кезінде төлем карточкаларын шығару тәртібін, сондай-ақ Қазақстан Республикасының аумағында оларды пайдалана отырып жүргізілетін операцияларға қызмет көрсету бойынша қызметке қойылатын талаптарды айқындайды.

2. Қағидалар заңды тұлғаның қызметкерлеріне ғана қызмет көрсетуге арналған осы заңды тұлғаның төлем карточкалары жүйелеріне қолданылмайды.

3. Қағидаларда «Ақша төлемі мен аударымы туралы» 1998 жылғы 29 маусымдағы Қазақстан Республикасы Заңының (бұдан әрі – Төлем туралы заң) 3-бабында, «Байланыс туралы» 2004 жылғы 5 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 2-бабында көзделген ұғымдар, сондай-ақ мынадай ұғымдар пайдаланылады:

1) авторизация – эмитенттің төлемді төлем карточкасын пайдалана отырып жүзеге асыруға рұқсат беруі. Авторизацияны алу рәсімі төлем карточкалары жүйесіне қатысушылар арасында жасалған шарттарға сәйкес белгіленеді;

2) алдын ала төленген төлем карточкасы – ұстаушысына бастапқы ұстаушысы алдын ала енгізген және эмитенттің шоғырландырылған шотында есептелетін ақша сомасы шегінде төлемдерді жүзеге асыру және/немесе қолма-қол ақшаны алу мүмкіндігін беретін төлем карточкасы. Алдын ала төленген төлем карточкаларына микропроцессорлық карточка немесе осындай карточканың немесе арнайы электрондық құралдың ұстаушысына төлемдерді және өзге операцияларды жүзеге асыруға мүмкіндік беретін қолжетімді ақша сомасы туралы ақпарат сақталатын өзге арнайы электрондық құрал жатпайды. Алдын ала төленген төлем карточкасында оның ұстаушысын сәйкестендіруге мүмкіндік беретін деректемелер болмайды;

3) алдын ала төленген төлем карточкасын толықтыру – эмитентке төлемдерді жүзеге асыру және/немесе қолма-қол ақшаны алу үшін бұрын шығарылған (қолданыстағы) алдын ала төленген төлем карточкасын пайдалану көзделетін шекте ақша сомасын алдын ала төленген төлем карточкасын шығарумен байланысты емес қосымша енгізу;

4) байланыссыз төлем карточкасы – ұстаушысына төлемдерді операция жүргізу сәтінде төлем карточкасының және электрондық терминалдардың немесе өзге қондырғылардың нақты тиюін талап етпейтін, сымсыз байланыс технологиясын пайдалану негізінде байланыссыз тәсілмен жүзеге асыруға мүмкіндік беретін төлем карточкасы;

5) банкомат – төлем карточкаларын ұстаушыларға қолма-қол ақшаны алуға және төлем карточкаларын пайдалана отырып эмитенттің басқа да қызметтерін пайдалануға мүмкіндік беретін электронды-механикалық құрылғы;

6) дебеттік карточка – ұстаушысына клиенттің банк шотындағы ақша сомасы шегінде төлем жасауға мүмкіндік беретін төлем карточкасы. Дебеттік карточкасын ұстаушыға эмитент берген банктік қарыз сомасы шегінде төлемдерді жүзеге асыруына мүмкіндік беруге болады;

7) дербес сәйкестендіру нөмірі – төлем карточкасын ұстаушыға берілетін және

төлем карточкасын ұстаушыны сәйкестендіруге арналған құпия код;

8) кәсіпкер – өзі жеткізетін тауарлардың және/немесе қызметтерді төлеу бойынша қолма-қол ақшасыз төлемді жүзеге асыру үшін төлем карточкаларын қабылдайтын дара кәсіпкер немесе заңды тұлға;

9) клиент – эмитентпен төлем карточкасын беру туралы шарт жасасқан және банк шотының иесі болып табылатын жеке немесе заңды тұлға;

10) корпоративтік төлем карточкасы – заңды тұлғаның уәкілетті өкіліне эмитент пен заңды тұлға-банк шоты иесінің арасында жасалған төлем карточкасын беру туралы шарт негізінде берілетін төлем карточкасы. Корпоративтік төлем карточкасын пайдалана отырып төлем жасау заңды тұлғаның банк шотындағы ақша сомасы және/немесе осы заңды тұлғаға берілген банктік қарыз сомасы шегінде жүзеге асырылады. Корпоративтік төлем карточкасын ұстаушы заңды тұлғаның-банк-шоты иесінің уәкілетті өкілі болып табылады;

11) кредиттік карточка – ұстаушыға эмитент пен клиент арасында жасалған банктік қарыз шартының талаптарымен эмитент берген банктік қарыз сомасы шегінде төлемді жүзеге асыруға мүмкіндік беретін төлем карточкасы;

12) процессинг – төлем карточкаларын пайдалана отырып төлемдерді және басқа да операцияларды жүзеге асырған кезде қалыптасатын ақпаратты жинауға, өңдеуге және беруге байланысты қызмет;

13) процессинг ұйымы – процессингті, сондай-ақ төлем карточкалары жүйесіне қатысушылармен жасалған шарттарда көзделген өзге де функцияларды жүзеге асыратын төлем карточкалары жүйесіне қатысушы;

14) сауда чегі – төлем карточкасын пайдалана отырып төлемді жүзеге асыру фактісін растайтын құжат;

15) слип – кәсіпкердің немесе эквайердің төлем карточкасын пайдалана отырып төлемді жүзеге асыру кезінде қағаз тасымалдағышта жасалатын төлем құжаты;

16) төлемдік емес қосымшалар – төлемдерді жүзеге асырумен, қолма-қол ақша берумен және төлем карточкасында орналастырылатын/іске асырылатын банктік қызмет көрсетулердің өзге түрлерін көрсетумен байланысты емес қосалқы қосымшалар/функциялар;

17) төлем карточкалары жүйесіне қатысушы – жасалған шарттарға сәйкес белгілі бір төлем карточкалары жүйесінің төлем карточкасын пайдалана отырып ақы төлеу кезінде жасалған төлем құжатын беру, өңдеу және/немесе орындау бойынша міндеттемелер туындайтын жеке немесе заңды тұлға;

18) төлем карточкаларын беру – төлем карточкасын ұстаушыға эмитенттің төлем карточкаларын және олардың дербес сәйкестендіру нөмірлерін беру процесі немесе төлем карточкасын ұстаушыға эмитенттің оның деректемелері туралы ақпаратты беруі;

19) төлем карточкаларын шығару – ұстаушыларына төлем карточкасын беру туралы шарт негізінде не алдын ала төленген төлем карточкаларын беру кезінде мұндай шарт жасамай-ақ төлем карточкаларын беруді көздейтін операция;

20) төлем карточкаларының жүйесі – төлем карточкаларын пайдалана отырып төлемдерді жүзеге асыруды қамтамасыз ететін бағдарламалық-техникалық құралдардың, құжаттаманың және ұйымдастыру-техникалық іс-шаралардың жиынтығы;

21) төлем карточкасы – электрондық терминалдар немесе өзге құрылғылар арқылы ақшаға қол жеткізу құралы, онда төлем карточкасын ұстаушыға төлемді жүзеге асыруға, қолма-қол ақша алуға, валюталарды айырбастауға және төлем карточкасының эмитенті белгілеген әрі соның талаптарымен басқа операцияларды жүргізуге мүмкіндік беретін ақпарат болады. Төлем карточкасы дебеттік карточка және кредиттік карточка болып бөлінеді;

22) төлем карточкасын беру туралы шарт – төлем карточкасы беруге негіз болатын эмитент пен жеке немесе заңды тұлға арасында жасалатын шарт;

23) төлем карточкасын бұғаттау – төлем карточкасын пайдалана отырып төлемдерді жүзеге асыруға толық немесе уақытша тыйым салу;

24) төлем карточкасын пайдалану – төлем карточкасын ұстаушысының ол не оның деректемелері арқылы төлемдер жасаумен, қолма-қол ақшаны алумен, валюталарды айырбастаумен байланысты операцияларды және төлем карточкасының эмитенті айқындаған және оның талаптарымен басқа операцияларды жүзеге асыруы;

25) төлем карточкасын ұстаушы – төлем карточкасын беру туралы шартқа сәйкес төлем карточкасын пайдалануға құқығы бар немесе егер төлем карточкасы алдын-ала төленген болса, оған тікелей иелік етуші жеке тұлға;

26) төлем карточкасының деректемелері – төлем карточкасының оның ұстаушысына және/немесе эмитентіне және төлем карточкаларының жүйесіне тиесілігін белгілеуге мүмкіндік беретін төлем карточкасындағы және/немесе эмитенттің ақпараттық жүйесінде сақталатын төлем карточкаларының нөмірін, қолданылу мерзімін, жүйесінің атауын қамтитын ақпарат;

27) эквайер – төлемді төлем карточкасын пайдалана отырып жүзеге асырған кезде кәсіпкермен жасалған шарт талаптарына және/немесе кәсіпкерде жасалған төлем құжатының талаптарына сәйкес кәсіпкердің пайдасына келіп түскен ақшаны қабылдауға және/немесе кәсіпкермен жасалған шартта көзделген өзге де іс-әрекеттерді орындауға тиісті банк немесе банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйым (бұдан әрі – банк). Қолма-қол ақшаны беруді және/немесе осы банктің клиенттері болып табылмайтын төлем карточкаларын ұстаушыларға төлем карточкаларын пайдалана отырып төлемдер мен ақша аударымдарын жүзеге асыру жөніндегі өзге қызметтерді жүзеге асыратын банк те эквайер болып табылады;

28) эмитент – төлем карточкаларын шығаруды жүзеге асыратын банк, бас банк немесе еншілес банк, сондай-ақ «Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы» 1995 жылғы 31 тамыздағы Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес төлем карточкаларын шығаруды жүзеге асырған банктің активтері мен міндеттемелері оған берілген жағдайда иеленуші банк;

29) эмитенттің шоғырландырылған шоты – эмитент ашқан және алдын ала төленген төлем карточкаларын пайдалана отырып жүзеге асырылатын операцияларды есепке алуға арналған ішкі шот.»;

6-2-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«6-2. Эмитенттер алдын ала төленген төлем карточкаларын шығаруды, таратуды және қызмет көрсетуді Қағидаларға сәйкес өздері әзірлеген және бекіткен ішкі құжаттарының негізінде жүзеге асырады. Эмитент алдын ала төленген төлем карточкаларын ұстаушылардың ақшасын есепке алу үшін эмитенттің шоғырландырылған шотын ашады.»;

6-4-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«6-4. Эмитент белгіленген сомаға алдын ала төленген төлем карточкасын Қағидалардың 6-3-тармағында айқындалған мөлшер шегінде шығарады, оны алдын ала төленген төлем карточкасында көрсетуге болады. Белгіленген номиналы бар алдын ала төленген төлем карточкасы толықтырылуға жатпайды.»;

мынадай мазмұндағы 6-7-тармақпен толықтырылсын:

«6-7. Бір төлемді оны бөлу/бөлшектеу арқылы ішінара не екі және одан астам төлем карточкасын пайдалана отырып толық жүзеге асыруға болмайды.»;

7-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«7. Төлем карточкасын беру туралы шартта мына талаптар:

1) төлем карточкасын беру талаптары, оның ішінде эмитенттің төлем

карточкасын ұстаушыға немесе оның уәкілетті адамына төлем карточкасын және дербес сәйкестендіру нөмірін беру талаптары болады. Дербес сәйкестендіру нөмірін беру жөніндегі талап шығарылуы эмитенттің төлем карточкасын ұстаушыға оның деректемелері туралы ақпаратты ұсынуы арқылы электрондық түрде жүзеге асырылатын төлем карточкасына қолданылмайды;

2) төлем карточкасын пайдалана отырып төлемдерді жүзеге асыру талаптары;

3) төлемдерді банк шотының валютасынан ерекшеленетін валютадағы төлем карточкасын пайдалана отырып жүзеге асырған кезде қолданылатын шетел валюталарын айырбастау бағамын белгілеу тәртібі;

4) төлем карточкасын пайдалана отырып жүзеге асырылған төлемдер және өзге де операциялар туралы үзінді-көшірмені ұсыну тәртібі;

5) қосымша төлем карточкалары берілетін адамдардың тізімі немесе адамдар тізіміне сілтеме (төлем карточкасын беру туралы шарттың негізінде түрлі ұстаушыларға бірнеше төлем карточкасын берген кезде);

6) төлем карточкасын алудың, бұғаттаудың және қайта шығарудың тәртібі мен талаптары;

7) төлем карточкасының және/немесе төлем карточкасын беру туралы шарттың қолданылу мерзімі;

8) клиенттің өтінішін қарау және клиентке төлем карточкасын пайдалана отырып жасалған рұқсат етілмеген төлем бойынша зиянды өтінішті қарау және зиянды өтеу мерзімдерін көрсете отырып өтеу тәртібі;

9) өтініштерді қарау және ықтимал зиянды өтеу мерзімдерін көрсете отырып, клиенттердің өтініштерін қарау тәртібі;

10) тараптардың құқықтары мен міндеттері;

11) тараптардың жауапкершілігі;

12) клиенттерге төлем карточкасын беру туралы шартқа енгізілетін өзгерістер және/немесе толықтырулар туралы хабарлау тәсілі және қызмет көрсету комиссиясының мөлшері болады.

Эмитент төлем карточкасын беру туралы шартты оның мазмұнын тікелей оқуды және оны төлем карточкаларын ұстаушылар үшін эмитенттің қолжетімді орнында және/немесе эмитенттің ресми интернет-ресурсында орналастыруды қамтамасыз ететін нысанда баяндауды қамтамасыз етеді, сондай-ақ олардың талабы бойынша қағаз немесе электрондық нысанда ұсынады.

Эмитент клиентке төлем карточкасын беру туралы шартта белгіленген тәсілмен, оның ішінде ақпаратты эмитенттің ресми интернет-ресурсында орналастыру және/немесе клиент көрсеткен электрондық поштаның мекенжайына, ұялы байланыс құрылғысына қысқа мәтіндік және/немесе мультимедиялық хабарлар жіберу арқылы хабарлайды, төлем карточкасын беру туралы шартқа енгізілетін өзгерістер және/немесе толықтырулар және қызмет көрсету комиссиясының мөлшері туралы төлем карточкасын беру туралы шартқа сәйкес олар күшіне енгізілген күнге дейін күнтізбелік он бес күн бұрын кешіктірмей хабарлайды.

Эмитент хабарламада клиенттің төлем карточкасын беру туралы шартқа енгізілетін өзгерістер және/немесе толықтырулар қолданылатын күнге дейін төлем карточкасын беру туралы шартқа сәйкес шартты бұзғаны үшін қосымша комиссияны төлеусіз оны бұзу мүмкіндігі туралы көрсетеді. Эмитент клиенттің өтініштерін, оның ішінде төлем карточкасын пайдаланумен байланысты даулы жағдайлар туындаған кезде төлем карточкасын беру туралы шартқа сәйкес белгіленген мерзімдерде, бірақ осындай өтініштерді алған күннен бастап күнтізбелік отыз күннен аспайтын мерзімде қарайды.

Операцияны төлем карточкасын пайдалана отырып Қазақстан Республикасының бейрезидент банкінің желісінде жасаған жағдайда, клиенттің өтінішін қарау

мерзімдерінің эмитент осындай өтініштерді алған күннен бастап күнтізбелік отыз күннен асуына, бірақ күнтізбелік отыз күннен астам мерзімге аспауына рұқсат беріледі, бұл туралы клиенттің өтінішін қарау мерзімі ұзартылған күннен бастап күнтізбелік үш күн ішінде клиентке жазбаша нысанда хабарланады.»;

8-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«8. Эмитент төлем карточкасын берген кезде төлем карточкасын ұстаушыны төлем карточкасын пайдаланудың ішкі құжаттарымен таныстырады.»;

12-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«12. Эмитент айналыстағы төлем карточкаларының нөмірлері және өзге де деректемелері бар өзі берген төлем карточкаларының тізілімін жүргізеді. Эмитент берілген карточкалардың тізілімінде қосымша ақпараттың болуын және осы тізілімді жүргізу нысанын дербес айқындайды.»;

мынадай мазмұндағы 12-1-тармақпен толықтырылсын:

«12-1. Эмитент клиентке оның төлем карточкасының қолданылу мерзімінің аяқталғаны жөнінде ол аяқталған күнге дейін күнтізбелік он күн бұрын төлем карточкасын беру туралы шартта белгіленген тәсілмен хабарлайды.»;

4-тараудың тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:

«4. Төлем құжаттарын жасауға қойылатын талаптар»;

24-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«24. Төлем құжаты төлем карточкалары жүйесінің қатысушылары арасында электрондық түрде және/немесе қағаз тасымалдағышта жасалады және беріледі. Қағаз тасымалдағыштағы төлем құжатының негізінде жасалған электрондық төлем құжатында қағаз тасымалдағышта жасалған құжаттар үшін ғана міндетті болып табылатын деректемелерді қоспағанда, қағаз тасымалдағышта жасалған төлем құжатында көрсетілген барлық деректемелер болады.»;

27 және 28-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

«27. Төлем құжатында мына деректемелер:

1) төлем құжатының нөмірі, оны жазу күні, айы және жылы;

2) кәсіпкердің және/немесе эквайердің толық атауы (коды);

3) төлем карточкасының деректемелері;

4) төлем сомасы;

5) төлем валютасы;

6) төлем карточкасын ұстаушының қолы (қағаз тасымалдағышта жасалған төлем құжаттары үшін);

7) кәсіпкердің немесе эквайердің уәкілетті адамының қолы (қағаз тасымалдағышта жасалған төлем құжаттары үшін);

8) төлем мақсатының коды болады.

28. Кәсіпкердің пайдасына төлемді жүзеге асыру үшін төлем карточкасын пайдалана отырып төлем жасалғанын растайтын төлем құжаттары эквайер және кәсіпкер арасындағы шартта белгіленген тәртіпте эквайерге беріледі.

Төлем құжатында төлем карточкалары жүйесіне қатысушылар арасында жасалған шарттарда белгіленген қосымша деректемелер болуына жол беріледі.»;

5-тараудың тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:

«5. Төлем карточкаларын пайдалана отырып төлемдерді жүзеге асыруға қойылатын талаптар»;

34-1-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«34-1. Төлем карточкаларын пайдалана отырып жүзеге асырылатын барлық төлемдер, алдын ала төленген төлем карточкаларын қоспағанда (клиенттің банк шотындағы ақша сомасы шегінде, сондай-ақ эмитент ұсынған заем сомасы шегінде) клиенттердің банк шоттарында көрсетіледі. Алдын ала төленген төлем карточкаларын

пайдалана отырып жүзеге асырылатын төлемдер эмитенттің шоғырландырылған шотында көрсетіледі.

Эмитент және клиент арасында жасалған төлем карточкасын беру туралы шарттың негізінде берілген төлем карточкаларының бір немесе түрлі жүйелерінде бірнеше төлем карточкаларын пайдалана отырып жүзеге асырылған төлемдерді бір банк шотында көрсетуге рұқсат беріледі.

Банк шотының валютасынан ерекшеленетін валютада төлем карточкасын пайдалана отырып төлемді жүзеге асырған кезде эмитент төлем карточкасын пайдалана отырып төлемді жүзеге асыру кезінде жасалған эмитентке төлем құжаты келіп түскен күні мен уақытында эмитенттің қолданыстағы шетел валютасын айырбастау бағамын қолдана отырып клиенттің банк шоты бойынша көрсетуді жүзеге асырады.»;

35-4 және 36-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

«35-4. Процессинг ұйымына эквайермен және кәсіпкерлермен жасалған шарттардың талаптарына сәйкес төлем карточкаларына қызмет көрсетудің меншікті желілерін құруына жол беріледі.

36. Төлем құжатын орындау үшін оны беру және ұсыну тәртібі 1999 жылғы 1 шілдедегі Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің (Ерекше бөлім), Төлем туралы заңның талаптарына және төлем карточкалары жүйесіне қатысушылар арасында жасалған шарттарға сәйкес белгіленеді. Қағидалардың 36-1-тармағында көзделген жағдайды қоспағанда, эквайерден басқа, алушы банктің төлем құжатын орындауы оны алған күннен бастап үш жұмыс күнінен кешіктірмей жүргізіледі.»;

38-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«38. Егер бұл талап эмитент пен клиент арасында жасалған төлем карточкасын беру туралы шартта көзделсе, эмитент авторизация сомасына банк шотындағы ақшаны бұғаттайды. Бұл жағдайда төлем карточкасын беру туралы шартта банк шотында ақшаны бұғаттау талаптары мен мерзімдері болады.

Төлем карточкалары жүйесіне қатысушылар арасында жасалған шарттарға сәйкес эмитентке төлем құжаттары келіп түскен кезде эмитент шығарған төлем карточкасын пайдалана отырып жасалған операция бойынша эквайерге ақшаны өтеу үшін авторизация нәтижелері бойынша эмитенттің ақша сомасын төлеу бойынша міндеттемесі туындайды. Авторизация төлем карточкалары жүйесінің ішкі құжаттарында көзделген жағдайларда жүзеге асырылмайды.

Эмитентке клиенттің банк шотынан төлемдерді және ақша аударымдарын төлем карточкасын пайдаланубай жүзеге асыруға нұсқаулар келіп түскен кезде клиенттің банк шотынан клиенттің нұсқауларын орындау авторизация жүргізілген және банк шотында ақша бұғатталған операциялардың сомаларын шегере отырып, банк шотындағы ақша қалдығы шегінде жүзеге асырылады.

Уәкілетті мемлекеттік органдар немесе лауазымды адамдар клиенттің банк шотындағы ақшаға тыйым салған немесе өндіріп алуды қолданған, сондай-ақ клиенттің банк шотындағы ақшаға тыйым салуға немесе өндіріп алуға құқығы бар уәкілетті мемлекеттік органдардың немесе лауазымды адамдардың тиісті шешімдері, сондай-ақ банк шоты бойынша шығыс операцияларын тоқтата тұруға құқығы бар уәкілетті мемлекеттік органдардың өкімдері негізінде банк шоттары бойынша шығыс операцияларын тоқтата тұрған кезде, эмитентке уәкілетті мемлекеттік органдардың немесе лауазымды адамдардың ақшаға тыйым салу немесе өндіріп алу туралы шешімдері келіп түскен күнге және уақытына дейін авторизация жүргізілген төлем карточкасын пайдалана отырып жасалған төлем, сондай-ақ уәкілетті мемлекеттік органдардың немесе лауазымды адамдардың ақшаға тыйым салу немесе өндіріп алу туралы шешімдері, сондай-ақ банк шоттары бойынша шығыс операцияларын тоқтата тұруға құқығы бар уәкілетті мемлекеттік органдардың өкімдері келіп түскен күнге және

уақытына дейін жасалған, авторизацияны жүргізбей төлем карточкасын пайдалана отырып жасалған төлемдер клиенттің банк шоты бойынша көрсетілуге жатады.»;

40-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«40. Клиент өзінің банк шотында төлем карточкасын пайдалана отырып төлемді жүзеге асырған кезінде жасалған төлем құжатын орындау үшін қажетті ақша сомасын қамтамасыз етеді. Қажетті ақша сомасын қамтамасыз ету, егер бұл олардың арасында жасалған шартта көзделсе, эмитенттің клиентке берген банктік қарызы есебінен де жүзеге асырылады.»;

45-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«45. Сауда чегінде мынадай міндетті деректемелер:

- 1) құжат нөмірі, оны жазған күні, айы, жылы;
- 2) кәсіпкердің немесе эквайердің атауы (коды);
- 3) төлем сомасы;
- 4) төлем валютасы;
- 5) төлемді төлем карточкалары жүйесінде сәйкестендіретін авторизация коды немесе басқа код;

6) төлем жүргізу уақыты;

7) төлем карточкасының деректемелері қамтылады.

Сауда чегіне қосымша деректемелерді енгізуге жол беріледі.»;

45-1-тармақтың бірінші абзацы мынадай редакцияда жазылсын:

«45-1. Салықты немесе бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдерді банкоматтар не өзге де электрондық терминалдар арқылы жүзеге асырған кезде төлем карточкасының ұстаушысына берілетін сауда чегінде Қағидалардың 45-тармағында көрсетілген деректемелерден басқа мынадай қосымша деректемелер қамтылады.»;

мынадай мазмұндағы 45-2-тармақпен толықтырылсын:

«45-2. Егер төлем карточкасын ұстаушы аталған төлемді Төлем туралы заңның талаптарына сәйкес, оның ішінде дербес сәйкестендіру нөмірінің көмегімен санкциялаған кезде немесе егер өзгеше эквайермен жасалған шартта белгіленбеген жағдайда, кәсіпкер төлем карточкасын ұстаушының сауда чегіне қол қоюын талап етпейді.

Кәсіпкер клиент төлем карточкасын пайдалана отырып төлем жасаған кезде егер осы талап кәсіпкер мен эквайер арасында жасалған шартта көзделсе, оның жеке басын куәландыратын құжатты одан талап етеді.

Кәсіпкер мен эквайер арасындағы шартта кәсіпкер өзінің қызметін жүзеге асыратын орындарда клиент төлем карточкасын пайдалана отырып төлем жасаған кезде оның жеке басын куәландыратын құжатты кәсіпкерге беру талаптары туралы клиентке арналған ақпаратты орналастыруды қамтамасыз ететін талап қамтылады.»;

46-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«46. Төлем карточкасын пайдалана отырып жасалатын валюталық операциялар банк шоттары бойынша валюталық операцияларды жүргізуге «Валюталық реттеу және валюталық бақылау туралы» 2005 жылғы 13 маусымдағы Қазақстан Республикасының Заңында және Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 7701 тіркелген «Қазақстан Республикасында валюталық операцияларды жүзеге асыру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2012 жылғы 28 сәуірдегі № 154 қаулысында белгіленген талаптарды сақтай отырып жүзеге асырылады.»;

5-тарау мынадай мазмұндағы 47-1-тармақпен толықтырылсын:

«47-1. Эквайер нақты уақыт режимінде өзіне тиесілі банкоматтар желісінің жұмысына мониторинг жүргізеді және оларды жұмыс жағдайында және іске қосылған күйінде ұстап тұруды қамтамасыз етеді.

Нақты уақыт режимінде банкоматтар желісінің жұмысына мониторинг жүргізу мына іс-шараларды қамтиды:

1) арнайы бағдарламалық қамтамасыз етуді қолдана отырып, банкоматтардың жұмысын бақылау;

2) банкоматтардың жұмысындағы іркілістерді (техникалық ақауларды) және оларды пайдалану процесінде туындайтын өзге де проблемалық ахуалдарды жедел анықтау;

3) банкоматтардың жұмысындағы іркілістердің (техникалық ақаулардың) және өзге де проблемалық ахуалдардың (техникалық құралдар мен бағдарламалық қамтамасыз етудің қосылмауы, байланыс арнасының бұзылуы, қолма-қол ақшаның, шығыс материалдарының (журналдық және чек таспасының) болмауы) себептеріне талдау жасау;

4) банкоматтардың жұмысындағы іркілістердің (техникалық ақаулардың) және өзге сипаттағы проблемалардың уақтылы жойылуына мониторинг;

5) банкоматтардағы қолма-қол ақшаның болуына және ақша қалдығына және олардың қолма-қол ақшамен уақтылы толтырылуына мониторинг;

6) банкоматтардың жұмысындағы іркілістерді (техникалық ақауларды) анықтаған жағдайда эквайер банкоматтардың жұмыс істеу қабілеттілігін қалпына келтіру және банкоматтардың жұмысындағы техникалық ақауларды немесе өзге сипаттағы проблеманы тудырған себептерді жою бойынша шұғыл шаралар қабылдайды.

Эквайер банкоматтардың жұмысында орын алған іркілістердің (техникалық ақаулардың) барлық фактілерінің және оларды анықтау және жою күні мен уақытын көрсете отырып, оларды жою әдістерінің (тәсілдерінің) есебін жүргізеді.

Эквайерге тиесілі банкоматтарға мынадай талаптар қойылады:

1) банкоматтарда дербес сәйкестендіру нөмірін қауіпсіз (жасырын) теруге арналған жабдық орнатылады;

2) банкоматтарда клиенттің түрін анық тіркеуге мүмкіндік беретін кемінде бір камера орнатылады. Камера тіркеген бейнелер кемінде күнтізбелік алпыс күн сақталады;

3) банкоматтың ішкі бағдарламалық қамтамасыз етуі вирусқа қарсы бағдарламамен қорғалады.»;

48-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«48. Төлем карточкасын пайдалана отырып төлемді жүзеге асырған жағдайда жасалған төлем құжаты мынадай жағдайларда:

1) төлем құжаты Қағидаларда белгіленген талаптарды және/немесе төлем құжаттарын жасау және ұсыну тәртібіне арналған шарттардың талаптарын бұза отырып жасалса;

2) төлем құжатының жалған құжат белгісі болса;

3) төлем заңсыз болса;

4) төлем заңды бола тұрып, бірақ төлем құжаты эмитентке төлем карточкалары жүйесіне қатысушылар арасында жасалған шарттарда белгіленген талаптар бұзыла отырып берілсе, орындауға қабылданбайды.»;

мынадай мазмұндағы 52-1-тармақпен толықтырылсын:

«52-1. Эмитент клиент төлем карточкасын пайдалана отырып операцияларды жүзеге асырмаған және эмитентке аталған факт туралы хабарлаған клиенттің банк шотынан/банк шотына ақшаны қате алған немесе есептеген кезде қате анықталғаннан кейін жиырма төрт сағат ішінде клиенттің банк шотындағы ақша қалдығын ақша қате алынар немесе есептелер алдындағы жағдайға дейін қалпына келтіреді.»;

56-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«56. Төлем карточкасын пайдалана отырып жасалған төлемдер бойынша кәсіпкердің пайдасына келіп түскен ақшаны эквайердің есептеу талаптары мен мерзімдері олардың арасында жасалған шартта белгіленеді. Егер осы шартта кәсіпкерге ақша есептеу талаптары мен мерзімдері көзделмесе, эквайер кәсіпкердің пайдасына ақша түскеннен және/немесе кәсіпкердің пайдасына ақша түскені туралы үзінді-көшірмені алғаннан кейінгі жұмыс күнінен кешіктірмей ақшаны кәсіпкердің шотына есептейді.»;

60-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«60. Төлем карточкасының жоғалғаны, ұрланғаны немесе санкцияланбай пайдаланылғаны туралы хабар күшіне енгеннен кейін санкцияланбаған төлем жасалған жағдайда эмитент клиентке олардың арасында жасалған шартта көзделген тәртіппен санкцияланбаған төлем жасауға байланысты шығындарды өтейді.»;

мынадай мазмұндағы 63-1-тармақпен толықтырылсын:

«63-1. Эмитент төлем карточкаларын пайдалана отырып жасалатын операциялар бойынша тиісті бағдарламалық қамтамасыз етудің көмегімен не эмитенттің ішкі құжаттарында көзделген өзге де тәсілмен төлем карточкаларын пайдалана отырып жасалған санкцияланбаған операцияларды анықтау бойынша мониторинг жүргізеді. Эмитенттің процессинг ұйымына олардың арасында жасалған шарттың негізінде мониторинг жүргізуді тапсыруына жол беріледі.»;

67-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«67. Эмитент мынадай жағдайларда:

- 1) төлем карточкасының қолданылу мерзімі аяқталғанда;
- 2) төлем карточкасын ұстаушының төлем карточкасын беру туралы шартта көзделген өз міндеттемелерін орындамағанда;
- 3) төлем карточкасын ұстаушы төлем карточкасын пайдаланудан бас тартқанда;
- 4) төлем карточкасын беру туралы шартты бұзғанда төлем карточкасын ұстаушыдан алып қоюына жол беріледі.»;

68 және 69-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

«68. Төлемдерді төлем карточкасын пайдалана отырып клиенттің банк шоты бойынша жүзеге асыруды растайтын құжат сауда чегі немесе ұсыну тәртібі төлем карточкасын беру туралы шартта айқындалатын клиенттің банк шоты бойынша үзінді-көшірме болып табылады.

Эмитент клиенттің талап етуі бойынша клиент көрсеткен уақыт кезеңі үшін төлем карточкасын беру туралы шартқа сәйкес оған берілген төлем карточкасын пайдалана отырып жасалған төлемдер туралы ақпаратты қамтитын үзінді-көшірмені оған береді. Үзінді-көшірме қағаз тасымалдағышта немесе электрондық тәсілмен ұсынылады және онда мынадай ақпарат:

- 1) төлем карточкасының нөмірі қамтылады. Төлем карточкалары жүйелерінің және жасалған шарттардың талаптарына сәйкес төлем карточкасының нөмірін толық көрсетпеуге жол беріледі;
- 2) есепті кезеңнің бастапқы және соңғы күні;
- 3) әрбір төлемді төлем карточкасын пайдалана отырып жүзеге асыру сомасы мен күні;
- 4) төлем карточкасын пайдалана отырып төлемдерді жасағаны үшін клиенттен ұсталған комиссиялардың мөлшері қамтылады.

Үзінді-көшірмеде эмитент пен клиент арасында жасалған шартта белгіленген қосымша ақпараттың қамтылуына жол беріледі.

Клиентке үзінді-көшірме төлем карточкасын беру туралы шартқа сәйкес айына бір рет өтеусіз беріледі.

69. Клиентке берілетін үзінді-көшірмелерде эмитентті де айқындайтын

деректемелер қамтылады.»);

70-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«70. Белгілі бір жүйенің төлем карточкаларын немесе жаңа үлгідегі төлем карточкаларын шығаруды бастау немесе аяқтау күнінен бастап он жұмыс күні ішінде эмитент бұл туралы Ұлттық Банкті жазбаша түрде хабардар етеді. Хабарда мыналар көрсетіледі:

- 1) төлем карточкаларын шығарудың басталған немесе аяқталған күні;
- 2) төлем карточкалары жүйесінің атауы;
- 3) төлем карточкасының түрі (магниттік жолақпен, интегралды микросызбамен, аралас немесе басқа).».

2. Төлем жүйелерін дамыту және басқару департаменті (Мұсаев Р.Н.) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

- 1) Құқықтық қамтамасыз ету департаментімен (Сарсенова Н.В.) бірлесіп осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

- 2) осы қаулыны «Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына;

Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгенінен кейін күнтізбелік он күн ішінде «Әділет» ақпараттық-құқықтық жүйесінде ресми жариялауға;

Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін оны Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі алған күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің мемлекеттік тізіліміне, Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне енгізуге жіберуді;

- 3) осы қаулы ресми жарияланғаннан кейін оны Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми интернет-ресурсына орналастыруды қамтамасыз етсін.

3. Халықаралық қатынастар және жұртшылықпен байланыс департаменті (Қазыбаев А.Қ.) осы қаулыны Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде мерзімді баспа басылымдарында ресми жариялауға жіберуді қамтамасыз етсін.

4. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары Ғ.О. Пірматовқа жүктелсін.

5. Осы қаулы алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ

Алматы қ.

2016 жылғы 28 қаңтар

№ 34

Банктердің және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдардың ақпараттық жүйелерінің қауіпсіз және іркіліссіз жұмыс істеуіне қойылатын талаптарды бекіту туралы

«Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне екінші деңгейдегі банктердің жұмыс істемейтін кредиттері мен активтері, қаржылық қызметтер көрсету және қаржы ұйымдары мен Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің қызметі мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2015 жылғы 24 қарашадағы Қазақстан Республикасының Заңын іске асыру мақсатында және электрондық банктік қызметтерді көрсету кезінде банктердің және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдардың ақпараттық жүйелерінің қауіпсіз және іркіліссіз жұмыс істеуіне қойылатын талаптарды белгілеу мақсатында Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Қоса беріліп отырған Банктердің және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдардың ақпараттық жүйелерінің қауіпсіз және іркіліссіз жұмыс істеуіне қойылатын талаптар бекітілсін.

2. Төлем жүйелерін дамыту және басқару департаменті (Мұсаев Р.Н.) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) Құқықтық қамтамасыз ету департаментімен (Сарсенова Н.В.) бірлесіп осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы қаулыны «Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына:

Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгенінен кейін күнтізбелік он күн ішінде «Әділет» ақпараттық-құқықтық жүйесінде ресми жариялауға;

Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін оны Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі алған күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің мемлекеттік тізіліміне, Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне енгізуге жіберуді;

3) осы қаулы ресми жарияланғаннан кейін оны Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің интернет-ресурсына орналастыруды қамтамасыз етсін.

3. Халықаралық қатынастар және жұртшылықпен байланыс департаменті (Қазыбаев А.Қ.) осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде мерзімді баспасөз басылымдарында ресми жариялауға жіберуді қамтамасыз етсін.

4. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі

Төрағасының орынбасары Ғ.О. Пірматовқа жүктелсін.

5. Осы қаулы 2017 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізіледі және ресми жариялануға жатады.

**Банктердің және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын
ұйымдардың ақпараттық жүйелерінің қауіпсіз және
іркіліссіз жұмыс істеуіне қойылатын талаптар**

1. Жалпы ережелер

1. Осы Банктердің және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдардың ақпараттық жүйелерінің қауіпсіз және іркіліссіз жұмыс істеуіне қойылатын талаптар (бұдан әрі – Талаптар) «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» 1995 жылғы 30 наурыздағы, «Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы» 1995 жылғы 31 тамыздағы (бұдан әрі – Банктер туралы заң), «Ақша төлемдері мен аударымдары туралы» 1998 жылғы 29 маусымдағы (бұдан әрі – Төлемдер туралы заң) Қазақстан Республикасының Заңдарына сәйкес әзірленді және электрондық банктік қызметтер көрсететін банктердің және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдардың (бұдан әрі – банктер) ақпараттық жүйелерінің қауіпсіз және іркіліссіз жұмыс істеуіне қойылатын талаптарды белгіленеді.

2. Талаптарда Төлемдер туралы заңда, «Ақпараттандыру туралы» Қазақстан Республикасының Заңында, Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 1351 тіркелген «Екінші деңгейдегі банктердің және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдардың электрондық банк қызметін көрсету ережесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2008 жылғы 28 наурыздағы № 18 қаулысында (бұдан әрі – № 18 ереже) көзделген ұғымдар, сондай-ақ мынадай ұғымдар пайдаланылады:

1) ақпараттық жүйенің объектісі – ақпараттық жүйенің электрондық банктік қызмет көрсету кезінде жекелеген функцияларды орындау үшін ақпаратты беруге, өңдеуге және сақтауға арналған жекелеген құрауышы;

2) банктің ақпараттық жүйесінің негізгі орталығы (бұдан әрі – негізгі орталық) – штаттық (күнделікті) режимде электрондық банктік қызмет көрсетуді қамтамасыз ететін бағдарламалық-техникалық құралдардың және қызмет көрсететін қызметкерлердің жиынтығы;

3) банктің ақпараттық жүйесінің резервтік орталығы (бұдан әрі – резервтік орталық) – негізгі орталықта төтенше жағдайлар туындаған немесе жоспарлы техникалық жұмыстар жүргізілген кезде электрондық банктік қызмет көрсетуді қамтамасыз ететін бағдарламалық-техникалық құралдардың және қызмет көрсететін қызметкерлердің жиынтығы;

4) банктің электрондық банктік қызмет көрсетуге арналған ақпараттық жүйесі (бұдан әрі – ақпараттық жүйе) – электрондық банктік қызмет көрсету қамтамасыз етілетін аппараттық-бағдарламалық кешенді қолдана отырып ақпаратты сақтауға, өңдеуге, іздеуге, таратуға, беруге және ұсынуға арналған жүйе;

5) жауапты қызметкер – банктің ақпараттық жүйесіндегі жұмыс үшін лауазымдық міндеттемелеріне сәйкес жауапты қызметкері;

6) жұмыс орны – ақпараттық жүйені немесе ақпараттық жүйе объектілерін басқару үшін бағдарламалық-пайдалану интерфейс орнатылған дербес компьютер (сервер);

7) қалпына келтіру командасы – банктің ішкі құжаттарында белгіленген бос тұрып

қалу уақытын ескере отырып толық қалпына келтіруді не ақпараттық жүйенің жұмысын резервтік орталыққа ауыстыруды қамтамасыз ететін ақпараттық жүйеге немесе ақпараттық жүйе объектілеріне қолжетімділікті және толыққанды жұмысын қамтамасыз ету бойынша қызмет көрсететін ұйымдардың қызметкерлері;

8) пайдаланушы – банктің электрондық банктік қызметті алу үшін ақпараттық жүйеге өтініш білдіретін клиенті не жауапты қызметкер;

9) сәйкестендіру – ақпараттық жүйеге қол жеткізу субъектісінің немесе объектісінің түпнұсқалылығын қол жеткізудің ұсынылған деректемелерінің сәйкестігін анықтау арқылы растау.

3. Банктік операциялардың жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарды қоспағанда, банктердің ақпараттық жүйелерінің қауіпсіз және іркіліссіз жұмыс істеуін қамтамасыз ету мақсатында операциялық тәуекелді, іркіліссіз қызметті, ақпараттық технологиялар тәуекелдерін, ақпарат қауіпсіздігін басқару Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 9322 тіркелген «Екінші деңгейдегі банктерге арналған тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесін қалыптастыру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2014 жылғы 26 ақпандағы № 29 қаулысына сәйкес жүзеге асырылады.

2. Жұмыс орындарына қойылатын талаптар

4. Банк жұмыс орындарында мыналарды қамтамасыз етеді:

1) жауапты қызметкерді сәйкестендіру және бірдейлестіру құралы кіретін, рұқсат етілмеген кіруден қорғаудың бағдарламалық немесе бағдарламалық-аппараттық кешенін орнатуды және жұмысын;

2) электр желісінде кернеу болмаған кезде ақпараттық жүйедегі жұмысты дұрыс аяқтау үшін қажетті, бірақ он минуттан кем емес уақыт ішінде жұмыс орнының жұмысын жүзеге асыруға мүмкіндік беретін үздіксіз электр қуатын беретін техникалық құралдарды орнатуды және жұмысын. Банктің ғимаратында орнатылған жалпы үздіксіз қуат бері көзін пайдалануға рұқсат етіледі;

3) зиян келтірілетін бағдарламалық кодты және/немесе бағдарламаларды анықтау құралдарын орнатуды және жұмысын. Келтірілген зиян фактісі анықталған жағдайда осы ақпарат банктің қауіпсіздік бөлімшесіне жіберіледі;

4) берілетін ақпаратты және баланыс арналарын бағдарламалық не бағдарламалық-аппараттық қорғауды. Берілетін ақпаратты арнайы бөлінген жұмыс орындарына тиісті бағдарламалық-аппараттық құралдар орнату арқылы қорғауға рұқсат етіледі.

5. Жұмыс орнына қолжетімділік беретін техникалық құралдарды, парольдерді немесе басқа ақпаратты сақтау және пайдалану тәртібі деректерді рұқсат етілмеген кіруден қорғауды қамтамасыз етеді.

6. Ақпаратты ақпараттық жүйеге беру, ақпараттық жүйеден ақпаратты алу, ақпаратты сақтау, мұрағаттау немесе басқа да өңдеу үшін жинақтауға арналып бөлінген ресурстарға (дискілік кеңестік, директория, желілік ресурстар, дерекқорлар) кіру тәртібі осы ресурстарға олармен жұмыс істеуге рұқсаты жоқ тұлғалардың кіруінен қорғауды қамтамасыз етеді.

7. Жауапты қызметкердің жұмыс орнына қолжетімділігі оның лауазымдық міндеттеріне сәйкес жүзеге асырылады.

8. Пайдаланушының пайдаланушы ақпараттық жүйенің кірісінде сәйкестендірілетін бір жүйелік атына әкімшінің функцияларын орындайтын қызметкерлерді қоспағанда бір жауапты қызметкер сәйкес келеді. Әкімшінің функцияларын орындайтын қызметкер үшін пайдаланушының бірнеше жүйелік атын құруға рұқсат етіледі.

9. Жұмыс орнына деректерді беру желісі және өзге техникалық арналар арқылы кіру

тәртібі рұқсат етілмеген кіру мүмкіндігін азайтады.

10. Банктің ақпараттық жүйеге кіруге рұқсаты бар жауапты қызметкерлердің жұмыс тәртібі көзделетін ішкі құжаттарында:

- 1) жауапты қызметкерлерді тағайындау тәртібі;
- 2) жауапты қызметкерлердің жұмыс режимі;
- 3) лауазымдық нұсқалықтарын қоса алғанда жауапты қызметкерлердің құқықтары мен міндеттері;
- 4) қалпына келтіру командасының тізімі айқындалады.

3. Ақпараттық жүйенің құрылымы және жұмыс істеуі жөніндегі құжаттамаға қойылатын талаптар

11. Банктің ақпараттық жүйелердің құрылымы және жұмыс істеуі жөніндегі құжаттамасында:

- 1) ақпараттық жүйелердің және олардың объектілерінің тізбесі, олардың мақсаты және негізгі сипаттамалары, жүйелердің орталықтандыру иерархиясы мен дәрежесі деңгейлерінің санына қойылатын талаптар, оның ішінде ақпараттық жүйенің әрбір объектісі бойынша функциялардың, міндеттердің тізбесі;
- 2) ақпараттық жүйелердің құрауыштары арасында ақпарат алмасуға арналған байланыстың тәсілде мен құралдарына қойылатын талаптар;
- 3) ақпараттық жүйелердің жұмысын қалпына келтіру жоспарлары (бұдан әрі – қалпына келтіру жоспары);
- 4) ақпараттық жүйелердің жұмыс істеу режимдеріне қойылатын талаптар;
- 5) ақпараттық жүйелердің жұмыс істеу мониторингіне қойылатын талаптар;
- 6) қалпына келтіру командасының жауапты қызметкерлерінің жіктеліміне, санына және жұмыс режиміне қойылатын талаптар көрсетіледі.

12. Ақпараттық жүйенің құрылымы және жұмыс істеуі жөніндегі құжаттама банк айқындаған жүйелі, бірақ жылына бір реттен кем емес негізде маңызын арттыру мәніне қайта қаралуға жатады.

4. Ақпараттық жүйелер жұмысының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар

13. Пайдаланушы электрондық банктік қызмет алу үшін ақпараттық жүйеге жүгінген кезде банк:

- 1) клиенттердің электрондық банктік қызмет алуы бойынша іс-әрекеттерін, оның ішінде байланыс орнату әрекеттеріне бастап сәтті және сол сияқты сәтсіз іс-әрекеттерін электрондық журналдарда операцияларды жүргізу уақытын көрсете отырып, оларға енгізілген деректерді өзгерту мүмкіндігінсіз тіркеуді қамтамасыз етеді. Электрондық журналдардың мәліметтерін сақтау кезеңі кемінде 2 (екі) айды құрайды;
- 2) ақпараттық жүйедегі рұқсат етілмеген операциялардың немесе рұқсат етілмеген операцияларды жүргізу үшін жағдайлар жасауға бағытталған іс-әрекеттердің автоматты түрдегі мониторингіне, анықтауға және бұғаттауға арналған бағдарламалық қамтамасыз етудің жұмыс істеуін;
- 3) пайдаланушының жұмыс орны істен шыққан немесе теріс пиғылды адам оған рұқсат етілмеген қолжетімділік алған кезде жүйенің серверлік бөлімінің жұмысына әсер етпейтін, ал қосымшалар сервері істен шыққан кезде осы жүйелердің жай-күйіне әсер етпейтін «клиент–сервер» архитектурасын;
- 4) деректерді кейіннен қалпына келтіру мүмкіндігімен резервтік көшіруді және

мұрағаттауды;

5) Талаптардың 4-тармағының 4) тармақшасында көзделген іс-әрекеттерді орындауды қамтамасыз етеді.

14. Электрондық банктік қызметтерді көрсету кезінде банк құпиясына жататын жіберілетін деректердің және (немесе) оларды дербес компьютерлерден, телефондардан, электрондық терминалдардан және өзге құрылғылардан жіберілетін деректерді өңдеу жүйесіне дейін өткізуге арналған ақпараттық-коммуникациялық желінің шифрын белгілеу жүзеге асырылады.

15. Электрондық банктік қызметтерді көрсету кезінде қауіпсіздік рәсімдеріне қойылатын талаптар № 18 қағидаларда белгіленеді.

5. Ақпараттық жүйелердің іркіліссіз жұмыс істеуін қамтамасыз етуге қойылатын талаптар

16. Электрондық банктік қызметтердің іркіліссіз көрсетілуін қамтамасыз ету мақсатында банктер ішкі құжаттарда қалпына келтіру жоспарын, оны қайта қарау және тестілеу тәртібін айқындайды.

17. Қалпына келтіру жоспарын әзірлеу мынадай факторлар ескеріле отырып жүзеге асырылады:

1) төтенше жағдайлардың түрі және сипаты, олардың банк қызметіне әсер ету дәрежесі;

2) қалпына келтіру басымдығы көрсетіле отырып, электрондық банктік қызметтерді көрсетуді қамтамасыз ететін ақпараттық жүйелердің және олардың объектілерінің тізбесі;

3) ақпараттық жүйелердің жұмысы тоқтаған кезде туындайтын зиян және олардың жұмысын қалпына келтіруге арналған шығындар.

18. Ақпараттық жүйелердің тізбесін көрсету кезінде оларды қалпына келтірудің рұқсат етілген мерзімдері айқындалады. Мерзімдерді банктер ақпараттық жүйенің жұмысындағы бос тұрып қалу маңыздылығына қарай белгілейді.

19. Қалпына келтіру жоспарында мынадай талаптар қамтылады:

1) резервтік орталықтың болуы және орналасқан жері;

2) бизнес-процестердің, ақпараттық жүйе объектілерінің, ақпараттық жүйенің жұмысын қамтамасыз ететін, қалпына келтіру резервтік орталықта талап етілетін техникалық, бағдарламалық немесе басқа құралдардың тізбесі;

3) ақпараттық жүйенің резервтік орталығының жұмыс істеуіне тестілеу жүргізу тәртібі, кезеңділігі және сценарийлері;

4) төтенше жағдайлардың салдарлары жойылғаннан кейін бұзылған ақпараттық жүйелерді қалпына келтіру тәртібі, төтенше жағдай режиміндегі жұмыстың аяқталуы туралы шешім қабылдауға мүмкіндік беретін критерийлер және осындай шешім қабылдау тәртібі, сондай-ақ қалыпты жұмыс істеу режиміне қайтып келу тәртібі.

20. Ақпараттық жүйенің қызметін қалпына келтіруге арналған резервтік орталықтың және байланыс арналарының жұмыс істеуге дайындығын тексеру мақсатында банктер жылына кемінде бір рет қалпына келтіру жоспарына сәйкес резервтік орталықтың және байланыс арналарының жұмыс істеуін тестілеуді (бұдан әрі – Жоспарды тестілеу) жүргізеді.

21. Жоспарды тестілеу банк әзірленген және бекітілген, төтенше жағдайлардың туындау сценарийінің, қалпына келтірілетін жұмыс процестерінің және ақпараттық жүйе объектілерінің, қалпына келтіру командасы іс-қимылдарының, жұмысты жүргізу мерзімдері мен орны жөніндегі талаптардың сипаты көзделетін бағдарлама бойынша жүргізіледі.

22. Банк Жоспарды тестілеу қорытындысы бойынша мыналар:

1) тестілеу жүргізілген ақпараттық жүйелердің және олардың объектілерінің тізбесі;

2) ақпараттық жүйелердің және олардың объектілерінің жұмысын қалпына келтіруге жұмсалған уақыт;

3) анықталған осалдықтар және оларды жою жөніндегі ұсыныстар көрсетіле отырып тестілеу нәтижелері туралы құжат (хаттама) дайындалады.

Тестілеу нәтижелері туралы мәліметтерді банк Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне (бұдан әрі – Ұлттық Банк) тестілеу нәтижелері туралы құжатты банктің уәкілетті органы бекіткеннен кейін он жұмыс күні ішінде ұсынылады.

23. Ақпараттық жүйенің жұмысында істен шығу (бос тұрып қалу) туындаған кезде банк негізгі орталықтың жұмысын қалпына келтіруді қамтамасыз етеді.

Негізгі орталықтың жұмысын қалпына келтірудің барынша рұқсат етілген мерзім кезеңінде қалпына келтіруге мүмкін болмаған кезде ақпараттық жүйені резервтік орталықтың жұмысына ауыстыру жүзеге асырады.

Ақпараттық жүйені резервтік орталыққа ауыстыру бойынша стандартты уақыт нормативі істен шығу (бос тұрып қалу) туындаған сәттен бастап төрт сағаттан аспайды.

24. Банк Банктер туралы заңға сәйкес клиенттерге жіберілетін, ақпараттық жүйенің жұмысын қамтамасыз ететін техникалық, бағдарламалық және басқа құралдарға енгізілетін және клиенттің электрондық банктік қызметке қолжетімділігіне әсер ететін өзгерістерді (жаңартуларды) жоспарланып отырған қолданысқа енгізу туралы хабарламаларда (еркін нысандағы) қолжетімділігі жоспарланып отырған өзгерістерге әсер ететін электрондық банктік қызмет түрін, сондай-ақ олардың болжанып отырған қолжетімді болмау уақытын көрсетеді. Клиенттерге жоспарланып отырған өзгерістер туралы хабарламаны жеткізу жөніндегі ең төменгі талаптарда банктің интернет–ресурсына хабарландыруды орналастыру қамтылады.

25. Банк тоқсан сайын, есепті тоқсаннан кейінгі айдың онынан кешіктірмей Ұлттық Банкке есепті кезеңде ақпараттық жүйенің жұмысында орын алған кемінде бір сағат жоспарлы және жоспардан тыс істен шығу (бос тұрып қалу) туралы ақпаратты жібереді.

Мәліметтерде клиенттердің қолжетімділігі тоқтатыла тұрған электрондық банктік қызмет түрі, тыс істен шығу (бос тұрып қалу) уақытының кезеңі, қолданылған іс-әрекеттер және тыс істен шығуды (бос тұрып қалуды) жою бойынша жұмыс нәтижелері туралы ақпарат қамтылады.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ

Алматы қ.

2016 жылғы 28 қаңтар

№ 35

«Банктердің және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдардың төлем жүйелеріне кіруін қамтамасыз ететін ұйымдастыру шараларына және бағдарламалық-техникалық құралдарға қойылатын талаптарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2012 жылғы 24 тамыздағы № 269 қаулысына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы

«Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» 1995 жылғы 30 наурыздағы Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес, төлем жүйелеріне кіруді қамтамасыз ететін ұйымдастыру шараларына және бағдарламалық-техникалық құралдарға қойылатын талаптарды жетілдіру мақсатында және «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне екінші деңгейдегі банктердің жұмыс істемейтін кредиттері мен активтері, қаржылық қызметтер көрсету және қаржы ұйымдары мен Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің қызметі мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2015 жылғы 24 қарашадағы №422-V Қазақстан Республикасының Заңын іске асыру мақсатында, Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. «Банктердің және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдардың төлем жүйелеріне кіруін қамтамасыз ететін ұйымдастыру шараларына және бағдарламалық-техникалық құралдарға қойылатын талаптарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2012 жылғы 24 тамыздағы № 269 қаулысына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 7950 тіркелген, 2012 жылғы 8 желтоқсанда «Егемен Қазақстан» газетінде № 809-814 (27885) жарияланған) мынадай өзгерістер мен толықтырулар енгізілсін:

тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:

«Төлем жүйелеріне қолжетімділікті қамтамасыз ететін ұйымдастыру шараларына және бағдарламалық-техникалық құралдарға қойылатын талаптарды бекіту туралы»;

кіріспе және 1-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» 1995 жылғы 30 наурыздағы Қазақстан Республикасының Заңын іске асыру мақсатында Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Қоса беріліп отырған Төлем жүйелеріне қолжетімділікті қамтамасыз ететін ұйымдастыру шараларына және бағдарламалық-техникалық құралдарға қойылатын талаптар бекітілсін.»;

көрсетілген қаулымен бекітілген Банктердің және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдардың төлем жүйелеріне кіруін қамтамасыз ететін ұйымдастыру шараларына және бағдарламалық-техникалық құралдарға қойылатын талаптарда:

тақырыбы мынадай редакцияда жазылсын:

«Төлем жүйелеріне қолжетімділікті қамтамасыз ететін ұйымдастыру шараларына және бағдарламалық-техникалық құралдарға қойылатын талаптар»;

1-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«1. Төлем жүйелеріне қолжетімділікті қамтамасыз ететін ұйымдастыру шараларына және бағдарламалық-техникалық құралдарға қойылатын талаптар (бұдан әрі – Талаптар) «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» 1995 жылғы 30 наурыздағы Қазақстан Республикасының Заңына (бұдан әрі – Ұлттық Банк туралы заң) сәйкес әзірленді және «Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Қазақстан банкаралық есеп айырысу орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнының төлем жүйелеріне (бұдан әрі – төлем жүйесі) қолжетімділікті қамтамасыз ететін ұйымдастыру шараларына және бағдарламалық-техникалық құралдарға қойылатын талаптарды белгілейді.»;

3-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«3. Талаптарда мынадай ұғымдар пайдаланылады:

1) аутентификация - төлем жүйелерінің хабарламаларымен алмасу кезінде «Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Қазақстан банкаралық есеп айырысу орталығы» шаруашылық жүргізу құқығы бар республикалық мемлекеттік кәсіпорнының (бұдан әрі - Орталық) және төлем жүйесін пайдаланушылардың қатысу түпнұсқалылығын растауға, сондай-ақ осындай хабарламалардың түпнұсқалылығын растауға арналған шаралар кешені;

2) кіруді бақылау құралдары - техникалық, бағдарламалық немесе объектілерге кіру туралы ақпаратты тіркеуге мүмкіндік беретін басқа құралдар;

3) негізгі ақпарат – криптографиялық кілттер немесе ақпаратты криптографиялық қайта өзгертуді жүзеге асыруға мүмкіндік беретін басқа ақпарат;

4) операциялық тәуекел – ақпараттық жүйелердің жұмысындағы немесе ішкі процестердегі бұзушылықтармен, адамдардың қателерімен, төлем жүйесін басқарудағы іркілістермен немесе бұзушылықтармен байланысты, оның ішінде сыртқы оқиғалардың салдарынан болған тәуекел;

5) рұқсат етілмеген кіру - төлем жүйесінің пайдаланушысы белгілеген тәртіпті бұза отырып ақпараттық және бағдарламалық ресурстарға кіру;

6) рұқсат етілмеген кіруден қорғайтын бағдарламалық-аппараттық кешен – дербес компьютерді бөтен адамдардың пайдалануынан, сондай-ақ тіркелген пайдаланушылардың ақпараттық және бағдарламалық ресурстарға кіру бойынша өкілеттіктерін шектеуге арналған қорғау жүйесі;

7) стандартты емес жағдайлар – операциялық тәуекелдің туындауы салдарынан төлем жүйесі пайдаланушысының бағдарламалық-техникалық кешенінің жұмысында іркілістерге (бұзушылықтарға) апаратын жағдайлар;

8) төлем жүйесінің пайдаланушысы – Орталықпен төлем жүйесінде қызмет көрсету туралы шарт жасаған заңды тұлғалар және Орталық;

9) төлем жүйесі пайдаланушысының ақпараттық жүйесі – төлем жүйесінің пайдаланушысы төлем жүйесінің терминалы арқылы одан әрі төлем жүйесіне жіберуге арналған электрондық құжаттарды қалыптастыру немесе өзгерту үшін пайдаланатын бағдарламалық қамтамасыз ету;

10) төлем жүйесі пайдаланушысының бағдарламалық-техникалық кешені – пайдаланушының төлем жүйесінде жұмыс істеуін қамтамасыз ететін, төлем жүйесін пайдаланушының ақпараттық жүйесін, жұмыс орнын, төлем жүйесінің терминалдарын, төлем жүйесімен коммуникация (деректер беру) құралдарын қамтитын техникалық, бағдарламалық немесе басқа да құралдар;

11) төлем жүйесі пайдаланушысының бағдарламалық-техникалық кешенінің негізгі орталығы (бұдан әрі – негізгі орталық) – пайдаланушының төлем жүйесінде әдеттегі (күнделікті) режимде жұмыс істеуін қамтамасыз ететін төлем жүйесі пайдаланушысының

бағдарламалық-техникалық кешені;

12) төлем жүйесі пайдаланушысының бағдарламалық-техникалық кешенінің резервтік орталығы (бұдан әрі – резервтік орталық) – төлем жүйесі пайдаланушысының стандартты емес жағдайлар туындаған немесе негізгі орталықта жоспарлы тест жұмыстары жүргізілген кезде пайдаланушының төлем жүйесінде жұмыс істеуін қамтамасыз ететін резервтік бағдарламалық-техникалық кешені;

13) төлем жүйесі пайдаланушысының жұмыс орны – төлем жүйесіне кіруді қамтамасыз ететін төлем жүйесінің терминалы орнатылған дербес компьютер (сервер);

14) төлем жүйесі пайдаланушысының қауіпсіздік бөлімшесі – төлем жүйесі пайдаланушысының ақпараттық және бағдарламалық ресурстарының қауіпсіздігі мен олардың қорғалуын қамтамасыз ететін төлем жүйесі пайдаланушысының құрылымдық бөлімшесі;

15) төлем жүйесінің терминалы – төлем жүйесінің пайдаланушыларында орнатылған, төлем жүйесіне кіруді қамтамасыз ететін арнайы бағдарламалық қамтамасыз ету;

16) төлем жүйесі терминалының қосымшасы - төлем жүйесінің терминалымен қашықтықтан жұмыс істеуге арналған арнайы бағдарламалық қамтамасыз ету.»;

4-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«4. Төлем жүйесінде қолданылатын хабарламалар алмасу рәсімдерін және форматтарын Орталық белгілейді.

5 және 6-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

5. Төлем жүйесі пайдаланушысының жұмыс орны кіруі шектеулі үй-жайда (бұдан әрі – Үй-жай) орналастырылады. Төлем жүйесі пайдаланушысының жұмыс орны операторларының функцияларын орындайтын қызметкерлердің жұмыс орындарын қоспағанда, Үй-жайда төлем жүйесімен жұмыс істеуге арналмаған жұмыс орындарын орналастыруға жол берілмейді.

6. Үй-жай механикалық және (немесе) электромеханикалық құлыптар орнатылатын металл және (немесе) кіруден қорғайтын күшейтілген кіретін есіктерімен жабдықталады.»;

11-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«11. Үй-жайға кіретін жерде, сондай-ай төлем жүйесі пайдаланушысының жұмыс орнында бейнедабылдарды жазып алу мүмкіндігі бар бейнебақылау орнатылады. Объектілердің қозғалысына бейнедабылдардың жазылуының іске қосылуына жол беріледі. Жазылған бейнедабылдар мұрағаты төлем жүйесі пайдаланушысының ішкі құжаттарында белгіленген төлем жүйесі пайдаланушысының жұмыс орнының жүйелік блогындағы мөрлердің немесе пломбалардың бүтіндігін бақылау кезеңінен аз болмайтын уақытқа сақталады.»;

мынадай мазмұндағы 11-1-тармақпен толықтырылсын:

«11-1. Үй-жайға кіру рұқсаты төлем жүйесінде жұмыс істеуге рұқсат берілген адамдарда болады. Төлем жүйесінде жұмыс істеуге рұқсаты жоқ адамдардың Үй-жайға кіруіне, стандартты емес жағдайлар туындаған жағдайларды қоспағанда, төлем жүйесінде жұмыс істеуге рұқсат берілген адамның қатысуымен ғана жол беріледі.»;

17-тармақ алынып тасталсын;

19-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«19. Төлем жүйесінің терминалы төлем жүйесінің хабарларын төлем жүйесінде қолданылатын хабарламалар алмасу рәсімдеріне және форматтарына сәйкес өндейді.»;

мынадай мазмұндағы 25-1-тармақпен толықтырылсын:

«25-1. Төлем жүйесінің терминалымен жұмыс істеу төлем жүйесі пайдаланушысының жұмыс орнынан жүзеге асырылады. Төлем жүйесі пайдаланушысының жұмыс орнында қашықтықтан кіру жүйелерін орнатуға және пайдалануға жол берілмейді. Төлем жүйесі пайдаланушысының жұмыс орнына орнатылған қашықтан кіру қызметтері алынады немесе ажыратылады.»;

27-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«27. Ақпаратты криптографиялық қорғау құралын пайдалану төлем жүйесі пайдаланушысын төлем жүйесіне қосудың міндетті талабы болып табылады, ол мыналарды:

- 1) электрондық цифрлық қолтаңбаны қалыптастыру және тексеру тетігін;
- 2) ақпараттың конфиденциалдылығын (деректерді шифрлеуді);
- 3) берілетін ақпараттың тұтастығын (деректерді имитациялық қорғауды);
- 4) сақталатын ақпараттың және бағдарламалық қамтамасыз етудің тұтастығын (хэштегленген деректерді) қамтамасыз етеді.»;

49, 50, 51, 52, 53, 54, 55 және 56-тармақтар мынадай редакцияда жазылсын:

49. Төлем жүйесімен жұмыс істеуге рұқсат етілген адамдар мынадай санаттарға бөлінеді:

1) төлем жүйесі пайдаланушысының жұмыс орнын басқарушы – төлем жүйесінің терминалын басқаруды тікелей жүзеге асыратын адам;

2) төлем жүйесі пайдаланушысының жұмыс орнының операторы – төлем жүйесі пайдаланушысының негізгі ақпаратын пайдалана отырып, төлем жүйесінің хабарларын дайындауды, беруді және қабылдауды, сондай-ақ Орталықта төлем жүйесі пайдаланушысының жұмыс орнының қауіпсіздік офицерінің қатысуымен негізгі ақпаратты әзірлеуді және тіркеуді тікелей жүзеге асыратын адам;

3) төлем жүйесі пайдаланушысының жұмыс орнының қауіпсіздік офицері – төлем жүйесі пайдаланушысының жұмыс орнында ақпаратты рұқсат етілмеген кіруден қорғайтын бағдарламалық-аппараттық кешенді, ақпаратты электромагнитті арналар бойынша жария болудан қорғайтын құралдарды орнатуды және оның жұмыс істеуін қамтамасыз ететін, сондай-ақ олардың жұмыс қабілеттілігін және қауіпсіздік талаптарының орындалуының мониторингін жүзеге асыратын адам.

50. Қызмет көрсететін қызметкерлердің жұмысын ұйымдастыру кезінде төлем жүйесінің терминалы не оның қосымшасы арқылы МТ 100 және (немесе) МТ 102 форматында төлем хабарларын жасау функциясы болған жағдайда бір адамның Талаптардың 49-тармағында көрсетілген әртүрлі адамдар санаттарының функцияларын (толық немесе ішінара) атқаруына жол берілмейді.

51. Төлем жүйесі пайдаланушысы мынадай ішкі тіркеу журналдарын жүргізуді жүзеге асырады:

1) төлем жүйесімен жұмыс істеуге рұқсат берілмеген адамдардың Үй-жайға келу журналын, онда мыналар көрсетіледі:

келуші кірген/шыққан күні, уақыты мен келу мақсаты;

келушінің тегі және қолы;

төлем жүйесімен жұмыс істеуге рұқсат берілген адамдардың қатарынан бірге ілесіп жүретін адамның тегі мен қолы;

2) негізгі ақпаратты пайдалану журналы, онда мыналар көрсетіледі:

негізгі ақпаратты пайдалануды бастау және аяқтау күні, уақыты;

негізгі ақпаратты пайдаланатын адамның тегі және қолы;

ауыстыру себебі көрсетілген негізгі ақпаратты ауыстыру күні;

3) төлем жүйесі пайдаланушысының жұмыс орнының жүйелік блогын пломбалау және пломбалар мен мөрлердің бүтіндігін тексеру журналы, онда мыналар көрсетіледі:

пломбалаудың немесе пломбалардың немесе мөрлердің бүтіндігін тексеру күні мен уақыты;

пломбалауды немесе пломбалардың немесе мөрлердің бүтіндігін тексеруді жүзеге асырған адамның тегі және қолы;

пломбалаудың немесе пломбалардың немесе мөрлердің бүтіндігін тексерудің себептері;

сүргі салу нысандары және сүргі салуға арналған пломбаның немесе стикердің материалы.

52. Талаптардың 51-тармағында көрсетілген ішкі тіркеу журналдары нөмірленеді, тігіледі және төлем жүйесі пайдаланушысының мөрімен (ол болған кезде) бекітіледі. Ішкі тіркеу журналдарындағы қате жазбалар түзетілуге тиіс және төлем жүйесімен жұмыс істеуге рұқсат берілген жауапты адамның қолымен расталады.

53. Төлем жүйесінің пайдаланушысы Талаптардың 51-тармағында көрсетілген ішкі тіркеу журналдарын соңғы жазба жасалған күннен бастап кемінде бір жыл сақтайды.

54. Төлем жүйесі пайдаланушысының ішкі құжаттарында мыналар айқындалады:

1) жұмыс пен үзілістердің уақытын, демалыс және мереке күндеріндегі жұмыс тәртібін, сондай-ақ төлем жүйесінің операциялық күні ұзартылған жағдайларды көрсете отырып, төлем жүйесімен жұмыс істеу режимі;

2) әрбір қызметкер бойынша:

төлем жүйесі пайдаланушысының жұмыс орнының басқарушысы, операторы немесе қауіпсіздік офицері;

төлем жүйесіне берілген және төлем жүйесінен алынған электрондық құжаттарды мұрағаттау және сақтау;

төлем жүйесі пайдаланушысының жүйелік блогында мөрлердің немесе пломбалардың бүтіндігінің мониторингі бойынша орындайтын функцияларын көрсете отырып, төлем жүйесімен жұмыс істеуге рұқсат берілген қызметкерлердің (лауазымы, тегі және инициалдары көрсетілген) тізімі;

3) қол жеткізу деңгейі мен орындайтын функцияларын көрсете отырып, Талаптардың 45-тармағында көрсетілген ресурстарға кіруге рұқсаты бар қызметкерлердің (лауазымы, тегі және инициалдары көрсетілген) тізімі;

4) рұқсат беру мақсаттары көрсетіле отырып, желі және деректерді берудің өзге де техникалық арналары арқылы төлем жүйесі пайдаланушысының жұмыс орнына рұқсаты бар қызметкерлердің (лауазымы, тегі және инициалдары көрсетілген) және ресурстардың тізімі;

5) төлем жүйесіне берілген және төлем жүйесінен алынған электрондық құжаттарды сақтаудың талаптары, мерзімдері және орындары сондай-ақ осы мұрағаттарға кірудің тәртібі көрсетіле отырып, оларды мұрағаттаудың және одан әрі сақтаудың тәртібі;

6) техникалық құралдарды, парольдерді немесе төлем жүйесі пайдаланушысының жұмыс орнына кіруді қамтамасыз ететін басқа да ақпаратты сақтау талаптары мен орындарын, оларға кіру рәсімдерін және ауыстыру мерзімдерін көрсете отырып, оларды сақтау және пайдалану тәртібі;

7) төлем жүйесі пайдаланушысының ақпараттық жүйесінде дайындалған электрондық құжаттарды төлем жүйесі пайдаланушысының жұмыс орнына беру тәртібі;

8) төлем жүйесі пайдаланушысының жұмыс орнында орнатылған, рұқсат етілмеген кіруден қорғайтын бағдарламалық-аппараттық кешенмен және бағдарламалық қамтамасыз етудің тұтастығын қамтамасыз ету құралдарымен жұмыс істеу тәртібі;

9) төлем жүйесі терминалымен жұмыс істеу тәртібі мен рәсімдері;

10) бір арнадан басқасына өту жағдайлары мен рәсімдерін көрсете отырып, деректер өткізудің негізгі және резервтік арналарымен жұмыс істеу тәртібі.

55. Төлем жүйелерінің пайдаланушысы төлем жүйесінде жұмыс істеуге жіберілген қызметкерлерден төлем жүйесі пайдаланушысының жұмыс орнына кіруді қамтамасыз ететін техникалық құралдарды, парольдерді немесе басқа ақпаратты, сондай-ақ конфиденциалды және негізгі ақпаратты жария етпеу және таратпау туралы арнайы міндеттеме алады.

56. Қауіпсіздікке қатысты ағымдағы және жедел мәселелерді шешу қажет болғанда, төлем жүйесі пайдаланушысының жұмыс орнының операторы мен қауіпсіздік офицері төлем жүйесінің қауіпсіздігі бөлімшесімен өзара іс-әрекет жасайды.»;

57-тармақ алынып тасталсын;

мынадай мазмұндағы 7-1-тармақпен толықтырылсын:

«7-1. Операциялық тәуекелді басқаруға және төлем жүйесі пайдаланушысы

қызметінің үздіксіздігін қамтамасыз етуге қойылатын талаптар

57-1. Операциялық тәуекелді басқару мақсатында төлем жүйесі пайдаланушысы мыналарды:

- 1) операциялық тәуекелді басқару әдістерін;
- 2) төлем жүйесі пайдаланушысының бағдарламалық-техникалық кешенінің жұмыс істеу сапасын мен сенімділігін бағалау тәртібін;
- 3) төлем жүйесі пайдаланушысы қызметінің үздіксіздігін қамтамасыз ету жоспарын айқындайтын ішкі құжаттарды жүргізуді қамтамасыз етеді.

57-2. Төлем жүйесі пайдаланушысы стандартты емес жағдайларда төлем жүйесі пайдаланушысының бағдарламалық-техникалық кешенінің жұмысын қалпына келтіру үшін, төлем жүйесі пайдаланушысының жұмыс орнына және оның орналастыруға, төлем жүйесінің терминалына, Орталықпен өзара іс-қимыл жасауға, негізгі ақпаратты пайдалану және сақтау тәртібіне, қызмет көрсететін қызметкерлердің жұмыстарының ұйымдастырылуына қойылатын талаптарды қоса алғанда, Талаптардың 2, 3, 4, 5, 6 және 7-тарауларында белгіленген талаптарға сәйкес келетін резервтік орталықтың жұмыс істеуін қамтамасыз етеді.

57-3. Төлем жүйесі пайдаланушысы Орталықтың төлем жүйесімен коммуникациялаудың (деректер берудің) резервтік арнасының жұмыс істеуін қамтамасыз етеді. Коммуникацияның резервтік арнасын төлем жүйесінің резервтік және (немесе) негізгі орталығының желілік (коммуникациялық) жабдығына қосу мүмкіндігі қарастырылады.

57-4. Төлем жүйесі пайдаланушысы қызметінің үздіксіздігін қамтамасыз ету жоспарында мынадай негізгі талаптар қамтылады:

- 1) резервтік орталықтың орналасқан жері;
- 2) стандартты емес жағдайдың туындағаны туралы, оның реттеу нәтижелері туралы төлем жүйесі пайдаланушысының басшылығын және Ұлттық Банкті хабардар ету тәртібі;
- 3) резервтік орталықта қалпына келтіру талап етілетін, пайдаланушының Орталықтың төлем жүйесімен жұмыс істеуін қамтамасыз ететін техникалық, бағдарламалық немесе басқа да құралдардың тізбесі;
- 4) резервтік орталықта пайдаланылатын, төлем жүйесі пайдаланушысының бағдарламалық-техникалық кешенінің жұмыс істеуін қызметкерлердің жұмысын қолдауға арналған тыныс-тіршілікті қамтамасыз ету жүйелерінің (электрмен жабдықтау, жылу, желдеткіш, сумен жабдықтау, кәріз, өрт сөндіру және өрт дабылы, ғимараттарды күзету) тізбесі;
- 5) төлем жүйесі пайдаланушысының бағдарламалық-техникалық кешенін резервтік орталыққа қайталау және резервтеу тәртібі;
- 6) резервтік орталықта қалпына келтіруге жататын төлем жүйесі пайдаланушысының бизнес-процестері;
- 7) әрбір бизнес-процесс бойынша төлем жүйесі пайдаланушысының қалпына келтіру командаларының, олардың резервтік орталықтың жұмысына ауысқан кездегі іс-қимылдарының тәртібі сипатталған тізімі;
- 8) төлем жүйесі пайдаланушысының қалпына келтіру командасына жұмысты резервтік орталыққа ауыстыру және оны резервтік орталық орналасқан жерге тасымалдау қажеттігі туралы хабарлау тәртібі;
- 9) сыртқы өзара іс-қимыл жасауға арналған байланыс;
- 10) резервтік орталықтың жұмысын тестілеуден өткізу тәртібі.

57-5. Негізгі орталықта стандартты емес жағдай туындаған кезде төлем жүйесі пайдаланушысы:

- 1) төлем жүйесі пайдаланушысының бағдарламалық-техникалық кешенін резервтік орталыққа ауыстыруды қамтамасыз етеді.

Төлем жүйесі пайдаланушысының бағдарламалық-техникалық кешенін резервтік

орталыққа ауыстыру бойынша стандартты уақыт нормативі стандартты емес жағдай туындаған сәттен бастап үш сағаттан аспайды.

Стандартты уақыт нормативін сақтауға мүмкіндік болмаған кезде төлем жүйесі пайдаланушысы Орталықтың төлем жүйесінің операциялық күні аяқталғанға дейін төлемдер мен ақша аударымдары бойынша қабылданған міндеттемелерді орындау қажеттігін ескере отырып, төлем жүйесі пайдаланушысының жұмысын резервтік орталыққа ауыстыру үшін қажетті шараларды қабылдайды;

2) Ұлттық Банкке төлем жүйесі пайдаланушысының бағдарламалық-техникалық кешенін резервтік орталыққа ауыстыру туралы қабылданған шешімі туралы осы шешімді қабылдағаннан кейінгі үш сағат ішінде, келесі жұмыс күні хаттың түпнұсқасын ұсыну шартымен факс арқылы хабарлайды;

3) Ұлттық Банкке төлем жүйесі пайдаланушысының бағдарламалық-техникалық кешенін резервтік орталыққа ауыстырудың нәтижелері туралы ауыстыру жұмыстары аяқталғаннан кейін үш сағат ішінде, келесі күні хаттың түпнұсқасын ұсыну шартымен факс арқылы хабарлайды;

4) Ұлттық Банкке төлем жүйесі пайдаланушысының бағдарламалық-техникалық кешенін кері негізгі орталыққа ауыстырудың нәтижелері туралы ауыстыру жұмыстары аяқталғаннан кейін үш сағат ішінде, келесі күні хаттың түпнұсқасын ұсыну шартымен факс арқылы хабарлайды.

57-6. Төлем жүйесі пайдаланушысы жылына кемінде бір рет төлем жүйесі пайдаланушысының жұмысын резервтік орталықты пайдалануға жоспарлы ауыстыру жолымен резервтік орталықтың жұмыс істеуін тестілеуді жүргізеді. Төлем жүйесі пайдаланушысы жоспарланып отырған тестілеу мерзімдері туралы мәліметтерді Ұлттық Банкке төлем жүйесі пайдаланушысының жұмысын резервтік орталықты пайдалануға жоспарлы ауыстыру басталғанға дейін он жұмыс күні бұрын ұсынады.

Төлем жүйесі пайдаланушысы тестілеудің нәтижелері туралы мәліметтерді, болған кезде анықталған проблемалар мен оларды жою бойынша қабылданған шаралар туралы мәліметтерді көрсете отырып, Ұлттық Банкке төлем жүйесі пайдаланушысының жұмысын негізгі орталыққа қайтару бойынша іс-шаралар аяқталғаннан кейін бес жұмыс күні ішінде ұсынады.

57-7. Төлем жүйесі пайдаланушысы операциялық тәуекелді басқару әдістерін реттейтін құжатты және төлем жүйесі пайдаланушысы қызметінің үздіксіздігін қамтамасыз ету жоспарын өзектендіру қажеттілігі тұрғысынан жыл сайын талдауға тиіс.»;

58-тармақ мынадай редакцияда жазылсын:

«58. Төлем жүйесі пайдаланушысы мен Орталықтың арасында төлем жүйесінде қызмет көрсету туралы жасалған шарт бұзылған (қолданылу мерзімі аяқталған) кезде Орталық бұл туралы шарт бұзылған сәттен бастап келесі жұмыс күнінен кешіктірмей шартқа сәйкес Ұлттық Банкке хабарлайды.».

2. Төлем жүйелерін дамыту және басқару департаменті (Мұсаев Р.Н.) Қазақстан Республикасы заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) Құқықтық қамтамасыз ету департаментімен (Сарсенова Н.В.) бірлесіп осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы қаулыны «Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына:

Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгенінен кейін күнтізбелік он күн ішінде «Әділет» ақпараттық-құқықтық жүйесінде ресми жариялауға;

Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін оны Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі алған күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің мемлекеттік тізіліміне,

Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне енгізуге жіберуді;

3) осы қаулы ресми жарияланғаннан кейін оны Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми интернет-ресурсына орналастыруды қамтамасыз етсін.

3. Халықаралық қатынастар және жұртшылықпен байланыс департаменті (Қазыбаев А.Қ.) осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде мерзімді баспасөз басылымдарында ресми жариялауға жіберуді қамтамасыз етсін.

4. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары Ғ.О. Пірматовқа жүктелсін.

5. Осы қаулы, осы қаулының 2017 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізілетін 1-тармағының сексен тоғызыншы – бір жүз он жетінші абзацтарын қоспағанда, алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ

Алматы қ.

2016 жылғы 28 қаңтар

№ 36

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің клиенттер үшін шетел валютасын айырбастау және қайта айырбастау бойынша операцияларды жүргізу қағидаларын бекіту туралы

«Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне екінші деңгейдегі банктердің жұмыс істемейтін кредиттері мен активтері, қаржылық қызметтер көрсету және қаржы ұйымдары мен Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің қызметі мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2015 жылғы 24 қарашадағы Қазақстан Республикасының Заңын іске асыру мақсатында Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Қоса беріліп отырған Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің клиенттер үшін шетел валютасын айырбастау және қайта айырбастау бойынша операцияларды жүргізу қағидалары бекітілсін.

2. Қаржылық операцияларды қаржылық есепке алу және мониторингі департаменті (Баймұқанов Ж.С.) заңнамада белгіленген тәртіппен:

1) Құқықтық қамтамасыз ету департаментімен (Сәрсенова Н.В.) бірлесіп осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы қаулыны «Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына:

Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгенінен кейін күнтізбелік он күн ішінде «Әділет» ақпараттық-құқықтық жүйесінде ресми жариялауға;

Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін оны Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі алған күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің мемлекеттік тізіліміне, Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне енгізуге жіберуді;

3) осы қаулы ресми жарияланғаннан кейін оны Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми интернет-ресурсына орналастыруды қамтамасыз етсін.

3. Халықаралық қатынастар және жұртшылықпен байланыс департаменті (Қазыбаев А.Қ.) осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде мерзімді баспасөз басылымдарында ресми жариялауға жіберуді қамтамасыз етсін.

4. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары Д.Т. Ғалиеваға жүктелсін.

5. Осы қаулы алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі және 2016 жылғы 1 ақпаннан бастап туындаған қатынастарға қолданылады.

**Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің клиенттер үшін
шетел валютасын айырбастау және қайта айырбастау бойынша операцияларды
жүргізу қағидалары**

1. Жалпы ережелер

1. Осы Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің клиенттер үшін шетел валютасын айырбастау және қайта айырбастау операцияларын жүргізу қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 30 наурыздағы Заңына сәйкес әзірленді және Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің (бұдан әрі – Ұлттық Банк) клиенттер үшін шетел валютасын айырбастау және қайта айырбастау операцияларын жүргізу тәртібін белгілейді.

2. Қағидаларда мынадай ұғымдар пайдаланылады:

1) есеп айырысу бөлімшесі – Ұлттық Банктің клиенттердің банк шотына қызмет көрсететін бөлімшесі;

2) клиент – мемлекеттік мекемелер, Ұлттық Банктің ұйымдары, акцияларының (үлестерінің) елу және одан астам пайызы Ұлттық Банкке тиесілі ұйымдар, Қазақстан Республикасының таратылатын екінші деңгейдегі банктерінің тарату комиссиялары, Ұлттық Банкте шетел валютасымен ашылған банк шоттары бар Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры;

3) операция күні – Ұлттық Банктің төлемдер және ақша аударымдарын қабылдау мен өңдеуді жүзеге асыратын уақыт кезеңі;

4) сауда бөлімшесі – шетел валютасын айырбастау бойынша операцияларды жүзеге асыру үшін шетел валютасын сатып алуды жүзеге асыратын Ұлттық Банктің бөлімшесі;

5) шетел валютасын айырбастау – Ұлттық Банктің операция жүргізу күніне белгіленген теңгенің шетел валютасына ресми бағамы бойынша Ұлттық Банктің клиентке шетел валютасын теңгеге сату бойынша операциясы;

6) шетел валютасын қайта айырбастау – Ұлттық Банктің операция жүргізу күніне белгіленген теңгенің шетел валютасына ресми бағамы бойынша Ұлттық Банктің клиенттен шетел валютасын теңгеге сатып алу бойынша операциясы;

7) шетел валютасын айырбастауға және қайта айырбастауға арналған өтінім – клиенттің Қағидаларға сәйкес ресімделген, есеп айырысу бөлімшесіне ұсынған және шетел валютасын айырбастауға және (немесе) қайта айырбастауға арналған өтінімде айқындалған талаптармен клиенттің есебінен және мүддесімен шетел валютасын айырбастау және (немесе) қайта айырбастау операциясын жасауға нұсқаудан тұратын құжаты.

**2. Ұлттық Банктің клиенттер үшін шетел валютасын
айырбастау және қайта айырбастау
операцияларын жүргізу тәртібі**

3. Есеп айырысу бөлімшесі инвестициялық қызметке байланысты емес төлемдер үшін шетел валютасын айырбастау операцияларын жүзеге асырады және шетел валютасын айырбастау бойынша жүргізілетін операциялардың мақсаттарын нақтылау үшін клиенттен қосымша ақпарат сұратады.

4. Есеп айырысу бөлімшесі шетел валютасын айырбастау және(немесе) қайта айырбастау бойынша операцияларды валюталардың мынадай түрлері бойынша жүзеге асырады: АҚШ доллары, еуро, жапон йенасы, Швейцария франкі, Ресей рублі, ағылшын фунт стерлингi.

5. Ұлттық Банк клиенттен шетел валюталарының мынадай түрлерін алдағы болатын шетел валютасын айырбастау сомалары туралы мәліметтерді мынадай мерзімдерде қабылдайды:

1) АҚШ доллары – 15 000 000,00 (он бес миллион) АҚШ долларынан асатын сомаға айырбастау күніне дейін екі жұмыс күні бұрын;

2) еуро – 2 000 000,00 (екі миллион) еуродан асатын сомаға айырбастау күніне дейін екі жұмыс күні бұрын;

3) ағылшын фунт стерлингi – 1 000 000,00 (бір миллион) ағылшын фунт стерлингiнен асатын сомаға айырбастау күніне дейін екі жұмыс күні бұрын;

4) Швейцария франкі – 500 000,00 (бес жүз мың) Швейцария франкінен асатын сомаға айырбастау күніне дейін екі жұмыс күні бұрын;

5) жапон йенасы – 50 000 000,00 (елу миллион) жапон йенасынан асатын сомаға айырбастау күніне дейін үш жұмыс күні бұрын;

6) Ресей рублі – 500 000,00 (бес жүз мың) Ресей рублінен асатын сомаға айырбастау күніне дейін екі жұмыс күні бұрын.

6. Клиенттен алда болатын шетел валютасын айырбастау сомалары туралы мәліметтерді алғаннан кейін есеп айырысу бөлімшесі операциялық күн аяқталғанға дейін сауда бөлімшесіне Қағидалардың 1-қосымшасына сәйкес нысан бойынша ресімделген шетел валютасын сатып алуға арналған жиынтық ордерді ұсынады.

7. Шетел валютасын айырбастау және(немесе) қайта айырбастау бойынша операцияларды есеп айырысу бөлімшесі клиенттің Қағидалардың 2-қосымшасына сәйкес нысан бойынша ресімделген шетел валютасын айырбастауға (клиенттің теңгеге шетел валютасын сатып алуы) арналған өтінімі (және(немесе) Қағидалардың 3-қосымшасына сәйкес нысан бойынша ресімделген шетел валютасын қайта айырбастауға (клиенттің теңгеге шетел валютасын сатуы) арналған өтінім негізінде жүзеге асырады.

8. Клиент шетел валютасын айырбастауға және(немесе) қайта айырбастауға арналған өтінімді операция күні кестесіне сәйкес Ұлттық Банкке ұсынады және шетел валютасын айырбастау үшін ұлттық валютадағы ақша сомасын клиент Ұлттық Банкке аударады.

9. Есеп айырысу бөлімшесі шетел валютасын айырбастауға және(немесе) қайта айырбастауға арналған өтінімді және шетел валютасын айырбастау үшін клиент аударған ұлттық валютадағы ақша сомасын:

1) шетел валютасын айырбастауға және(немесе) қайта айырбастауға арналған өтінімдердің Қағидаларда белгіленген нысанға сәйкес болмаған;

2) шетел валютасын айырбастауға және(немесе) қайта айырбастауға арналған өтінімді операция күні кестесінде белгіленген мерзімнен кешірек Ұлттық Банкке жіберген;

3) шетел валютасын айырбастау үшін ұлттық валютадағы ақша сомасын операция күні кестесінде белгіленген мерзімнен кешірек аударған жағдайлардың бірінде орындамай клиентке қайтарады.

10. Таратылатын екінші деңгейдегі банктердің тарату комиссиясында шетел валютасымен банк шоттары болмаған кезде шетел валютасын айырбастау және(немесе) қайта айырбастау бойынша операциялар және төлемдерді жүргізу олардың жазбаша нұсқауы бойынша жүзеге асырылады.

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің
клиенттер үшін шетел валютасын
айырбастау және қайта айырбастау
бойынша операцияларды
жүргізу қағидаларына
1-қосымша
Нысан

Шетел валютасын сатып алуға арналған
_____ № жиынтық ордер

№	Шетел валютасының атауы	Өтінімдердің жалпы сомасы	Валюталау күні	«Ностро» корреспонденттік шоттарындағы қалдықтар (өтімді портфель)	Шетел валютасындағы міндеттемелер
1					
2					
3					

Есеп айырысу бөлімшесінің уәкілетті адамы (ол болмаған кезеңде – оның орнындағы адам)

_____ тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса)

_____ қолы

Орындаушы _____

тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса) қолы телефоны

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің
клиенттер үшін шетел валютасын
айырбастау және қайта айырбастау
бойынша операцияларды
жүргізу қағидаларына
2-қосымша

Нысан

Шетел валютасын айырбастауға арналған өтінім
(клиенттің теңгеге шетел валютасын сатып алуы)
№ _____

Клиенттің атауы _____
Клиентке айырбастау операциясын жүзеге асыруға тапсырма берген адамның атауы

Клиенттің Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіндегі шетел валютасымен банк
шотының нөмірі
ЖСК _____

Теңге аударуға арналған деректемелер:
ЖСК _____
БСК NBRKKZKX
БСН 941240001151
Бек 13

Шетел валютасын сатып алу мынадай мақсаттар үшін жүзеге асырылады (мақсатын,
құжаттың нөмірі, инвойс, келісімшарт күні, тапсырыс):

ТМК 213
Бек _____

Валюта түрі	Операцияның валютамен сомасы	Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми бағамы	Операцияның теңгемен сомасы
-------------	------------------------------------	---	--------------------------------

Өтінімді валюталау күні _____
Бірінші басшы (ол болмаған кезеңде – оның орнындағы адам)

_____ тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса) _____ қолы

Бас бухгалтер _____
_____ тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса) _____ қолы

Орындаушы _____
_____ тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса) _____ қолы _____ телефоны

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің
клиенттер үшін шетел валютасын
айырбастау және қайта айырбастау
бойынша операцияларды
жүргізу қағидаларына
3-қосымша

Нысан

Шетел валютасын қайта айырбастауға арналған өтінім
(клиенттің теңгеге шетел валютасын сатуы)

№ _____

Клиенттің атауы _____

Клиентке қайта айырбастау операциясын жүзеге асыруға тапсырма берген адамның атауы

Клиенттің Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіндегі шетел валютасымен банк
шотының нөмірі

ЖСК _____

Төлем мақсаты: _____

Алушының теңгемен шотының деректемелері (атауы, коды, ЖСН/БСН, БСК, ЖСК,
БЕК, БЖК* немесе кірістер коды*):

ТМК 223

Бек _____

Валюта түрі	Операцияның валютамен сомасы	Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми бағамы	Операцияның теңгемен сомасы

Өтінімді валюталау күні _____

Өтінімді валюталау күні _____

Бірінші басшы (ол болмаған кезеңде – оның орнындағы адам)

_____ тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса)

_____ қолы

Бас бухгалтер _____

_____ тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса)

_____ қолы

Орындаушы _____

_____ тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса)

_____ қолы

_____ телефоны

* БЖК немесе кірістер коды бюджетке төлемдерді жүзеге асырған кезде көрсетіледі

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ

Алматы қ.

2016 жылғы 28 қаңтар

№ 21

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ақша-кредит саясатын іске асыру шеңберінде аукциондар өткізу қағидаларын бекіту туралы

«Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне екінші деңгейдегі банктердің жұмыс істемейтін кредиттері мен активтері, қаржылық қызметтер көрсету және қаржы ұйымдары мен Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің қызметі мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2015 жылғы 24 қарашадағы Қазақстан Республикасының Заңын іске асыру мақсатында Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ**:

1. Қоса беріліп отырған Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ақша-кредит саясатын іске асыру шеңберінде аукциондар өткізу қағидалары бекітілсін.

2. Осы қаулыға қосымшаға сәйкес тізбе бойынша Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің күші жойылды деп танылсын.

3. Монетарлық операциялар және активтерді басқару департаменті (Молдабекова Ә.М.) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) Құқықтық қамтамасыз ету департаментімен (Сәрсенова Н.В.) бірлесіп осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы қаулыны «Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына:

Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгенінен кейін күнтізбелік он күн ішінде «Әділет» ақпараттық-құқықтық жүйесінде ресми жариялауға;

Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін оны Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі алған күннен бастап күнтізбелік он күн ішінде Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің мемлекеттік тізіліміне, Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне енгізуге жіберуді;

3) осы қаулы ресми жарияланғаннан кейін оны Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми интернет-ресурсына орналастыруды қамтамасыз етсін.

4. Халықаралық қатынастар және жұртшылықпен байланыс департаменті (Қазыбаев А.Қ.) осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркелгеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде мерзімді баспасөз басылымдарында ресми жариялауға жіберуді қамтамасыз етсін.

5. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары Ғ.О. Пірматовқа жүктелсін.

6. Осы қаулы алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі және 2016 жылғы 1 ақпаннан бастап туындаған қатынастарға қолданылады.

Тізбе

1. «Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің қысқа мерзімді ноттарын шығару, орналастыру, айналысқа шығару және өтеу қағидалары мен талаптарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2005 жылғы 15 қыркүйектегі № 108 қаулысы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 3894 тіркелген).

2. «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының «Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің қысқа мерзімді ноталарын шығару, орналастыру, айналысқа шығару және өтеу ережесін бекіту туралы» 2005 жылғы 15 қыркүйектегі № 108 қаулысына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2008 жылғы 22 қыркүйектегі № 73 қаулысы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 5349 тіркелген).

3. «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының «Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің қысқа мерзімді ноталарын шығару, орналастыру, айналысқа шығару және өтеу ережесін бекіту туралы» 2005 жылғы 15 қыркүйектегі № 108 қаулысына өзгерістер мен толықтыру енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2010 жылғы 29 желтоқсандағы № 117 қаулысы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 6036 тіркелген).

4. «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының «Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің қысқа мерзімді ноталарын шығару, орналастыру, айналысқа шығару және өтеу ережесін бекіту туралы» 2005 жылғы 15 қыркүйектегі № 108 қаулысына өзгерістер енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2012 жылғы 24 тамыздағы № 243 қаулысы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 7981 тіркелген, 2012 жылғы 14 қарашада «Егемен Қазақстан» газетінде № 746-751 жарияланған).

5. «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының «Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің қысқа мерзімді ноталарын шығару, орналастыру, айналысқа шығару және өтеу ережесін бекіту туралы» 2005 жылғы 15 қыркүйектегі № 108 қаулысына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2014 жылғы 24 желтоқсандағы № 252 қаулысы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 10220 тіркелген, 2015 жылғы 15 сәуірде «Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнының «Әділет» ақпараттық-құқықтық жүйесінде жарияланған).

**Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің
ақша-кредит саясатын іске асыру шеңберінде аукциондар өткізу қағидалары**

1. Жалпы ережелер

1. Осы Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ақша-кредит саясатын іске асыру шеңберінде аукциондар өткізу қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» 1995 жылғы 30 наурыздағы Қазақстан Республикасының Заңына (бұдан әрі – Ұлттық Банк туралы заң) сәйкес әзірленді және Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің (бұдан әрі – Ұлттық Банк) Қазақстан Республикасының мемлекеттік ақша-кредит саясатын (бұдан әрі – ақша-кредит саясаты) іске асыру шеңберінде аукциондар өткізу тәртібін айқындайды.

2. Ақша-кредит саясатының мақсаттарына сәйкес өтімділікті беру және алу үшін Ұлттық Банк мынадай аукцион түрлерін өткізеді:

- 1) бағалы қағаздарды кері сата отырып сатып алу аукционы;
- 2) бағалы қағаздарды кері сатып ала отырып сату аукционы;
- 3) Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарының аукционы;
- 4) депозиттік аукцион.

3. Қағидаларда 1999 жылғы 1 шілдедегі Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексінде (Ерекше бөлім) көзделген ұғымдар, сондай-ақ мынадай ұғымдар пайдаланылады:

1) аукционға қатысушы – орталық депозитарийдің депоненті болып табылатын, бағалы қағаздарды кері сата отырып сатып алу аукционы (бұдан әрі – аукцион) және бағалы қағаздарды кері сатып ала отырып сату аукционы нысанындағы сауда-саттыққа қатысушы болып табылатын екінші деңгейдегі банк;

2) бағалы қағаздарды сату мәмілесінің орындалған күні – Ұлттық Банктің аукционға қатысушыға бағалы қағаздарды сатқан күні;

3) бағалы қағаздарды сатып алу мәмілесінің орындалған күні – Ұлттық Банктің аукционға қатысушыдан бағалы қағаздарды сатып алатын күні;

4) бастапқы агент – екінші деңгейдегі банк, бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры, Қазақстан Республикасы пошта байланысының ұлттық операторы, депозиттерге міндетті кепілдік беруді жүзеге асыратын ұйым, мемлекеттік әлеуметтік сақтандыру қоры, екінші деңгейдегі банктердің кредиттік портфельдерінің сапасын жақсартуға маманданған ұйым және Ұлттық Банктің Резервтік Орталығының ғимаратын салуға бағытталған іс-шараларды жүзеге асыратын ұйым;

5) бәсекелес ұсынысы бар өтінім – аукционға қатысушының баға көрсетілген өтінімі;

6) бәсекелес ұсынысы жоқ өтінім – аукционға қатысушының баға көрсетілмеген өтінімі;

7) депозиттік пайыздық мөлшерлеме – Ұлттық Банкте банк салымын орналастырған қарсы әріптеске Ұлттық Банк төлейтін пайыз;

8) деректерді берудің электрондық жүйесі – қаржылық автоматтандырылған ақпарат тасымалдау жүйесі (ҚААТЖ) немесе SWIFT – ақпарат берудің және төлемдер жасаудың халықаралық банкаралық жүйесі;

9) дисконтталған баға – дисконттау мөлшерлемесін есептегенде номиналдық құннан төмен баға;

- 10) дисконттау мөлшерлемесі – Ұлттық Банк өткізетін аукционда бағалы қағаздың бағасын және көлемін есептеу үшін пайдаланылатын пайыздық мөлшерлеме;
- 11) инвестор – бастапқы агенттің клиенті;
- 12) кесімді баға – бастапқы агенттердің өтінімдерін қанағаттандыру аяқталатын баға;
- 13) кесімді мөлшерлеме – өтінімдерді қанағаттандыру аяқталатын ең төменгі (бағалы қағаздарды кері сата отырып сатып алу аукционы үшін) не ең жоғарғы (бағалы қағаздарды кері сатып ала отырып сату аукционы үшін) пайыздық мөлшерлеме;
- 14) кірістілік мөлшерлемесі – кері сату/сатып алу бағасын (екінші мәміле бағасын) және кері сату/сатып алу мәмілесінің сомасын есептеу үшін пайдалынатын, жасалатын сатып алу/сату және кері сату/сатып алу мәмілелерінің өлшемі;
- 15) қарсы әріптес – депозиттік аукционның қатысушысы болып табылатын екінші деңгейдегі банк;
- 16) ломбардтық тізім – Ұлттық Банктің бағалы қағаздарды кері сата отырып сатып алу аукционында және бағалы қағаздарды кері сатып ала отырып сату аукционында сатып алуына/сатуына рұқсат етілген, ұлттық сәйкестендіру нөмірлері көрсетілген бағалы қағаздардың тізбесі. Ломбардтық тізімге енгізілген бағалы қағаздар мынадай талаптарға сәйкес келеді:
 - шығарылым Қазақстан Республикасы қор биржасының сауда-саттығында айналысқа жіберілген;
 - Ұлттық Банктің бағалы қағаздарды кері сатқан/сатып алған күнінен бастап шығарылым өтелгенге дейін кемінде 7 (жеті) жұмыс күні қалған;
 - осы бағалы қағаздардың меншік иесі мен үшінші тұлға арасында құқықтық қатынастардың болуына байланысты бағалы қағаздарға меншік құқығын шектеу салынбаған.Ломбардтық тізім Ұлттық Банктің консультативтік-кеңесші органы – Ұлттық Банктің ақша-кредит саясаты жөніндегі техникалық комитеттің ұсынымдары негізінде Ұлттық Банк Төрағасының бұйрығына сәйкес бекітіледі;
- 17) орташа алынған дисконтталған баға – кесімді баға бойынша аукционда қалыптасқан Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарының жалпы көлеміне қарай алынған орташа дисконтталған баға;
- 18) орташа алынған мөлшерлеме – кесімді мөлшерлеме бойынша аукционда қалыптасқан, аукционға қатысушылардың/бастапқы агенттердің/қарсы әріптестердің қанағаттандырылған/ішінара қанағаттандырылған өтінімдерінің жалпы көлеміне қарай орташа алынған пайыздық мөлшерлеме;
- 19) пайыздық мөлшерлеме – аукционға қатысушыға төленетін, пайыздық көрсеткішпен көрсетілген сома;
- 20) уәкілетті бөлімше – Ұлттық Банктің аукциондарды өткізуге жауапты бөлімшесі;
- 21) Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын мерзімінен бұрын өтеу – Ұлттық Банктің бағалы қағаздардың қайталама нарығында қысқамерзімді ноттарды өтеу мерзімі аяқталғанға дейін бастапқы агентпен өтеу күні, саны және бағасы бойынша алдын ала келісілген толық немесе ішінара айналыстан шығаруы;
- 22) Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын сатып алу – Ұлттық Банктің бағалы қағаздардың қайталама нарығында Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын өтеу мерзімі өткенге дейін бастапқы агентпен Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын сатып алу күні, саны және бағасы бойынша олардың одан әрі айналыста болу мүмкіндігімен алдын ала келісілген сатып алуы;
- 23) Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын үстеме орналастыруға өтінім – Ұлттық Банктің бұрын шығарылған айналыстағы қысқамерзімді ноттарына қосымша орналастырылған аукциондағы Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттары эмиссиясының кезеңі;
- 24) Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын үстеме орналастыру талаптары – Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын үстеме орналастырудың, ақша-кредит саясатының

мақсаттарына сәйкес Ұлттық Банк айқындайтын және жариялайтын және үстеме орналастыру күнінен, айналыста болу мерзімінен, өтеу күнінен, үстеме орналастыру көлемінен, өтінімді қанағаттандыру талаптарынан, ақы төлеу күнінен, үстеме орналастыру нысанынан тұратын талаптар;

25) Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын шығару және орналастыру талаптары – ақша-кредит саясатының мақсаттарына сәйкес Ұлттық Банк айқындайтын және жариялайтын және орналастыру күні, айналысқа шығару мерзімі, өтеу күні, орналастыру көлемі, өтінімдерді қанағаттандыру талаптары, төлем жасау күні, орналастыру нысаны кіретін Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын шығарудың және орналастырудың талаптары;

26) Bloomberg, Thomson Reuters жүйелері – мәмілелер жасау мақсаттары үшін пайдаланушылары арасында байланыс жүзеге асырылатын мамандандырылған бағдарламалық қамтамасыз етулер мен жабдықтар кешендері.

2. Бағалы қағаздарды кері сата отырып сатып алу аукционын өткізу тәртібі

4. Аукционға қатысушы Қағидаларға 1-қосымшаға сәйкес нысан бойынша аукцион нәтижелері бойынша бағалы қағаздарды кері сата/сатып ала отырып сатып алу/сату жөнінде мәмілелер жасау тәртібі туралы келісім (бұдан әрі – Келісім) жасайды. Тараптардың келісімі бойынша Келісімге Қағидаларға қайшы келмейтін қосымша талаптар енгізіледі.

5. Келісім жасау үшін аукционға әлеуетті қатысушы Ұлттық Банкпен бағалы қағаздарды кері сата/сатып ала отырып сатып алу/сату жөнінде мәмілелер жасау ниеті туралы Ұлттық Банкке жазбаша сұрату (бұдан әрі – жазбаша сұрату) (еркін нысанда) жібереді.

6. Ұлттық Банк жазбаша сұратуды қарайды және Ұлттық Банкке ұсынылған күнінен бастап 14 (он төрт) жұмыс күнінен аспайтын мерзімде ол бойынша шешім қабылдайды. Аукционға қатысушының жазбаша сұратуын қанағаттандыру және онымен Келісім жасау туралы шешімді уәкілетті бөлімшенің басшысы не ол болмаған жағдайда, оның міндетін атқаратын адам қабылдайды.

7. Бағалы қағаздарды кері сата отырып сатып алу аукционына мынадай талаптарға сәйкес келетін аукционға қатысушының қатысуына жол беріледі:

1) ең төменгі резервтік талаптар нормативтерінің орындалуы туралы ақпарат Ұлттық Банкке ұсынылған күні қатарынан күнгізбелік үш ай ішінде екі және одан да көп рет ең төменгі резервтік талаптар бойынша Ұлттық Банк алдында орындалмаған міндеттемелердің болмауы. Бұл шектеу әкімшілік құқық бұзушылық туралы іс бойынша қаулыға сәйкес әкімшілік құқық бұзылғаны үшін салынатын әкімшілік айыппұл төленген күнге дейін қолданылады;

2) бағалы қағаздар нарығында брокерлік және/немесе дилерлік қызметті жүзеге асыруға лицензияның болуы;

3) бағалы қағаздарды кері сата отырып сатып алу аукционына қатысу күні пруденциялық нормативтердің бұзылуының болмауы;

4) Ұлттық Банкте ашылған корреспонденттік шот шартында (шарттарында) аукционға қатысушы Ұлттық Банкпен операциялар бойынша міндеттемелерін орындамаған жағдайда оның корреспонденттік шотынан Ұлттық Банктің акцептсіз ақша алу құқығын көздейтін талаптың болуы;

5) Ұлттық Банкпен жасалған Келісімнің болуы;

6) орталық депозитарийде жеке шотының болуы.

8. Бағалы қағаздарды кері сата отырып сатып алу аукционының қорытындылары бойынша Ұлттық Банк пен аукционға қатысушының арасында жұп мәмілелер жасалады:

1) Ұлттық Банктің бағалы қағаздарды сатып алуы бойынша (бірінші мәміле, сатып алу мәмілесі);

2) Ұлттық Банктің сол бағалы қағаздарды сатып алу мәмілесінен кейін белгілі бір мерзімде кері сатуы бойынша (екінші мәміле, кері сату мәмілесі).

9. Бағалы қағаздарды кері сата отырып сатып алу аукционының объектісі Қағидаларға 2-қосымшаға сәйкес бағалы қағаздарды кері сату бағасын есептеуге арналған формула бойынша кері сату мәмілесінің бағасын айқындайтын кірістілік мөлшерлемесі болып табылады.

10. Уәкілетті бөлімшеге аукционға қатысушының Қағидалардың 7-тармағында көзделген талаптарға сәйкес келетіні туралы ақпарат ұсынуды Ұлттық Банктің мынадай бөлімшелері жүзеге асырады:

1) Ұлттық Банктің төлем балансы, валюталық реттеу және статистика бөлімшесі және Ұлттық Банктің банктік қадағалау бөлімшесі (Қағидалардың 7-тармағының 1) және 3) тармақшалары бойынша);

2) Ұлттық Банктің бағалы қағаздар нарығының субъектілерін қадағалау бөлімшесі (Қағидалардың 7-тармағының 2) тармақшасы бойынша);

3) Ұлттық Банктің қаржылық операцияларды қаржылық есепке алу және мониторингі бөлімшесі (Қағидалардың 7-тармағының 4) тармақшасы бойынша);

4) Ұлттық Банктің қаржылық тұрақтылық және тәуекелдерді басқару бөлімшесі аукционға қатысушының мөлшерлемелердің (айырбастау бағамдарының) ағымдағы жағдайға негізделмеген құбылмалығын арттыруға әкеп соғатын операцияларын талдау бөлігінде.

11. Бағалы қағаздарды кері сата отырып сатып алу аукционына валюта коды, аукционды өткізу күні және өтімділік беру мерзімі көрсетіле отырып бірегей сәйкестендіру нөмірі (бұдан әрі – аукцион нөмір) беріледі.

12. Бағалы қағаздарды кері сата отырып сатып алу аукционын өткізуге байланысты, аукционға қатысушыға Ұлттық Банк айқындайтын электрондық деректер беру жүйесі арқылы берілетін ақпаратта (бұдан әрі – электрондық хабар) мынадай өлшемдер болады:

1) аукционның нөмірі;

2) ломбардтық тізім;

3) ломбардтық тізімге енгізілген бағалы қағаздарды сатып алу бағасы (бірінші мәміленің бағасы). Сатып алу бағасы бір бағалы қағаздың үтірден кейін төрт белгі қойылған таза құны ретінде (есептелген сыйақы қосылмаған) айқындалады;

4) өтімділік беру мерзімі (бірінші мәмілені және екінші мәмілені орындау күні арасындағы күнтізбелік күндердегі айырма);

5) орналастырылатын өтімділіктің жарияланған көлемі;

6) кірістіліктің ең төменгі мөлшерлемесі (аукционға қатысушы сұрататын кірістілік мөлшерлемесінің ең төменгі рұқсат етілген мөлшері).

Бағалы қағаздарды кері сата отырып сатып алу аукционын өткізуге байланысты, электрондық деректер беру жүйесі арқылы берілетін ақпарат Ұлттық Банк пайдаланатын бағдарламалық-криптографиялық қорғау жүйесінің көмегімен шифрланады.

13. Техникалық себептерге байланысты Бағалы қағаздарды кері сата отырып сатып алу аукционын өткізуге байланысты ақпаратты электрондық деректер беру жүйесі арқылы беру мүмкін болмаған жағдайда осы хабарларды қағаз тасымалдағышпен беруге рұқсат етіледі.

14. Ұлттық Банк бағалы қағаздарды кері сата отырып сатып алу аукционын өткізуге дейін кемінде бір жұмыс күнінен кешіктірмей аукционға қатысушыға және орталық депозитарийге ломбардтық тізімді және бағалы қағаздарды кері сата отырып сатып алу аукционын өткізу туралы ақпаратты хабарлайды.

15. Ломбардтық тізімге енгізілген бағалы қағаздардың нарықтық құны қор биржасының ішкі құжаттарында айқындалған дисконтқа сәйкес есептеледі.

16. Аукционға қатысушы бағалы қағаздарды кері сата отырып сатып алу аукционын өткізу күні Алматы қаласының уақыты бойынша сағат 09.00 –11.30 аралығында уәкілетті бөлімшеге Қағидаларға 3-қосымшаға сәйкес бағалы қағаздарды кері сата отырып сатып алу аукционға қатысуға өтінім береді.

17. Аукционға қатысушы бағалы қағаздарды кері сата отырып сатып алу аукционына қатысу үшін бәсекелес және бәсекелес емес ұсыныстары бар өтінім береді.

Бәсекелес немесе бәсекелес емес ұсыныстары бар бір өтінімнің ең төменгі көлемі кемінде 50 000 000 (елу миллион) теңге болады.

Бағалы қағаздарды кері сата отырып сатып алу аукционы кемінде екі әртүрлі аукционға қатысушыдан бәсекелес ұсынысы бар екі және одан көп өтінім болған кезде өткізіледі.

18. Бәсекелес ұсыныстары бар өтінімде бағалы қағаздың шығарылымы, номиналдық құны және пайыздық мөлшерлеме көрсетіледі.

19. Бәсекелес емес ұсыныстары бар өтінімде бағалы қағаздың шығарылымы және номиналдық құны көрсетіледі.

20. Аукционға қатысушының бағалы қағаздарды кері сата отырып сатып алу аукционына қабылданған бәсекелес ұсыныстары бар өтінімдері ең жоғарғысынан бастап, бірақ кесімді мөлшерлемеден төмен емес ұсынылған пайыздық мөлшерлеменің деңгейі бойынша ретке келтіріледі және қанағаттандырылады.

21. Аукционға қатысушының аукционға қабылданған бәсекелес емес ұсыныстары бар өтінімі бағалы қағаздарды кері сата отырып сатып алу аукционын өткізу қорытындысы бойынша қалыптасқан орташа алынған мөлшерлеме бойынша қанағаттандырылды.

Орташа алынған мөлшерлемені есептеуді Ұлттық Банк бағалы қағаздарды кері сата отырып сатып алу аукционын өткізу қорытындысы бойынша аукционға қатысушылардың бәсекелес ұсынысы бар қанағаттандырылған/ішінара қанағаттандырылған өтінімдері бойынша жүзеге асырады.

22. Уәкілетті бөлімше Алматы қаласының уақыты бойынша сағат 12.00 қарай бағалы қағаздарды кері сата отырып сатып алу аукционға қатысуға өтінімдерді Қағидаларға 4-қосымшаға сәйкес нысан бойынша келіп түскен өтінімдердің тізіміне жинақтайды.

Уәкілетті бөлімшенің басшысы не ол болмаған кезде оның орнындағы адам Алматы қаласының уақыты бойынша сағат 12.00 – 15.00 аралығында бағалы қағаздарды кері сата отырып сатып алу аукционы туралы алынған деректер негізінде кесімді мөлшерлеме, өтінімдерді қанағаттандыру көлемі туралы жедел шешім қабылдайды, одан кейін Қағидаларға 5-қосымшаға сәйкес нысан бойынша келіп түскен өтінімдердің жиынтық ведомосына қол қояды.

23. Уәкілетті бөлімше кесімді мөлшерлеме және қанағаттандырылған өтінімдер көлемі туралы ақпарат негізінде бағалы қағаздарды сатып алу және кері сату мәмілесін жасайды және аукционға қатысушыға Қағидаларға 6-қосымшаға сәйкес нысан бойынша бағалы қағаздарды кері сата отырып сатып алу аукционының нәтижелері туралы хабарлама береді.

24. Ұлттық Банк ол жүргізіп отырған ақша-кредит саясатының бағыттары және қаржы нарығының конъюнктурасына сәйкес аукционның талаптарын жедел өзгертеді (жарияланған орналастыру көлемін ұлғайтады, жарияланған орналастыру көлемін азайтады, аукционды өткізбейді).

25. Аукционға қатысушыға Қағидаларға 6-қосымшаға сәйкес нысан бойынша бағалы қағаздарды кері сата отырып сатып алу аукционының нәтижелері туралы хабарламаны Ұлттық Банк аукцион толық аяқталғаннан кейін, бірақ Алматы қаласының уақыты бойынша сағат 16.00 кешіктірмей орталық депозитарийге және аукционға қатысушыға жібереді.

26. Ұлттық Банк аукционның ақша-кредит саясатының міндеттерін орындау үшін жеткіліксіз нәтижелерін алған жағдайда аукционды өтпеген деп жариялайды.

Аукционды өтпеген деп жариялау уәкілетті бөлімшенің басшысының не ол болмаған кезде оның міндетін атқаратын адамның өкімімен бекітіледі.

27. Уәкілетті бөлімше бағалы қағаздарды кері сата отырып сатып алу аукционы өткізілген күні Алматы қаласының уақыты бойынша сағат 18.00 кешіктірмей Ұлттық Банктің ресми интернет-ресурсына өткізілген бағалы қағаздарды кері сата отырып сатып алу аукционының қорытындысы туралы ақпаратты орналастырады.

28. Бағалы қағаздарды кері сата отырып сатып алу аукционының қорытындысы бойынша бағалы қағаздарды сатып алу және кері сату мәмілелері бойынша есеп айырысу орталық депозитарийдің ішкі құжаттарына сәйкес жүзеге асырылады.

29. Бағалы қағаздарды есепке алуды жеңілдету мақсатында бағалы қағаздар бойынша есеп айырысу жинақталған сыйақылар есепке алынбаған баға бойынша жүргізіледі. Бағалы қағаздар бойынша сыйақыны осы бағалы қағаздарды сатқан аукционға қатысушы алады.

30. Орталық депозитарий, қатысушы және Ұлттық Банк арасында бұйрықтармен алмасу орталық депозитарийдің ішкі құжаттарына сәйкес жүзеге асырылады.

31. Бағалы қағаздарды кері сата отырып сатып алу аукционының қорытындысы бойынша жасалған мәмілелер бойынша міндеттемелер орындалмаған жағдайда, бағалы қағаздарды кері сату мәмілесі жасалған күні белгіленген талаптармен, аукционға қатысушы міндеттемелерді орындамаған күннен кейінгі келесі жұмыс күні Ұлттық Банк орталық депозитарийдің ішкі құжаттарына сәйкес орталық депозитарийге бағалы қағаздарды есептен шығаруға және Ұлттық Банктің пайдасына есепке жазуға арналған бұйрықты жібереді. Мәміле бойынша міндеттемелер орындалмаған күнге дейін есептелген бағалы қағаз бойынша жинақталған купондық сыйақының сомасы аукционға қатысушының пайдасына аударылады.

Ұлттық Банктің бағалы қағаздарды сатып алу және кері сату операцияларын есепке алуды және тіркеуді орталық депозитарий орталық депозитарийдің ішкі құжаттарына сәйкес Ұлттық Банктің тиісті қосалқы шотында жүргізеді.

Егер бағалы қағаздарды кері сату мәмілесін жүргізу күні жұмыс істемейтін (мереке немесе демалыс) күнге сәйкес келсе, бағалы қағаздарды кері сату мәмілесін орындау кері сату күнінен кейінгі бірінші жұмыс күні мәміле талаптарына сәйкес жүргізіледі.

3. Бағалы қағаздарды кері сатып ала отырып сату аукционын өткізу тәртібі

32. Бағалы қағаздарды кері сатып ала отырып сату аукционының қатысушысы Ұлттық Банкпен Қағидаларға 1-қосымшаға сәйкес нысан бойынша Келісім жасайды.

33. Бағалы қағаздарды кері сатып ала отырып сату аукционының қатысушысы Келісім жасау үшін Ұлттық Банкке Ұлттық Банкпен бағалы қағаздарды кері сатып ала отырып сату мәмілелерін жасау ниеті туралы жазбаша сұрату жібереді.

34. Ұлттық Банк жазбаша сұратуды қарайды және Ұлттық Банкке ұсынған күннен бастап 14 (он төрт) жұмыс күнінен аспайтын мерзімде ол бойынша шешім қабылдайды. Аукционға қатысушының жазбаша сұратуын қанағаттандыру және онымен Келісім жасау туралы шешімді уәкілетті бөлімшенің басшысы не ол болмаған жағдайда оның міндетін атқарушы адам қабылдайды.

35. Мынадай талаптарға сәйкес келетін аукционға қатысушыға бағалы қағаздарды кері сатып ала отырып сату аукционына қатысуға рұқсат етіледі:

1) аукционға қатысушы Ұлттық Банкке ең төменгі резервтік талаптар нормативтерінің орындалғаны туралы ақпарат ұсынған күні қатарынан күнтізбелік үш ай ішінде ең төменгі резервтік талаптар бойынша Ұлттық Банк алдында екі және одан көп орындалмаған міндеттемелердің болмауы. Осы шектеу әкімшілік құқық бұзушылық туралы іс бойынша қаулыға сәйкес әкімшілік құқық бұзушылық үшін салынған әкімшілік айыппұл төлеген күнге дейін қолданылады;

2) бағалы қағаздар нарығында брокерлік және/немесе дилерлік қызметті жүзеге асыруға лицензияның болуы;

3) пруденциялық нормативтердің бұзылмауы;

4) Ұлттық Банкте ашылған корреспонденттік шот шартында (шарттарында) аукционға қатысушы Ұлттық Банкпен операциялар бойынша міндеттемелерді орындамаған жағдайда оның корреспонденттік шотынан ақшаны акцептемей алуға Ұлттық Банктің құқығы көзделетін талаптың болуы;

- 5) Келісімнің болуы;
- 6) орталық депозитарийде жеке шоттың болуы.

36. Бағалы қағаздарды кері сатып ала отырып сату аукционының қорытындысы бойынша Ұлттық Банк пен аукционға қатысушы арасында:

- 1) Ұлттық Банктің бағалы қағаздар сатуы жөніндегі (бірінші мәміле, сату мәмілесі);
- 2) Ұлттық Банктің сату мәмілесінен (екінші мәміле, кері сатып алу мәмілесі) кейін сол бағалы қағаздарды кері сатып алуы жөніндегі бір немесе бірнеше жұп мәміле жасалады.

37. Бағалы қағаздарды кері сатып ала отырып сату аукционының объектісі Қағидаларға 7-қосымшаға сәйкес бағалы қағаздарды кері сатып алу бағасын есептеуге арналған формула бойынша кері сатып алу мәмілесінің бағасын айқындайтын кірістілік мөлшерлемесі болып табылады.

38. Ұлттық Банктің мынадай бөлімшелері уәкілетті бөлімшеге аукционға қатысушының Қағидалардың 35-тармағында көзделген талаптарға сәйкес келетіні туралы ақпарат ұсыну үшін жауапты болып табылады:

1) Ұлттық Банктің Төлем балансы, валюталық реттеу және статистика бөлімшесі және Ұлттық Банктің банктік қадағалау бөлімшесі (Қағидалардың 35-тармағының 1) және 3) тармақшалары бойынша);

2) Ұлттық Банктің бағалы қағаздар нарығының субъектілерін қадағалау бөлімшесі (Қағидалардың 35-тармағының 2) тармақшасы бойынша);

3) Ұлттық Банктің Қаржылық операцияларды қаржылық есепке алу және мониторингі бөлімшесі (Қағидалардың 35-тармағының 4) тармақшасы бойынша);

4) Ұлттық Банктің Қаржылық тұрақтылық және тәуекелдерді басқару бөлімшесі аукционға қатысушының мөлшерлемелердің (айырбастау бағамдарының) ағымдағы жағдайға негізделмеген құбылмалығын арттыруға әкеп соғатын операцияларын талдау бөлігінде.

39. Бағалы қағаздарды кері сатып ала отырып сату жөніндегі әрбір аукционға валюта кодын, аукцион өткізу күнін және өтімділікті алу мерзімін көрсете отырып бірегей сәйкестендіру нөмірі (бұдан әрі – аукционның нөмірі) беріледі.

40. Бағалы қағаздарды кері сатып ала отырып сату аукционын өткізуге байланысты және аукционға қатысушыға Ұлттық Банк айқындайтын деректерді берудің электрондық жүйесі арқылы берілетін ақпарат (бұдан әрі – электрондық хабар) мынадай өлшемдерді қамтиды:

1) аукционның нөмірі;

2) алынатын өтімділікті алу мерзімі (бірінші мәмілені және екінші мәмілені орындау күні арасындағы күнтізбелік күндердегі айырма);

3) алынатын өтімділіктің жарияланған көлемі;

4) кірістіліктің ең көп мөлшерлемесі (аукционға қатысушысы сұрататын кірістілік мөлшерлемесінің ең көп қолжетімді мөлшері);

5) кепіл түрі.

Деректерді берудің электрондық жүйесі бойынша берілетін бағалы қағаздарды кері сатып ала отырып сату аукционын жүргізуге байланысты ақпарат Ұлттық Банк пайдаланатын бағдарламалық-криптографиялық қорғау жүйесінің көмегімен шифрланады.

41. Бағалы қағаздарды кері сатып ала отырып сату аукционын жүргізуге байланысты ақпаратты техникалық себептер бойынша деректерді берудің электрондық жүйесі арқылы хабарлар беру мүмкін болмаған жағдайда осы хабарларды қағаз тасымалдағышпен беруге рұқсат етіледі.

42. Ұлттық Банк бағалы қағаздарды кері сатып ала отырып сату аукционын өткізерден бұрын бір жұмыс күнінен кешіктірмей бастапқы агенттерге және орталық депозитарийге бағалы қағаздарды кері сатып ала отырып сату аукционын өткізу шарттарын хабарлайды.

43. Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің бағалы қағаздарды кері сатып ала отырып сату аукционы шеңберінде кепіл ретінде беретін бағалы қағаздардың нарықтық құны

қор биржасының бағалы қағаздарды бағалау әдістемесінде айқындалған дисконтпен есептеледі.

Бағалы қағаздарды сату құны бір бағалы қағаздардың таза құны ретінде (есептелген сыйақыны қоспай) үтірден кейін төрт белгімен анықталады.

44. Бағалы қағаздарды кері сатып ала отырып сату аукционын өткізу күні Алматы қаласының уақыты бойынша сағат 9.00 – 11.30 аралығында аукционға қатысушы Қағидаларға 8-қосымшаға сәйкес нысан бойынша бағалы қағаздарды кері сатып ала отырып сату аукционына қатысуға уәкілетті бөлімшеге өтінім береді.

45. Аукционға қатысушы Қағидаларға 8-қосымшаға сәйкес нысан бойынша бағалы қағаздарды кері сатып ала отырып сату аукционына қатысуға арналған өтінімдерді бәсекелес және бәсекелес емес ұсыныстармен бере алады.

Бәсекелес және бәсекелес емес ұсыныс бар бір өтінімнің ең аз көлемі кемінде 50 000 000 (елу миллион) теңге болады.

Бағалы қағаздарды кері сатып ала отырып сату аукционын кемінде әртүрлі екі қатысушыдан түскен бәсекелес ұсынысы бар екі және одан көп өтінім болған кезде өткізіледі.

46. Бәсекелес ұсыныстары бар өтінімде бағалы қағаздардың шығарылымы, номиналдық құны және пайыздық мөлшерлеме көрсетіледі.

Бәсекелес емес ұсыныстары бар өтінімде бағалы қағаздардың шығарылымы және номиналдық құны көрсетіледі.

47. Аукционға қатысушылардың бағалы қағаздарды кері сатып ала отырып сату аукционына қабылданған бәсекелес ұсыныстары реттеледі және ең жоғарыдан бастап, бірақ кесімді мөлшерлемеден төмен емес ұсынылған пайыздық мөлшерлеменің деңгейі бойынша қанағаттандырылады.

48. Аукционға қатысушының бағалы қағаздарды кері сатып ала отырып сату аукционына қабылданған бәсекелес емес ұсынысы аукцион өткізу қорытындылары бойынша қалыптасқан орташа алынған мөлшерлеме бойынша қанағаттандырылды. Орташа алынған мөлшерлемені есептеуді Ұлттық Банк аукционға қатысушылардың аукцион өткізу қорытындысы бойынша қанағаттандырылған/ішінара қанағаттандырылған бәсекелес ұсыныстары бойынша жүзеге асырады.

49. Уәкілетті бөлімше Алматы қаласының уақыты бойынша 12.00 сағатқа қарай бағалы қағаздарды сатып алуға арналған өтінімдерді Қағидаларға 9-қосымшаға сәйкес нысан бойынша келіп түскен өтінімдердің жиынтық ведомосына жинақтайды.

Уәкілетті бөлімшенің басшысы не ол болмаған кезде оның орнындағы адам Алматы қаласының уақыты бойынша 12.00 – 15.00 сағатта аукцион туралы алынған деректер негізінде кесімді мөлшерлеме, өтінімдерді қанағаттандыру көлемі туралы жедел шешім қабылдайды, одан кейін Қағидаларға 9-қосымшаға сәйкес нысан бойынша келіп түскен өтінімдердің жиынтық ведомосына қол қояды.

50. Уәкілетті бөлімше кесімді мөлшерлеме және қанағаттандырылған өтінімдердің көлемі туралы ақпарат негізінде бағалы қағаздарды сатып алу және кері сату мәмілелерін жасайды және аукционға қатысушыға Қағидаларға 10-қосымшаға сәйкес нысан бойынша Ұлттық Банктің бағалы қағаздарды кері сатып ала отырып сату аукционы бойынша өтінімдердің қанағаттандырылған көлемі туралы хабарлама береді.

51. Ұлттық Банк жүргізілетін ақша-кредит саясатының бағыттарына және қаржы нарығының конъюнктурасына сәйкес бағалы қағаздарды кері сатып ала отырып сату аукционының талаптарын (алынатын өтімділіктің жарияланған көлемін ұлғайтады, алынатын өтімділіктің жарияланған көлемін азайтады, аукционды өткізбейді) жедел өзгертеді.

52. Ұлттық Банк Қағидаларға 10-қосымшаға сәйкес нысан бойынша Ұлттық Банктің бағалы қағаздарды кері сатып ала отырып сату аукционы бойынша өтінімдердің қанағаттандырылған көлемі туралы хабарламаны аукцион толық аяқталғаннан кейін, бірақ

Алматы қаласының уақыты бойынша сағат 16.00-ден кешіктірмей орталық депозитарийге және аукцион қатысушысына жібереді.

53. Ұлттық Банк аукционның ақша-кредит саясатының міндеттерін орындау үшін жеткілікті емес нәтижелерін алған жағдайда аукционды өткізілмеген деп жариялайды. Аукционды өткізілмеген деп жариялау уәкілетті бөлімше басшысының не ол болмаған жағдайда оның міндетін атқарушы адамның өкімімен бекітіледі.

54. Уәкілетті бөлімше бағалы қағаздарды кері сатып ала отырып сату аукционы өткізетін күні Алматы уақыты бойынша сағат 18.00-ден кешіктірмей бағалы қағаздарды кері сатып ала отырып сату аукционының қорытындылары туралы ақпаратты Ұлттық Банктің интернет-ресурсына орналастырады.

55. Бағалы қағаздарды кері сатып ала отырып сату аукционының қорытындылары бойынша бағалы қағаздарды сату және кері сатып алу мәмілелері бойынша есеп айырысулар орталық депозитарийдің қағидалар жиынтығына сәйкес жүзеге асырылады.

56. Бағалы қағаздарды есепке алуды жеңілдету мақсатында бағалы қағаздар бойынша есеп айырысулар жинақталған сыйақыны есепке алмағанда, баға бойынша жүргізіледі. Бағалы қағаздар бойынша сыйақыны осы бағалы қағаздарды сатқан Ұлттық Банк алады.

57. Орталық депозитарий, аукционға қатысушы және Ұлттық Банк арасында бұйрықтар алмасу орталық депозитарийдің ішкі құжаттарына сәйкес жүргізіледі.

58. Бағалы қағаздарды кері сатып ала отырып сату аукционының қорытындылары бойынша жасалған мәмілелер бойынша міндеттемелер орындалмаған жағдайда, бағалы қағаздарды кері сатып алу мәмілесін жасау күні белгіленген талаптармен аукционға қатысушы міндеттемелерді орындамаған күннен кейінгі жұмыс күні Ұлттық Банк орталық депозитарийдің ішкі құжаттарына сәйкес бағалы қағаздарды Ұлттық Банктің пайдасына есептен шығаруға және аударуға арналған бұйрықты орталық депозитарийге жібереді.

Мәміле бойынша міндеттемелерді орындамау күніне дейін есептелген бағалы қағаздар бойынша жинақталған купондық сыйақы сомасы аукцион қатысушысының пайдасына аударылады.

Ұлттық Банктің бағалы қағаздарды сату және кері сатып алу операцияларын есепке алуын және тіркеуін орталық депозитарий Ұлттық Банктің тиісті қосалқы шотында орталық депозитарийдің ішкі құжаттарына сәйкес жүргізеді.

Егер бағалы қағаздарды кері сатып алу мәмілесін жүргізу күні жұмыс істемейтін (мереке немесе демалыс) күнге келген жағдайда, бағалы қағаздарды кері сатып алу мәмілесін орындау мәміле талаптарына сәйкес кері сату күнінен кейінгі бірінші жұмыс күні жүргізіледі.

4. Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттары аукционын жүргізу тәртібі

59. Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын мерзімінен бұрын өтеу жағдайларын қоспағанда, Ұлттық Банк дисконтталған баға бойынша орналастырады, номиналдық құны бойынша өтейді.

60. Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттары қаржы нарығында сыйақы мөлшерлемелерін реттеуге арналған ақша-кредит саясатының құралы болып табылады.

61. Ұлттық Банктің қысқамерзімді нотының номиналдық құны 100 (жүз) теңге болады.

62. Ұлттық Банктің бағалы қағаздар нарығының субъектілерін қадағалау бөлімшесі қысқамерзімді ноттардың әрбір шығарылымына ұлттық сәйкестендіру нөмірін береді.

63. Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын орналастыру Қағидаларға 11-қосымшаға сәйкес нысан бойынша Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарымен операцияларды жасау тәртібі туралы шарттың негізінде бастапқы агенттер арқылы жүзеге асырылады.

64. Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттар бойынша сыйақы мөлшерлемесі Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарының дисконтталған бағасына номиналдық құн мен дисконтталған баға арасындағы айырмашылықтардың қатынасын білдіреді, Қағидаларға 12-қосымшаға сәйкес нысан бойынша Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттары бойынша сыйақы мөлшерлемелерін есептеу тәртібіне сәйкес пайызбен көрсетіледі және айқындалады.

65. Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын шығаруға және операциялар жасауға салық салу тәртібі «Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы» (Салық кодексі) 2008 жылғы 10 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Кодексімен реттеледі.

66. Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарының акционы мынадай нысандарда:

1) электрондық аукцион;

2) Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын бастапқы агенттермен келісілген дисконтталған баға бойынша сату (бұдан әрі - сату);

3) Ұлттық Банк белгілеген баға бойынша жазылым (бұдан әрі - жазылым) арқылы жүзеге асырылады.

67. Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарының электрондық аукционын жүргізуге байланысты ақпарат Ұлттық Банк анықтайтын деректерді берудің электрондық жүйесі арқылы беріледі, Ұлттық Банк пайдаланатын бағдарламалық-криптографиялық қорғау жүйесінің көмегімен шифрланады.

68. Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарының аукционын жүргізуге байланысты ақпаратты техникалық себептер бойынша деректерді берудің электрондық жүйесі арқылы беру мүмкін болмаған жағдайда осы ақпаратты қағаз тасымалдағышпен беруге рұқсат етіледі.

69. Ұлттық Банк тиісті шығарылымдағы Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарының электрондық аукционын өткізерден бұрын бір жұмыс күні бұрын, одан кешіктірмей бастапқы агентке және орталық депозитарийге аукцион өткізу шарттарын хабарлайды.

70. Бастапқы агент Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарының аукционы өтетін күні Алматы қаласының уақыты бойынша сағат 9.00-ден сағат 11.30-ға дейін Қағидаларға 13-қосымшаға сәйкес Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын сатып алуға арналған өтінімдерді уәкілетті бөлімшеге тапсырады.

71. Бастапқы агент Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын сатып алуға бәсекелес және (немесе) бәсекелес емес ұсыныстары бар өтінімдер береді.

72. Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын сатып алуға бәсекелес ұсыныстары бар өтінімде Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарының саны, Ұлттық Банктің бір қысқамерзімді нотасының болжамды дисконтталған бағасы, номиналдық құны және дисконтталған бағасы бойынша сатып алудың жалпы көлемі көрсетіледі.

73. Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын сатып алуға бәсекелес емес ұсыныстары бар өтінімде бастапқы агент Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарының электрондық аукционында қалыптасқан орташа алынған дисконтталған баға бойынша сатып алуға дайын Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарының жалпы саны көрсетіледі.

74. Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын сатып алуға бәсекелес емес ұсыныстары бар өтінімдер, электрондық аукционның жарияланған талаптары шегінде бірінші кезекте электрондық аукционда қалыптасқан орташа алынған баға бойынша, ал содан кейін бәсекелес ұсыныстары бар өтінімдер қанағаттандырылады.

75. Уәкілетті бөлімше Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын сатып алуға берілген өтінімдерді Қағидаларға 14-қосымшаға сәйкес нысан бойынша Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттары аукционының жиынтық ведомосына Алматы қаласының уақытымен сағат 11.30-ға жинақтайды.

76. Уәкілетті бөлімшенің басшысы не ол болмаған жағдайда оның міндетін атқаратын адам Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарының электрондық аукцион туралы алынған деректер негізінде Алматы қаласының уақытымен сағат 11.30-дан 12.00-ге дейін баға талаптары, электрондық аукционда Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын сатып алуға

берілген өтінімдерді қанағаттандыру көлемі және қосымша орналастыруды жүргізу қажеттілігі туралы дереу шешім қабылдайды, бұдан кейін Қағидаларға 14-қосымшаға сәйкес нысан бойынша Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттары аукционының жиынтық ведомосына қол қояды.

77. Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарының электрондық аукционын жүргізу күні Ұлттық Банктің:

1) бастапқы агенттердің немесе инвесторлардың Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын сатып алуы;

2) Қазақстан Республикасы бейрезиденттерінің Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарының аукционына қатысуы;

3) бәсекелес емес ұсыныстары бар өтінімдерді қанағаттандыру бойынша Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттары аукционының жарияланған талаптарын өзгертуіне жол беріледі.

78. Уәкілетті бөлімше Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын сатып алуға баға талаптары және өтінімдерді қанағаттандыру көлемі туралы шешімдер негізінде Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын орналастыруды жүзеге асырады және Қағидаларға 15-қосымшаға сәйкес нысан бойынша бастапқы агентке Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттары өтінімдерінің қанағаттандырылған көлемі туралы хабарлама береді.

79. Ұлттық Банк бәсекелес емес ұсыныстары бар өтінімдерді қанағаттандыру үлесін, сондай-ақ қаржы нарығы конъюнктурасын ескере отырып, Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарының электрондық аукционның талаптары жарияланған кезде бастапқы агенттерге және Қазақстан Республикасының бейрезиденттеріне Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын сату көлемінің үлесін өз бетінше айқындайды.

80. Ұлттық Банк жүргізіліп отырған ақша-кредит саясатының бағыттарына және қаржы нарығының конъюнктурасына сәйкес уәкілетті бөлімшеден алынған деректер негізінде Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын шығару және орналастыру талаптарына сәйкес Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын орналастыруды жүзеге асырады.

81. Ұлттық Банк уәкілетті бөлімшеден алынған деректер негізінде Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарының электрондық аукционында қалыптасқан орташа алынған дисконтталған баға бойынша Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарының қосымша көлемін орналастыруды (бұдан әрі – үстеме орналастыру) жүргізеді.

82. Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын үстеме орналастыру туралы шешім қабылданған жағдайда уәкілетті бөлімше Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарының электрондық аукционы өткізілген күні Алматы қаласының уақытымен сағат 12.00-ге дейін бастапқы агентке Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын үстеме орналастыруды жүргізу шарттарын хабарлайды.

83. Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын үстеме орналастыруға өтінім үстеме орналастыру жүргізу талаптарында көрсетілген уақытқа дейін қабылданады.

84. Келіп түскен өтінімдер Қағидаларға 16-қосымшаға сәйкес нысан бойынша Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын үстеме орналастырудың (сату, жазылу) жиынтық ведомосына жинақталады.

85. Уәкілетті бөлімшенің басшысы не ол болмаған кезде оның міндетін атқаратын адам қосымша орналастыру жөніндегі алынған деректер негізінде Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын үстеме орналастыруға қабылданған өтінімдерді қанағаттандыру көлемі туралы шешім қабылдайды, одан кейін Қағидаларға 16-қосымшаға сәйкес нысан бойынша Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын үстеме орналастыру (сату, жазылу) жиынтық ведомосына қол қояды.

Уәкілетті бөлімше осы шешім негізінде Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын үстеме орналастыруды жүргізеді.

Үстеме орналастыру кезінде өтінімдерді қанағаттандырған жағдайда олардың Ұлттық Банкке нақты келіп түсу уақытына басымдық беріледі.

86. Уәкілетті бөлімше Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын үстеме орналастыруды аяқтағаннан кейін бастапқы агентке Қағидаларға 15-қосымшаға сәйкес нысан бойынша Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттары өтінімдерінің қанағаттандырылған көлемі туралы хабарлама береді.

87. Бастапқы агентпен келісілген дисконтталған бағалар бойынша сату нысанында Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарының аукционын жүргізу туралы шешім қабылданған жағдайда, уәкілетті бөлімше сату жүргізілген күні уәкілетті бөлімшенің басшысы не ол болмаған жағдайда оның міндетін атқаратын адам белгілеген бағалар шегінде, бастапқы агенттермен дисконтталған бағалар мен көлемді келіскеннен кейін, Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын сату талаптарын Алматы қаласының уақытымен сағат 12.00-ге дейін бастапқы агентке жібереді.

88. Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын сатып алуға өтінімдер Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын сату талаптарында көрсетілген уақытқа дейін қабылданады.

89. Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын үстеме орналастыруды жүргізу кезінде келіп түскен өтінімдер Қағидаларға 16-қосымшаға сәйкес нысан бойынша Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын үстеме орналастыру (сату, жазылу) жиынтық ведомосына жинақталады.

90. Уәкілетті бөлімшенің басшысы не ол болмаған жағдайда оның міндетін атқаратын адам Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын сату туралы алынған деректер негізінде Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын сату үшін қабылданған өтінімдерді қанағаттандыру көлемі туралы шешім қабылдайды, одан кейін Қағидаларға 16-қосымшаға сәйкес нысан бойынша Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын үстеме орналастыру (сату, жазылу) жиынтық ведомосына қол қояды.

Уәкілетті бөлімше осы шешім негізінде Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын сатуды жүргізеді.

Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын сату кезінде өтінімдерді қанағаттандыру кезінде олардың Ұлттық Банкке нақты келіп түсу уақытына басымдық беріледі.

91. Уәкілетті бөлімше сатуды жүргізу аяқталған соң бастапқы агентке Қағидаларға 15-қосымшаға сәйкес нысан бойынша Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттары өтінімдерінің қанағаттандырылған көлемі туралы хабарлама береді.

92. Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарының аукционын жазылу нысанында жүргізу туралы шешім қабылданған жағдайда уәкілетті бөлімше жазылу жүргізілген күні Алматы қаласының уақыты бойынша сағат 12.00-ге дейін бастапқы агентке Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарына жазылу талаптарын хабарлайды.

93. Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарының аукционын жазылу нысанында жүргізуге арналған бағаны уәкілетті бөлімшенің басшысы не ол болмаған жағдайда оның міндетін атқаратын адам айқындайды.

94. Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын сату кезінде келіп түскен өтінімдер Қағидаларға 16-қосымшаға сәйкес нысан бойынша Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын үстеме орналастыру (сату, жазылу) жиынтық ведомосына жинақталады.

95. Жазылу туралы алынған деректер негізінде уәкілетті бөлімшенің басшысы не ол болмаған жағдайда оның міндетін атқаратын адам Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарына жазылу үшін қабылданған өтінімдерді қанағаттандыру көлемі туралы шешім қабылдайды, одан кейін Қағидаларға 16-қосымшаға сәйкес нысан бойынша Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын үстеме орналастыру (сату, жазылу) жиынтық ведомосына қол қояды.

Уәкілетті бөлімше осы шешім негізінде Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын шығаруды жүргізеді.

Жазылу кезінде өтінімдер қанағаттандырылған жағдайда олардың Ұлттық Банкке нақты келіп түскен уақыты ескеріледі.

96. Уәкілетті бөлімше жазылуды жүргізу аяқталғаннан кейін Қағидаларға 15-қосымшаға сәйкес нысан бойынша бастапқы агентке Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттары өтінімдерінің қанағаттандырылған көлемі туралы хабарлама береді.

97. Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарының тиісті шығарылымын орналастырудың жиынтық көлемі уәкілетті бөлімше басшысының не ол болмаған жағдайда оның міндетін атқаратын адамның өкімімен бекітіледі.

98. Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттары аукционының нәтижелері бойынша бастапқы агентке хабарламаны Ұлттық Банк Алматы қаласының уақытымен сағат 17.00-ден кешіктірмей аукцион толық аяқталғаннан кейін орталық депозитарийге және аукционға қатысушыға жібереді.

99. Ұлттық Банк ақша-кредит саясатының міндеттерін орындау үшін жеткіліксіз, баға талаптарының көлемі шамалы және қанағаттандырылмаған болған жағдайда, уәкілетті бөлімшеден алынған деректер негізінде Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттары аукционының өтпегендігін жариялайды.

Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттары аукционының өтпегендігі туралы хабарландыру уәкілетті бөлімше басшысының не ол болмаған жағдайда оның міндетін атқаратын адамның өкімімен бекітіледі.

100. Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын шығару және орналастыру талаптарында белгілеген ақы төлеу күні уәкілетті бөлімше және бастапқы агент Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттары аукционының нәтижелерін алған соң бір сағат ішінде, бірақ Алматы қаласының уақытымен сағат 17.00-ден кешіктірмей орталық депозитарийдің ішкі құжаттарына сәйкес орталық депозитарийге бұйрықтарды береді.

101. Ақы төленген күні Ұлттық Банктен және бастапқы агенттен бұйрықтардың келіп түсуіне қарай орталық депозитарийде оларды салыстырып тексеру жүргізіледі және салыстырып тексеру нәтижелері бойынша бастапқы агенттің банкаралық ақша аудару жүйесіндегі позициясынан (бұдан әрі – бастапқы агенттің позициясы) ақшаны есептен шығаруға және оларды орталық депозитарийдің банкаралық ақша аудару жүйесіндегі позициясына (бұдан әрі – орталық депозитарийдің позициясы) есепке алуға төлем тапсырмасы қалыптастырылады және «Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Қазақстан банкаралық есеп айырысу орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына (бұдан әрі – Орталық) беріледі.

102. Ұлттық Банк және бастапқы агент орталық депозитарийге ұсынған бұйрықтар сәйкес келмеген жағдайда, орталық депозитарий Орталыққа бұйрықтардың сәйкес келетін тармақтары бойынша ғана бастапқы агенттің позициясынан ақшаны есептен шығаруға және оларды орталық депозитарийдің позициясына есепке алуға төлем тапсырмасын береді.

103. Орталық бастапқы агенттің позициясындағы қолма-қол ақшаны төлем тапсырмасында көрсетілген ақша сомасымен салыстырып тексереді. Бастапқы агенттің позициясында ақша жеткілікті болған жағдайда Орталық бастапқы агенттің позициясынан орталық депозитарийдің позициясына ақша аударуды жүзеге асырады. Орталық депозитарийде орталық депозитарийдің позициясына ақша есепке алынғаннан кейін он бес минут ішінде Ұлттық Банктің банкаралық ақша аудару жүйесіндегі позициясына ақша аудару туралы төлем тапсырмасы қалыптастырылады және Орталыққа жіберіледі.

104. Бастапқы агенттің позициясында ақша кем шыққан жағдайда, орталық депозитарий Ұлттық Банкке және бастапқы агентке Орталықтан алынған ақшаның кем шығуы туралы хабарлама негізінде тапсырманың орындалмағаны туралы хабарлама жібереді.

105. Орталықтан алынған Ұлттық Банктің позициясына ақшаны есепке алу туралы хабарлама негізінде орталық депозитарий Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын бастапқы агенттің жеке шотына есептейді.

106. Бастапқы агенттің жеке шотына Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын есепке алғаннан кейін орталық депозитарий Ұлттық Банкке және бастапқы агентке бұйрықтардың орындалғаны жөнінде хабарлама жібереді.

107. Бастапқы агент және Ұлттық Банк бұйрықтың орындалмағаны туралы хабарлама алған жағдайда, бастапқы агент пен Ұлттық Банк бұйрықты орындамауға әкеп соқтырған себептерді жойып, орталық депозитарийге бұйрықты қайта береді.

108. Бастапқы агент орталық депозитарийден бұйрықтың орындалғаны жөнінде хабарлама алғаннан кейін, егер бастапқы агент пен инвестор жасасқан шартта өзгеше көзделмесе, инвесторға Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарына оның меншік құқығын растайтын қағаз тасымалдағыштағы куәлікті береді.

109. Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарының айналысы Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын шығару және орналастыру талаптарына сәйкес Ұлттық Банк белгілеген ақы төлеу күнінен басталады.

110. Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарының айналысы өтеу күніне дейін бір жұмыс күні бұрын аяқталады.

111. Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын және олар бойынша құқықтарды есепке алу бастапқы агенттің жеке шоты бойынша және бастапқы агенттердің жеке шоттарында ашылған инвесторлардың дербес қосалқы шоттарында жүзеге асырылады.

112. Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарымен операциялар Ұлттық Банк туралы заңға сәйкес жүзеге асырылады және өтеу күніне дейін бір жұмыс күні бұрын тоқтатылады.

113. Орталық депозитарий Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын өтеу күнінің алдындағы жұмыс күні Алматы қаласының уақытымен сағат 16.00-ден кешіктірмей Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын өтеуден ақша алуға құқығы бар Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын ұстаушылардың тізімін қалыптастырады және бекітеді.

114. Орталық депозитарий Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын өтеу күнінің алдындағы жұмыс күні Алматы қаласының уақытымен сағат 16.30-ден кешіктірмей Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттар санын, Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын өтеу кезінде төленуге тиіс соманы және орталық депозитарийдің деректемелерін көрсете отырып Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарының алдағы өтелуі туралы мәліметтерді уәкілетті бөлімшеге береді.

115. Ұлттық Банк Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын өтеу күні Алматы қаласы уақытымен сағат 11:00-ге дейін Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттар санын, Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын өтеу кезінде төленуге тиіс соманы және орталық депозитарийдің деректемелерін көрсете отырып Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын алда болатын өтеу туралы мәліметтерге сәйкес орталық депозитарийдің позициясына ақша аударуды жүзеге асырады.

116. Орталық депозитарий Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын өтеуге бастапқы агенттің позициясына ақша аударуды Алматы қаласы уақытымен сағат 12:00-ге дейін өтеу күнгі олардың номиналдық құны бойынша жүргізеді.

117. Орталық депозитарий Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын өтеуге ақша аударуды жүзеге асырғаннан кейін Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын бастапқы агенттің жеке шоттарынан есептен шығаруды (өтеуді) жүзеге асырады.

118. Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттары өтелген соң жүргізілген өтеу туралы хабарламаны орталық депозитарий сол күні Ұлттық Банкке жібереді.

119. Ұлттық Банк ақша-кредит саясатын іске асыру мақсатында бастапқы агенттің келісімімен Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын оларды сатып алу жолымен мерзімінен бұрын өтеуді жүргізеді.

120. Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын мерзімнен бұрын өтеу және сатып алынған Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын есепке алу үшін Ұлттық Банк орталық депозитарийдің есепке алу жүйесінде жеке шоты шеңберінде өзінің атына сатып алынған бағалы қағаздарды есепке алуға арналған эмитенттің қосалқы шотын ашады.

121. Ұлттық Банк Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын сатып алуды ұйымдастырылған және ұйымдастырылмаған бағалы қағаздар нарығында бастапқы агентпен Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын сатып алу-сату мәмілесін жасау арқылы жүзеге асырады.

122. Ұлттық Банк Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын ұйымдастырылған нарықта сатып алуды қор биржасының сауда жүйесі арқылы жүзеге асырады және мәміле паспорты мен биржалық куәлікпен ресімдейді.

123. Мәміле паспортында және/немесе биржалық куәлікте мынадай мәліметтер қамтылады:

- 1) Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарының ұлттық сәйкестендіру нөмірі;
- 2) Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттары шығарылған және өтелген күні;
- 3) Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарының саны;
- 4) Ұлттық Банктің бір қысқамерзімді нотының құны;
- 5) өтеу мерзімі;
- 6) операцияның көлемі (жалпы сомасы теңгемен);
- 7) өтеуге кірістілік (пайызбен көрсетіледі);
- 8) мәміле күні.

124. Орталық депозитарий ұйымдастырылған нарықта Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын сатып алуды тіркеуді қор биржасының Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын сатып алу туралы бұйрығы негізде жүзеге асырады.

125. Ұйымдастырылмаған нарықта Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын сатып алу-сату мәмілесін тіркеу уәкілетті бөлімшенің және бастапқы агенттің Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын сатып алу/сату туралы қарсы бұйрықтарының негізінде жүзеге асырылады.

126. Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын сатып алу туралы қор биржасының бұйрығы немесе уәкілетті бөлімшенің және бастапқы агенттің Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын сатып алу/сату туралы қарсы бұйрықтары негізінде орталық депозитарий бастапқы агенттің жеке шотындағы Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарының жеткілікті санының болуын тексереді, және олардың саны жеткілікті болған кезде есеп айырысулар аяқталғанға дейін Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын оқшаулауды жүзеге асырады.

127. Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын сатып алу туралы қор биржасының бұйрығы немесе уәкілетті бөлімшенің және бастапқы агенттің Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын сатып алу/сату туралы қарсы бұйрықтары негізінде орталық депозитарий Ұлттық Банктің позициясынан ақшаны есептен шығаруға және оларды орталық депозитарийдің позициясына есепке алуға төлем тапсырмасын қалыптастырады және Орталыққа береді.

128. Орталық депозитарийдің төлем тапсырмасының негізінде Орталық Ұлттық Банктің позициясынан орталық депозитарийдің позициясына ақшаны есептен шығаруды жүзеге асырғаннан кейін орталық депозитарийге ақша аударуды жүзеге асырғаны туралы растаманы жібереді.

129. Ақшаны орталық депозитарийдің позициясына есепке алғаннан кейін орталық депозитарий ақшаны орталық депозитарийдің позициясынан есептен шығаруға және бастапқы агенттің позициясына есепке алуға төлем тапсырмасын қалыптастырады және Орталыққа береді.

130. Орталық депозитарийдің төлем тапсырмасының негізінде Орталық ақшаны орталық депозитарийдің позициясынан бастапқы агенттің позициясына есептен шығаруды жүзеге асырғаннан кейін орталық депозитарийге ақша аударуды жүзеге асырғаны туралы растаманы жібереді.

131. Орталықтың ақша аударуды жүзеге асырғаны туралы растамасының негізінде орталық депозитарий Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын сатып алу-сату мәмілесін тіркеуді бастапқы агенттің жеке шотынан Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын есептен шығару арқылы жүзеге асырады және оларды эмитенттің сатып алынған бағалы қағаздарды есепке алуға арналған қосалқы шотына есепке алады.

132. Ұлттық Банк сатып алған Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттары уәкілетті бөлімшеден алынған ақпараттың негізінде Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарының айналыста болу мерзімі аяқталғанға дейін толық немесе ішінара өтеледі.

133. Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын Ұлттық Банктің мерзімнен бұрын өтеуі туралы шешім уәкілетті бөлімше басшысының не ол болмаған жағдайда, оның міндетін атқарушы адамның өкімімен ресімделеді.

134. Орталық депозитарий Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарының мерзімнен бұрын өтелуін тіркеуді уәкілетті бөлімше басшысының не ол болмаған жағдайда оның міндетін атқарушы адамның Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын мерзімнен бұрын өтеу туралы өкімі негізінде Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын эмитенттің сатып алынған бағалы қағаздарды есепке алуға арналған қосалқы шотынан есептен шығару және оларды орталық депозитарийдің қызмет көрсетуінен шығару арқылы жүзеге асырады.

135. Орталық депозитарий Қағидалардың 17-қосымшаға сәйкес нысан бойынша Ұлттық Банкке ұсынатын Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын алда болатын өтеу туралы мәліметтерде мерзімнен бұрын өтелген Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттары Ұлттық Банк сатып алған Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарының жалпы тізіміне енгізілмейді, олар жеке жолмен көрсетіледі.

5. Депозиттік аукционды өткізу тәртібі

136. Қарсы әріптес Ұлттық Банкпен Депозиттерді (банк салымдарын) қабылдау туралы және жинақ шотын ашу және жүргізу туралы келісім жасайды.

137. Депозиттік аукцион өткізілген күні Алматы қаласының уақыты бойынша сағат 9.00-ден 16.00-ге дейін қарсы әріптес уәкілетті бөлімшеге Bloomberg немесе Thomson Reuters жүйелері арқылы өтінім береді, ал Bloomberg немесе Thomson Reuters жүйелері арқылы өтінімдерді беру мүмкін болмаған жағдайда, Ұлттық Банктің депозиттік аукционына қатысуға өтінімді Қағидаларға 18-қосымшаға сәйкес нысан бойынша факс немесе телефон байланысы, немесе дыбыс жазу құрылғыларын пайдалана отырып, телефон байланысы арқылы береді.

138. Қарсы әріптестер Қағидаларға 18-қосымшаға сәйкес нысан бойынша Ұлттық Банктің депозиттік аукционына қатысуға бәсекелес ұсыныстары бар және бәсекелес ұсыныстары жоқ өтінімдерін береді.

Бір өтінімінің ең төменгі көлемі 10 000 000 (он миллион) теңге құрайды.

Депозиттік аукцион екі және одан көп қарсы әріптестен екі және одан көп өтінім болған кезде өткізіледі.

139. Бәсекелес ұсыныстары бар өтінімде орналастырылатын ақша көлемі және депозиттік пайыздық мөлшерлеме көрсетіледі.

140. Бәсекелес ұсыныстары жоқ өтінімде орналастырылатын ақша көлемі көрсетіледі.

141. Қағидаларға 18-қосымшаға сәйкес нысан бойынша Ұлттық Банктің депозиттік аукционына қатысуға арналған бәсекелес ұсыныстары бар өтінімдер бірінші кезекте қанағаттандырылады.

Қарсы әріптестердің депозиттік аукционға қабылданған бәсекелес ұсыныстары бар өтінімдері ұсынылған депозиттік пайыздық мөлшерлеменің деңгейі бойынша ең төменгіден бастап, бірақ кесімді мөлшерлемеден жоғары емес, реттеледі және қанағаттандырылады.

142. Қарсы әріптестердің депозиттік аукционға қабылданған бәсекелес ұсыныстары жоқ өтінімдері депозиттік аукционды өткізудің қорытындысы бойынша қалыптасқан орташа алынған мөлшерлеме бойынша қанағаттандырылады.

Орташа алынған мөлшерлемені есептеу депозиттік аукционды өткізудің қорытындысы бойынша қарсы әріптестердің қанағаттандырылған/ішінара қанағаттандырылған бәсекелес ұсыныстары бар өтінімдері бойынша жүзеге асырылады.

143. Өтінімі қанағаттандырылған қарсы әріптес депозиттік аукцион күні Алматы қаласының уақыты бойынша 17.30-дан кешіктірмей ақшаны Ұлттық Банктің корреспонденттік шотына аударады.

144. Депозиттік аукцион жабылатын күн жұмыс істемейтін (мерекелі немесе демалыс) күнге сәйкес келген жағдайда, депозиттік аукционды жабуды орындау жабу күнінен кейін келетін бірінші жұмыс күні мәміленің басқа талаптарын өзгертпестен жүргізіледі.

Нысан

Аукцион нәтижелері бойынша бағалы қағаздарды кері сата/сатып ала отырып сатып алу/сату жөнінде мәмілелер жасау тәртібі туралы келісім

Алматы қаласы

20__ жылғы «__» _____

«Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі» республикалық мемлекеттік мекемесі, бұдан әрі «Ұлттық Банк» деп аталады, «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы» 1995 жылғы 30 наурыздағы Қазақстан Республикасы Заңының негізінде іс-әрекет жасайтын _____ арқылы бір жағынан және _____, бұдан әрі «Аукционға қатысушы» деп аталады, _____ негізінде іс-әрекет жасайтын _____ арқылы екінші жағынан, бұдан әрі бірлесіп Тараптар деп аталады, Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ақша-кредит саясатын іске асыру шеңберінде аукциондар өткізу қағидаларына (бұдан әрі – Қағидалар) сәйкес осы Аукцион нәтижелері бойынша бағалы қағаздарды кері сата/сатып ала отырып сатып алу/сату жөнінде мәмілелер жасау тәртібі туралы келісімді (бұдан әрі – Келісім) төмендегілер жайында жасады.

1. Жалпы ережелер

1.1. Келісімде мынадай терминдер мен анықтамалар пайдаланылады:

1.1.1. сатып алу/сату бағасы (бірінші мәміленің бағасы) – ломбардтық тізімге енгізілген бағалы қағаздың Ұлттық Банк осындай бағалы қағазды кері сату/сатып алу талабымен сатып алуға/сатуға дайын болатын таза бағасы (жинақталған сыйақыны есептемегенде);

1.1.2. кірістілік мөлшерлемесі – Қағидаларда белгіленген тәртіппен кері сату/сатып алу бағасын (екінші мәміленің бағасы) және кері сату/сатып алу мәмілесінің сомасын есептеу үшін пайдаланылатын жасалатын сатып алу/сату және кері сату/сатып алу мәмілелерінің өлшемі;

1.1.3. аукцион нөмірі – әрбір аукционға оны сәйкестендіруді қамтамасыз ету мақсатында тағайындалатын код.

1.2. Келісімде пайдаланылатын, анықтамасы осы тарауда келтірілмеген ұғымдар Қағидаларда белгіленген мәнге ие.

2. Келісімнің мәні

2.1. Ұлттық Банк Аукционға қатысушыға Ұлттық Банктің аукционына қатысу мүмкіндігін береді, оның қорытындысы бойынша Келісімде және Қағидаларда айқындалған тәртіппен және талаптар бойынша бағалы қағаздарды сатып алу/сату және кері сату/сатып алу бойынша мәмілелер жасалады.

2.2. Аукционның нәтижелері бойынша Ұлттық Банк пен Аукционға қатысушының арасында бір мезгілде орындау мерзімдері әртүрлі, атауы бірдей бағалы қағаздармен бір немесе әртүрлі бағыттағы бірнеше жұп мәмілелері жасалады:

2.2.1. сатып алу мәмілесі (бірінші мәміле): Ұлттық Банктен Аукционға қатысушының пайдасына бірінші мәміленің бағасы бойынша есептелген мәміле сомасында ақша аударуды және Аукционға қатысушыдан Ұлттық Банктің пайдасына аталған бағалы қағаздардың осындай санына меншік құқығын беруді көздейтін Ұлттық Банктің Аукционға қатысушыдан бағалы қағаздарды кері сата отырып сатып алу мәмілелеріне арналған ломбардтық тізімге енгізілген бағалы қағаздарды сатып алу мәмілесі;

сату мәмілесі (бірінші мәміле): Аукционға қатысушыдан Ұлттық Банктің пайдасына бірінші мәміленің бағасы бойынша есептелген мәміле сомасында ақша аударуды және Ұлттық Банктен Аукционға қатысушының пайдасына аталған бағалы қағаздарының осындай санына меншік құқығын беруді көздейтін Ұлттық Банктің бағалы қағаздарды кері сата отырып сатып алу мәмілелеріне арналған ломбардтық тізімге енгізілген бағалы қағаздарды Аукционға қатысушыға сату мәмілесі;

2.2.2. кері сату мәмілесі (екінші мәміле): Аукционға қатысушыдан Ұлттық Банктің пайдасына кері сату бағасы бойынша есептелген мәміле сомасында ақша аударуды және оларға меншік құқығын қайтаруды көздейтін Ұлттық Банктің бірінші мәміле бойынша сатып алынған бағалы қағаздарды Аукционға қатысушыға сату мәмілесі;

кері сатып алу мәмілесі (екінші мәміле): Ұлттық Банктен Аукционға қатысушының пайдасына кері сатып алу бағасы бойынша есептелген мәміле сомасында ақша аударуды және оларға меншік құқығын қайтаруды көздейтін Ұлттық Банктің Аукционға қатысушыдан бірінші мәміле бойынша сатылған бағалы қағаздарды сатып алу мәмілесі.

2.3. Аукционға қатысушы және Ұлттық Банк сатып алу/сату және кері сату/сатып алу мәмілелері үшін бір-біріне ұсынатын бағалы қағаздардың санын және атауын дербес айқындайды.

2.4. Аукционға қатысушының бағалы қағаздарды кері сата/сатып ала отырып сатып алу-сату аукционына қатысуға арналған, аукционның нәтижесі бойынша қанағаттандырылған өтінімінде көрсетілген бағалы қағаздар өзге бағалы қағаздармен ауыстырылмайды.

3. Бағалы қағаздарды кері сата/сатып ала отырып сатып алу/сату бойынша аукциондар өткізу тәртібі

3.1. Ұлттық Банк аукционды жариялай отырып, Аукционға қатысушыны ломбардтық тізімге енгізілген бағалы қағаздарды сатып алу және кері сату мәмілелерін біржолғы жасау бойынша ұсыныс (оферт) жасауға шақырады.

3.2. Аукционға қатысушының аукционға қатысуы төмендегі құжаттар:

3.2.1. келісім;

3.2.2. Ұлттық Банкке бағалы қағаздарды сатып алу/сату және белгілі бір мерзім өткен соң кері сату/сатып алу ұсынысымен Қағидалардың 3 және 8-қосымшаларына сәйкес бағалы қағаздарды кері сата/сатып ала отырып сатып алу/сату бойынша аукционға қатысуға арналған өтінім негізінде жүзеге асырылады.

Өтінім берген кезде Аукционға қатысушы өтінімде көрсетілген және Келісімге сәйкес белгіленген талаптарда Ұлттық Банктің бағалы қағаздарды сатып алуы және кері сатуы бойынша Ұлттық Банкпен біржолғы мәмілелерді жасауға міндеттенеді.

Аукционға қатысушы өтінімнің қанағаттандырылмауымен, толық немесе ішінара қанағаттандырылуымен алдын ала келіседі. Өтінімді қарау нәтижесі Ұлттық Банктің аукционды орналастыру нәтижелері туралы хабарламасында көрсетіледі.

4. Тараптардың міндеттері және құқықтары

4.1. Ұлттық Банк:

4.1.1. Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларды қоспағанда, Аукционға қатысушының аукционға қатысқан кездегі әрекеттеріне мониторинг жүргізу барысында ол алған ақпарат туралы мәліметтерді жария етпеуге;

4.1.2. Қағидаларға енгізілген барлық өзгерістер мен толықтырулар туралы Ұлттық Банктің ресми интернет-ресурсында жарияланатын осы өзгерістер мен толықтырулар қолданысқа енгізілген күннен бастап 10 (он) жұмыс күні ішінде Аукционға қатысушыны хабардар етуге;

4.1.3. Аукционға қатысушымен Келісімді бұзған жағдайда, Келісім бұзылғанға дейін күнтізбелік бір ай бұрын бұл туралы Аукционға қатысушыны жазбаша хабардар етуге;

4.1.4. бағалы қағаздармен операцияларды Қағидаларға және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жүзеге асыруға міндетті.

4.2. Ұлттық Банк:

4.2.1. Аукционға қатысушы Қағидаларды бұзған, сондай-ақ Келісімнің 2.2.1 және 2.2.2-тармақтарында көрсетілген міндеттемелерін орындамаған жағдайда, оны уәкілетті бөлімше басшылығының нұсқауына дейін аукционға қатысудан біржақты тәртіппен шеттетуге;

4.2.2. Қағидалар бұзылған, сондай-ақ Келісімнің 2.2.1 және 2.2.2-тармақтарында көрсетілген міндеттемелер орындалмаған жағдайда, Аукционға қатысушының Ұлттық Банктегі корреспонденттік шотынан (шоттарынан) орындалмаған міндеттемелер сомасы мөлшерінде ақшаны акцептсіз тәртіппен есептен шығаруға;

4.2.3. Аукционға қатысушы міндеттемелерін қайталап орындамаған жағдайда уәкілетті органның Аукционға қатысушыдан брокерлік және/немесе дилерлік қызметті жүзеге асыруға берілген лицензиясын қайтарып алуына немесе тоқтата тұруына, Аукционға қатысушымен күнтізбелік бір жыл ішінде онымен Келісім жасасу құқығынсыз Келісімді біржақты тәртіппен бұзуға құқылы;

4.3. Аукционға қатысушы Қағидаларды Ұлттық Банктің өзгерістер мен толықтырулардың енгізілгені туралы хабарламасының болмауы салдарынан бұзған жағдайда, бұл Ұлттық Банктің Аукционға қатысушының аукционға қатысу құқықтарын шектеуі үшін негіздеме болып табылмайды.

4.4. Аукционға қатысушы:

4.4.1. Келісімнің және Қағидалардың талаптарын сақтауға;

4.4.2. аукционға қатысқан кезде аукционның толық аяқталғанына көз жеткізуге міндетті. Аукцион қорытындысының болмауына байланысты бағалы қағаздарды аудару бойынша міндеттемелерді орындамау Аукционға қатысушыны өз міндеттемелерін орындаудан босатпайды;

4.4.3. мақсаты аукционның баға талаптарына, сондай-ақ ҚР бағалы қағаздар нарығындағы бағалы қағаздардың нарықтық бағасына ықпал ету болып табылатын бағалы қағаздар нарығының басқа қатысушылармен жазбаша немесе ауызша уағдаластықтарға кірмеуге;

4.4.4. Ұлттық Банктің уәкілетті бөлімшесіне аукционға қатысуға арналған өтінімдер қағаз тасымалдағышта ұсынылған жағдайда, оларға қол қоюға уәкілетті адамдардың қолтаңба үлгілерін ұсынуға;

4.4.5. бағалы қағаздарды сатып алу мәмілесін орындау күні қанағаттандырылған өтінімдердің көлемі туралы хабарлама алғаннан кейінгі бір сағат ішінде, бірақ Алматы уақыты бойынша сағат 16.30-дан кешіктірмей орталық депозитарийде Ұлттық Банктің қосалқы шотына аудару үшін бағалы қағаздардың болуын қамтамасыз етуге, ал бағалы қағаздарды сату мәмілесін орындау күні қанағаттандырылған өтінімдердің көлемі туралы хабарлама алғаннан кейінгі бір сағат ішінде, бірақ Алматы уақыты бойынша сағат 16.00-ден кешіктірмей Ұлттық Банктің шотына аудару үшін ақша қаражатының болуын қамтамасыз етуге;

4.4.6. бағалы қағаздарды кері сату мәмілесін орындау күні Алматы қаласының уақыты бойынша сағат 16.00-ден кешіктірмей бағалы қағаздарды кері сатып алуға ақы төлеу

үшін ақшаның болуын қамтамасыз етуге, ал бағалы қағаздарды сатып алу мәмілесін орындау күні Алматы уақыты бойынша сағат 16.30-дан кешіктірмей орталық депозитарийде Ұлттық Банктің қосалқы шотына аудару үшін бағалы қағаздардың болуын қамтамасыз етуге;

4.4.7. Ұлттық Банкті өз деректерінің жоспарланатын өзгеруі туралы кем дегенде күнтізбелік 30 (отыз) күн бұрын жазбаша хабардар етуге;

4.4.8. Ұлттық Банкке қаржы нарығын және қаржы ұйымдарын мемлекеттік бақылау мен қадағалауды жүзеге асыратын уәкілетті органның тарапынан өзіне санкциялар қолданылу жағдайлары туралы хабарлауға міндетті.

4.5. Аукционға қатысушы:

4.5.1. Келісімді бұзу күніне дейін кем дегенде күнтізбелік 30 (отыз) күн бұрын Ұлттық Банкті бұл туралы жазбаша хабардар ете отырып, оны біржақты тәртіппен бұзуға құқылы.

5. Тараптардың жауапкершілігі

5.1. Келісім бойынша міндеттемелерін орындамағаны немесе тиісінше орындамағаны үшін Тараптар Қазақстан Республикасының заңнамасына және Келісімге сәйкес жауапкершілік атқарады.

5.2. Бағалы қағаздарды сатып алғаны/сатқаны үшін ақы төленген күні аукционның қорытындысы бойынша бағалы қағаздар немесе ақша уақтылы аударылмағаны үшін Аукционға қатысушыдан әрбір кешіктірілген күнге мәміле сомасының Ұлттық Банктің ресми қайта қаржыландыру мөлшерлемесінің (жылдық пайызбен) екі еселенген мөлшерінде өсімпұл өндіріліп алынады.

5.3. Бағалы қағаздарды кері сату немесе кері сатып алу мәмілелері жасалған күні аукцион қорытындысы бойынша ақша немесе бағалы қағаздар уақтылы түсірілмегені үшін Аукционға қатысушыдан әрбір кешіктірілген күніне мәміле сомасының Ұлттық Банктің ресми қайта қаржыландыру мөлшерлемесінің (жылдық пайызбен) екі еселенген мөлшерінде өсімпұл өндіріледі.

5.4. Ұлттық Банк Аукционға қатысушы Ұлттық Банкпен операциялар бойынша міндеттемелерді орындамаған жағдайда оның корреспонденттік шотынан ақшаны акцептсіз тәртіппен есептен шығаруға құқылы.

6. Төтенше жағдай

6.1. Келісім бойынша Тараптардың өз функцияларын жүзеге асыруға кедергі келтіретін табиғи апаттар, апаттар, өрт, жаппай тәртіпсіздіктер, ереуілдер, әскери іс-әрекеттер, сондай-ақ Келісімде көрсетілгендерге тікелей және жанама тыйым салатын Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық және құқықтық актілерінің қабылдануы жататын дүлей күш жағдаяттары пайда болған жағдайда, егер осындай жағдайлар туындаған сәттен бастап және байланыс болған жағдайда күнтізбелік 3 (үш) жұмыс күнінен кешіктірмей дүлей күштің әсерінен зардап шеккен Тарап басқа Тарапқа болған оқиға туралы хабарласа, сондай-ақ төтенше жағдайлардың зардаптарын тез арада жою үшін өз тарапынан барлық мүмкіндіктерді қолданған жағдайда, олар өзінің міндеттемелеріне алған жауапкершіліктерді орындаудан босатылады.

6.2. Келісімнің 6.1-тармағында көрсетілген дүлей күш жағдаяттарының ықпал ету объектісіне айналған Тарап басқа Тараптың талап етуі бойынша болған оқиғалар туралы растаушы құжатты, сондай-ақ уәкілетті орган растаған келтірілген зиянның көлемін есептеуге байланысты кез келген құжаттаманы ұсынуға міндетті.

6.3. Тараптардың Келісім бойынша міндеттемелерін орындауы дүлей күш жағдаяттары болған уақытта тоқтатыла тұрады және ол тоқтатылғаннан кейін бірден қалпына келтіріледі.

6.4. Келісімнің 6.1-тармағында көрсетілген дүлей күш жағдаяттарының әрекеті тоқтатылғаннан кейін Тараптар Келісім бойынша өз міндеттемелерін орындауды жалғастыруға міндетті.

7. Дауларды шешу тәртібі

7.1. Тараптар Келісім бойынша өз міндеттемелерін орындау барысында туындаған келіспеушіліктер келіссөздер арқылы шешіледі.

7.2. Егер Тараптар келіссөздер арқылы келісімге келмеген жағдайда, барлық реттелмеген даулар Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес сотта қаралады.

8. Келісімнің қолданылу мерзімі

8.1. Келісім оған Тараптар қол қойған күннен бастап күшіне енеді және белгісіз мерзімге жасалады.

8.2. Тараптардың әрқайсысы басқа Тарапты болжанған бұзу күніне дейін күнтізбелік 30 (отыз) күн бұрын бұл туралы жазбаша хабарлай отырып, Келісімді бұзуға құқылы.

9. Басқа да талаптар

9.1. Келісімнің 9.2-тармағында көзделген жағдайларды қоспағанда, Келісімге өзгерістер Тараптардың уәкілетті өкілдері қол қоятын және Келісімнің ажырамас бөлігі болып табылатын Келісімге қосымша келісім жасау жолымен ресімделеді.

9.2. Атауы, орналасқан жері, деректемелері өзгерген жағдайда Тарап тиісті шешім қабылданған күннен бастап 10 (он) жұмыс күні ішінде растаушы құжаттарды қоса бере отырып, басқа Тарапқа жазбаша хабарлауға міндетті.

9.3. Тараптар қайта ұйымдастырылған жағдайда барлық құқықтар мен міндеттемелер Тараптардың құқықтық мирасқорларына ауысады.

9.4. Келісім екі данасы мемлекеттік тілде және екі данасы орыс тілінде төрт түпнұсқалық данада жасалды, олардың ішінде екі данасы (біреуі мемлекеттік тілде және біреуі орыс тілінде) Ұлттық Банкте қалады және екі данасы (біреуі мемлекеттік тілде және біреуі орыс тілінде) Клиентке беріледі. Әрбір данасының заңдық күші бірдей болып табылады.

9.5. Келісімде реттелмеген мәселелер Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен шешіледі.

10. Тараптардың орналасқан орны және деректемелері

Ұлттық Банк

Аукционға қатысушы

Қазақстан Республикасы
Ұлттық Банкінің
ақша-кредит саясатын
іске асыру шеңберінде
аукциондар өткізу қағидаларына
2-қосымша

Бағалы қағазды кері сату бағасын есептеу үшін формула

$$K_{cb} = (M/365 \times N \times C_{ab}/100) + C_{ab}, \text{ мұндағы}$$

K_{cb} – бағалы қағаздарды кері сату бағасы;

C_{ab} – бағалы қағаздарды сатып алу бағасы;

M – кірістілік мөлшерлемесі (жылдық пайызбен);

N – өтімділік беру мерзімі (күндермен).

Нысан

шығыс нөмірі
20__ жылғы «__» _____

(аукционға қатысушының шығыс хат-хабарды тіркеу журналы негізінде шығыс нөмірі мен күні көрсетіледі)

Бағалы қағаздарды кері сата отырып сатып алу бойынша
аукционға қатысуға өтінім

20__ жылғы «__» _____ N _____ шығарылым бойынша

(аукционның сәйкестендіру нөмірі көрсетіледі)

Аукционға қатысушы _____
(толық атауы және оның жеке шоты)

жеке сәйкестендіру коды немесе банктік сәйкестендіру коды _____, Ұлттық Банкке
... күн кері сатып алу мерзімімен және (жжжж.кк.аа) _____ кері сатып алу күнімен мына
талаптармен бағалы қағаздарды сатуға дайындығын білдіреді:

Өтінім нөмірі	Бағалы қағаздардың ұлттық сәйкестендіру нөмірі	Аукционға қатысушының жеке шоты (аукционға қатысушының жеке шоты көрсетіледі)	Бағалы қағаздардың номиналды көлемі (теңге)	Номиналды құны бойынша сату көлемі (теңге)	Номиналды құны бойынша сатып алу көлемі (теңге)	Кірістілік мөлшерлемесі (пайызбен)
бәсекелес ұсыныстар						
Жиынтығы						
бәсекелес емес ұсыныстар						
Жиынтығы						

Бірінші басшы (ол болмаған кезеңде – оның орнындағы адам)

_____ тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса)

_____ қолы

Бас бухгалтер _____ тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса)

_____ қолы

Қазақстан Республикасы
Ұлттық Банкінің ақша-кредит
саясатын іске асыру шеңберінде
аукциондар өткізу қағидаларына
4-қосымша

Нысан

Келіп түскен өтінімдердің тізімі

жжжж.кк.аа № (KZT, жжжж.кк.аа, күндер саны) аукцион
Ең төменгі мөлшерлеме Жарияланған көлемі

Р/с №	Аукци онға қаты суш ы	ҰС Н	Өтіні м түрі	Өтінім тармағы	Бағалы қағазда рдың номина лы	Бір бағалы қағаздың номиналы нан пайызбен бағасы	Сатып алу көлемі	Кіріст ілік мөлш ерлем есі (пайы збен)	жарияланған шектеулерді ескере отырып көлемі				жарияланған шектеулерді ескерусіз көлемі			
									бәсеке лес	бәсеке лес емес	жиын тығы	орташа алынға н мөлшер лемесі	бәсеке лес	бәсеке лес емес	жиын тығы	орташа алынған мөлшер лемесі
1																
2																
Жиы нтығы																

Оның ішінде бәсекелес емес
өтінімдердің саны:

Басшы (ол болмаған кезеңде – оның орнындағы адам)

тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса)

қолы

Қазақстан Республикасы
Ұлттық Банкінің ақша-кредит саясатын
іске асыру шеңберінде
аукциондар өткізу қағидаларына
5-қосымша

Нысан

Келіп түскен өтінімдердің жиынтық ведомосы

жжжж.кк.аа № KZT _____ аукцион Ең жоғарғы мөлшерleme ____ (пайызбен) Жарияланған көлемі _____

P/c №	Аукционға қатысушы	Өтінім түрі	Өтінім нөмірі	Бағалы қағаздарды сатып алу көлемі, теңге	Пайыздық мөлшерлемесі	жарияланған шектеулерді ескере отырып көлемі				жарияланған шектеулерді ескерусіз көлемі			
						бәсекелес	бәсекелес емес	жиынтығы	орташа алынған мөлшерлемесі	бәсекелес	бәсекелес емес	жиынтығы	орташа алынған мөлшерлемесі
1													
2													
3													

Барлық банктер бойынша жиынтығы

_____ теңге

Оның ішінде бәсекелес емес
өтінімдердің саны

_____ теңге

Басшы (ол болмаған кезеңде – оның орнындағы адам)

_____ тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса)

_____ ҚОЛЫ

Қазақстан Республикасы
 Ұлттық Банкінің
 ақша-кредит саясатын
 іске асыру шеңберінде
 аукциондар өткізу қағидаларына
 б-қосымша

Нысан

Аукцион қатысушысына бағалы қағаздарды кері сата отырып сатып алу бойынша
 аукционның нәтижелері жөніндегі хабарлама

№ _____ аукцион бойынша өтінімдердің
 қанағаттандырылған көлемі туралы хабарлама

Ұлттық Банк осымен Сіздің бағалы қағаздарды кері сата отырып сатып алу бойынша аукционға қатысуға берілген 20____ жылғы
 « ____ » _____ № _____ өтініміңіз _____ теңге сомада қанағаттандырылғанын хабарлайды.
 Аукционның орташа алынған мөлшерлемесі _____ (пайыз). Қанағаттандырылған өтінімдердің жалпы көлемі _____ теңге.

№ өтінім	Аукционға қатысушын ың жеке шоты	ҰСН	Номинал ды көлемі	Сатып алу бағасы	Сатып алу көлемі	Кері сатудың бағасы	Кері сатудың көлемі	Кірістілік мөлшерлемесі	Кері сату күні
Жиынтығы									

Уәкілетті бөлімшенің басшысы (ол болмаған кезеңде – оның орнындағы адам)

тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса)

КОЛЫ

Бағалы қағазды кері сатып алу бағасын есептеу үшін формула

$$K_{\text{саб}} = (M/365 \times N \times P_{\text{б}}/100) + P_{\text{б}}, \text{ мұндағы}$$

$K_{\text{саб}}$ – бағалы қағаздарды кері сатып алу бағасы;

$P_{\text{б}}$ – бағалы қағаздарды сату бағасы;

M – кірістілік мөлшерлемесі (жылдық пайызбен);

N – өтімділік алу мерзімі (күндермен).

Қазақстан Республикасы
 Ұлттық Банкінің
 ақша-кредит саясатын
 іске асыру шеңберінде
 аукциондар өткізу қағидаларына
 8-қосымша

Нысан

шығыс нөмірі
 20__ жылғы «__» _____

(аукционға қатысушының шығыс хат-хабарды тіркеу журналы негізінде шығыс нөмірі мен күні көрсетіледі)

Бағалы қағаздарды кері сатып ала отырып сату бойынша аукционға қатысуға өтінім

20__ жылғы «__» _____ N _____ шығарылым бойынша
 (аукционның сәйкестендіру нөмірі көрсетіледі)

Аукционға қатысушы

(толық атауы және оның жеке шоты)

жеке сәйкестендіру коды немесе банктік сәйкестендіру коды _____, Ұлттық Банктен ... күн кері сату мерзімімен және
 (жжжж.кк.аа.) _____ кері сату күнімен мына талаптармен бағалы қағаздарды сатып алуға дайындығын білдіреді:

Өтінім нөмірі	Аукционға қатысушының жеке шоты (аукционға қатысушының жеке шоты көрсетіледі)	Көлемі (теңге)	Кірістілік мөлшерлемесі (пайызбен)

бәсекелес ұсыныстар			
Жиынтығы			
бәсекелес емес ұсыныстар			
Жиынтығы			

Бірінші басшы (ол болмаған кезеңде – оның орнындағы адам)

_____ тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса) _____ ҚОЛЫ

Бас бухгалтер _____ тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса) _____ ҚОЛЫ

Қазақстан Республикасы
 Ұлттық Банкінің
 ақша-кредит саясатын іске асыру
 шеңберінде аукциондар өткізу қағидаларына
 9-қосымша

Нысан

Келіп түскен өтінімдердің жиынтық ведомосы

жжжж.кк.аа № KZT _____ аукцион Ең жоғарғы мөлшерлеме ___ (пайызбен) Жарияланған көлемі _____

P/c №	Аукционға қатысушы	Өтінім түрі	Өтінім нөмірі	Бағалы қағаздарды сатып алу көлемі, теңге	Пайыздық мөлшерлемесі	жарияланған шектеулерді ескере отырып көлемі				жарияланған шектеулерді ескерусіз көлемі			
						бәсекелес	бәсекелес емес	жиынтығы	орташа алынған мөлшерлемесі	бәсекелес	бәсекелес емес	жиынтығы	орташа алынған мөлшерлемесі
1													
2													
3													

Барлық банктер бойынша жиынтығы

_____ теңге

Оның ішінде бәсекелес емес

өтінімдердің саны

_____ теңге

Уәкілетті бөлімшенің басшысы (ол болмаған кезеңде – оның орнындағы адам)

_____ тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса)

_____ қолы

Қазақстан Республикасы Ұлттық
Банкінің
ақша-кредит саясатын
іске асыру шеңберінде аукциондар
өткізу қағидаларына
10-қосымша

Нысан

Ұлттық Банк

Аукционға қатысушыға
Қатысушының атауы

Ұлттық Банктің бағалы қағаздарды кері сатып алумен сату жөніндегі аукционы бойынша өтінімдердің қанағаттандырылған көлемі
туралы хабарлама
жжжж кк аа № KZT_____

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі осы арқылы Сіздің жжжж кк аа № _____ аукционға қатысуға өтініміңіздің
қанағаттандырылғанын хабарлайды.

Аукционның орташа алынған мөлшерлемесі ____ (пайызбен).

Аукционды жабу күні жжжж.кк.аа.

Қанағаттандырылған өтінімдердің жалпы көлемі _____ теңге.

№ өтінім	ҰСН	Бағалы қағаздың номиналды көлемі	Бағалы қағаздың сату бағасы	Ашу көлемі	Бағалы қағаздың кері сатып алу бағасы	Жабу көлемі	Мөлшер- лемесі
-------------	-----	-------------------------------------	-----------------------------------	------------	--	-------------	-------------------

	Жиынтығы						

Уәкілетті бөлімшенің басшысы (ол болмаған кезеңде – оның орнындағы адам)

тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса)

қолы

Қазақстан Республикасы
Ұлттық Банкінің ақша-кредит саясатын
іске асыру шеңберінде
аукциондар өткізу қағидаларына
11-қосымша

Нысан

Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарымен операциялар жасау тәртібі туралы
шарт
Алматы қаласы 20__ жылғы «__» _____»

«Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі» республикалық мемлекеттік мекемесі,
бұдан әрі «Ұлттық Банк» деп аталады, «Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы»
1995 жылғы 30 наурыздағы Қазақстан Республикасының Заңы негізінде іс-әрекет жасайтын
_____ арқылы, бір жағынан және _____,
бұдан әрі «Бастапқы агент» деп аталады, _____ негізінде іс-әрекет жасайтын
_____ арқылы, екінші жағынан, бұдан әрі бірлесіп Тараптар деп аталып,
төмендегілер туралы осы Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарымен операциялар жасау
тәртібі туралы шартты (бұдан әрі – Шарт) жасады:

1. Шарттың мәні

1.1. Ұлттық Банк Бастапқы агентке Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкінің
ақша-кредит саясатын іске асыру шеңберінде аукциондар өткізу қағидаларына сәйкес
Ұлттық Банкінің қысқамерзімді ноттарымен (бұдан әрі – қысқамерзімді ноттар) операциялар
жасауға уәкілеттік береді.

2. Тараптардың міндеттері мен құқықтары

2.1. Ұлттық Банк:

2.1.1. Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларды қоспағанда,
Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын орналастыру кезінде Бастапқы агенттің іс-әрекетіне
мониторинг жасау барысында алынған ақпарат туралы мәліметтерді жарияламауға;

2.1.2. Қағидаларға өзгерістер мен толықтырулар күшіне енген күннен бастап 10 (он)
жұмыс күні ішінде Қағидаларға енгізілген барлық өзгерістер мен толықтырулар туралы
Бастапқы агентке хабарлауға;

2.1.3. Бастапқы агентпен жасалған Шарт бұзылған жағдайда бұл туралы оны бұзу
күнінен күнтізбелік бір ай бұрын Бастапқы агентке, сондай-ақ осы Бастапқы агенттің барлық
инвесторларын бұқаралық ақпарат құралдары арқылы жазбаша хабарлауға;

2.1.4. Қағидаларға және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес Ұлттық
Банктің қысқамерзімді ноттарымен операциялар жүргізуге міндетті.

2.2. Ұлттық Банк:

2.2.1. Бастапқы агенттің қызметіне мониторинг жасау мақсатында Ұлттық Банктің
қысқамерзімді ноттары нарығында олар жүзеге асыратын Бастапқы агенттің кез келген
операциясы туралы қажетті ақпаратты сұратуға;

2.2.2. Қағидалардың талаптары бұзылған, сондай-ақ Шарттың 2.4.3-тармағы
сақталмаған немесе Бастапқы агент сатып алынған Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын
төлеуге ақша аударудан ішінара бас тартқан жағдайда Бастапқы агентті Ұлттық Банктің

қысқамерзімді ноттарының қатарынан болатын бес аукционына қатысудан бір жақты тәртіппен шеттетуге;

2.2.3. Бастапқы агент немесе оның инвесторы Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын төлеуге ақша аударудан толық бас тартқан немесе ішінара бас тартуды қайталаған жағдайда, уәкілетті орган Бастапқы агенттің номиналды ұстаушы ретінде клиенттердің шоттарын жүргізу құқығымен бағалы қағаздар нарығында брокерлік қызметті жүзеге асыруға лицензиясынан не бағалы қағаздар нарығында дилерлік қызметті жүзеге асыруға лицензиясынан айырған немесе қолданылуын тоқтатқан жағдайда, Шарттың бір күнтізбелік жылы ішінде Бастапқы агенттің жасауы құқығынсыз Шартты бір жақты тәртіппен бұзуға құқылы.

2.3. Ұлттық Банктің Қағидаларға енгізілген өзгерістер мен толықтырулар туралы хабарламауы салдарынан Бастапқы агенттің Қағидаларды бұзуы Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттары аукционына қатысу жөніндегі Бастапқы агенттің құқықтарын шектеуі үшін негіз бола алмайды.

2.4. Бастапқы агент:

2.4.1. Шарт талаптарын сақтауға және Қағидалар мен Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарымен мәмілелерді жүзеге асыруға;

2.4.2. Деректемелері өзгерген жағдайда, оларды өзгерткен күнге дейінгі 2 (екі) жұмыс күнінен кешіктірмей бұл туралы жазбаша хабарлауға;

2.4.3. Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын орналастыруға қатысу кезінде орналастырудың толық аяқталғанына сенімді болуға. Орналастыру нәтижелерінің болмауына байланысты Ұлттық Банктің сатып алынған қысқамерзімді ноттары үшін төлеу жөніндегі міндеттемелерін орындамау Бастапқы агентті оның міндеттемелерін орындаудан босатпайды;

2.4.4. бастапқы нарықта аукционның баға жағдайына, сондай-ақ қайталама нарықта Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарының нарықтық бағасына әсер ету мақсаты бар бағалы қағаздар нарығының басқа қатысушыларымен жазбаша немесе ауызша келісімге келмеуге;

2.4.5. Ұлттық Банктің мемлекеттік бағалы қағаздармен операциялар жүргізуге уәкілетті бөлімшесіне өтінімдерді қағаз тасымалдағышпен ұсынған жағдайда Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын сатып алуға арналған өтінімге қол қоюға уәкілетті адамдардың қолдарының үлгілерін ұсынуға;

2.4.6. ақы төлеу күні қанағаттандырылған өтінімдердің көлемі туралы хабарлама алғаннан кейін бір сағаттың ішінде, бірақ Алматы уақыты бойынша сағат 18.00-ден кешіктірмей Ұлттық Банктің сатып алынған қысқамерзімді ноттары үшін ақы төлеуге қолма-қол ақшаның болуын қамтамасыз етуге;

2.4.7. Ұлттық Банк тарапынан Бастапқы агентке санкцияларды, шектеулі ықпал ету шараларын, ертерек ден қою шараларын қолданудың барлық жағдайлары туралы Уәкілетті бөлімшеге хабарлауға міндетті.

2.5. Бастапқы агент:

2.5.1. Ұлттық Банкке бұл туралы күнтізбелік бір ай бұрын жазбаша хабарлай отырып бір жақты тәртіппен Шартты бұзуға құқылы.

3. Тараптардың жауапкершілігі

3.1. Тараптар Шарт бойынша өз міндеттемелерін орындамаған немесе тиісінше орындамаған жағдайда Қазақстан Республикасының заңнамасына және Шартқа сәйкес жауап береді.

3.2. Ұлттық Банктің сатып алынған қысқамерзімді ноттар үшін ақша уақтылы түспегенде Бастапқы агенттен әрбір кешіктірілген күн үшін төлемнің барлық сомасынан

Ұлттық Банктің ресми қайта қаржыландыру мөлшерлемесінің (жылдық пайызбен) екі есесінен аспайтын мөлшерде өсімпұл өндіріп алынады.

4. Төтенше жағдай

4.1. Шартта көрсетілген қызмет түрлеріне тікелей және жанама тыйым салатын, Тараптардың шарт бойынша өз функцияларын жүзеге асыруға кедергі келтіретін табиғи апаттар, апаттар, өрт, жаппай тәртіпсіздіктер, ереуілдер, әскери іс-әрекеттер жататын еңсерілмейтін күштің пайда болуы, сондай-ақ Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық және құқықтық актілердің қабылдануы жағдайында, егер осындай жағдай туған сәттен бастап және байланыс болған жағдайда 3 (үш) жұмыс күннен кешіктірмей дүлей күштен зардап шеккен Тарап екінші Тарапқа болған оқиға туралы хабарласа, сондай-ақ төтенше жағдайдың зардаптарын тез жою үшін барлық күш жігерін салса Тараптар өзінің міндеттемелеріне алған жауапкершіліктерді орындаудан босатылады.

4.2. Шарттың 4.1-тармағында көрсетілген еңсерілмейтін күштің объектісі болған Тарап басқа Тараптың талап етуі бойынша болған оқиғалар туралы растау құжатын, сондай-ақ уәкілетті органдар куәландырған келтірілген шығын көлемін есептеуге байланысты кезкелген құжаттаманы ұсынуға міндетті.

4.3. Тараптардың Шарт бойынша міндеттемелерді орындауы осындай еңсерілмейтін күш орын алған уақытқа тоқтатыла тұрады және олар тоқтағаннан кейін бірден қалпына келтіріледі.

4.4. Шарттың 4.1-тармағында көрсетілген еңсерілмейтін күштің қолданылуы тоқтағаннан кейін Тараптар Шарт бойынша өз міндеттемелерін орындауды жалғастыруға міндетті.

5. Дауларды шешу тәртібі

5.1. Тараптардың Шарт бойынша өз міндеттемелерін орындауы барысында туындаған келіспеушіліктер келіссөздер арқылы шешіледі.

5.2. Егер Тараптар келіссөздер арқылы келісімге келмеген жағдайда, барлық реттелмеген даулар Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес сотта қаралады.

6. Шарттың қолданылу мерзімі

6.1. Шарт Тараптар оған қол қойған күннен бастап күшіне енеді және белгіленбеген мерзімге жасалады.

6.2. Тараптардың әрқайсысы Шарт болжамды бұзылатын күнге дейін 30 (отыз) күнтізбелік күн бұрын басқа Тарапқа бұл жөнінде жазбаша ескерте отырып Шартты бұзуға құқылы.

7. Басқа да талаптар

7.1. Шарттың 7.2-тармағында көзделген жағдайларды қоспағанда, Шартқа өзгерістер Шартқа қосымша келісім жасау арқылы ресімделеді, оған Тараптардың уәкілетті өкілдері қол қояды және Шарттың ажырамас бөлігі болып табылады.

7.2. Тараптардың атаулары, орналасқан жерлері, деректемелері өзгерген жағдайда, тиісті шешім қабылданған күннен бастап 10 (он) жұмыс күні ішінде растайтын құжаттарды қоса бере отырып басқа Тарапқа жазбаша хабарлауға міндетті.

7.3. Тараптар қайта құрылған жағдайда барлық құқықтары мен міндеттері Тараптардың құқықтық мирасқорларына өтеді.

7.4. Шарт түпнұсқа төрт данада жасалды: екеуі мемлекеттік және екеуі орыс тілдерінде, олардың екі (бір мемлекеттік және бір орыс тілдеріндегі) данасы Ұлттық Банкте қалады және екі (бір мемлекеттік және бір орыс тілдеріндегі) данасы Клиентке беріледі.

7.5. Шартта реттелмеген мәселелер Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен шешіледі.

8. Тараптардың орналасқан жері және деректемелері

Ұлттық Банк

Бастапқы

агент

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің
ақша-кредит саясатын іске асыру шеңберінде
аукциондар өткізу қағидаларына
12-қосымша

Нысан

Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттары бойынша
сыйақы мөлшерлемесін есептеу тәртібі

$$\frac{P_n - P_d}{P_d} \text{ көбейтілсін} \quad \frac{365}{T_o} \text{ 100 –ге көбейтілсін}$$

мұндағы: P_n – номиналдық құны
 P_d – дисконтталған бағасы

T_o – айналыс кезеңі (күнмен).

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің
ақша-кредит саясатын іске асыру шеңберінде
аукциондар өткізу қағидаларына
13-қосымша

Нысан

шығыс нөмірі

20__ жылғы «__» _____

(Бастапқы агенттің шығыс хат-хабарын тіркеу журналы негізінде
шығыс нөмірі мен күні көрсетіледі)

орналастыру нысаны (аукцион (үстеме орналастыру), сату, жазылу)

Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын сатып алуға
өтінім

20__ жылғы «__» _____ № _____ шығарылым бойынша
(Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарды шығару және орналастыру
талаптарын негізге ала отырып шығарылым нөмірі көрсетіледі)

(толық атауы мен оның дербес шоты)

бастапқы агент ретінде көрінетін бағалы қағаздар нарығының кәсіби қатысушысы Ұлттық
Банкте ашылған корреспонденттік шоты № _____,
БСК _____,
БСН _____ күн айналысқа шығару мерзімі және мынадай баға шарттары
бойынша _____ өтеу күні бар Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын сатып алуға
дайын екендігін білдіреді:

№	Қысқамерзімді ноттардың саны (дана)	Бастапқы агенттің жеке шоты (Бастапқы агенттің немесе инвестордың жеке шоты көрсетіледі)	Бір ноттың номиналдық құны (теңге)	Номиналдық құны бойынша сатып алу көлемі (теңге)	Бір ноттың дисконтталған бағасы (теңге)	Дисконтталған баға бойынша сатып алу көлемі (теңге)
бәсекелес ұсыныстар						
Жиынтығы:						
бәсекелес емес ұсыныстар						
Жиынтығы:						

Бірінші басшы (ол болмаған кезеңде – оның орнындағы адам)

тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса)

Бас бухгалтер

тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса)

КОЛЫ

КОЛЫ

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің
 ақша-кредит саясатын іске асыру шеңберінде
 аукциондар өткізу қағидаларына
 14-қосымша

Нысан

Ұлттық сәйкестендіру нөмірі, өтеу күні, айналыс мерзімі
 шығарылымы № _____
 Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарының жиынтық ведомосы

Аукцион талаптары мыналар болып айқындалды

Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын сатудың жарияланған көлемі _____ миллион теңге
 Бір қатысушыға өтінімді қанағаттандыруды шектеу пайызы _____ пайыз
 Жарияланған көлемнен бәсекелес емес ұсыныстарды қанағаттандыру пайызы _____ пайыз
 Қазақстан Республикасының бейрезидент инвесторлардың қатысу пайызы _____ пайыз
 Бейрезиденттер үшін жарияланған көлемнен бәсекелес емес ұсыныстарды қанағаттандыру пайызы _____ пайыз

Өтінімде көрсетілген дисконтталған баға	Өтінімде көрсетілген баға бойынша сыйақы мөлшерлемесі, пайызбен	Осы дисконтталған баға бойынша берілген өтінім саны, дана	Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын резиденттердің сатып алуының көлемі		Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын бейрезиденттердің сатып алуының көлемі	
			Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарының саны, дана	Өтініш қанағаттандырылған кезде түскен сома, теңге	Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарының саны, дана	Өтініш қанағаттандырылған кезде түскен сома, теңге
1	2	3	4	5	6	7
Жиынтығы						

Өспелі жиынтық Аукцион бойынша түскен ақша көлемі				Аукционда қалыптасқан орташа алынған дисконтталған бағасы	Орташа алынған дисконтталған баға бойынша жылдық сыйақы мөлшерлемесі, пайызбен
көрсетілген шектеулерді ескере отырып		көрсетілген шектеулерді ескермей			
дана	теңге	дана	теңге		
8	9	10	11	12	13

Қабылданған өтінімдердің Ұлттық Банктің бір қысқамерзімді нотасына орташа дисконтталған бағасы: _____ болды

Барлық бәсекелес емес бағаның саны _____ дана

Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын мынадай баға талаптары бойынша орналастыру жүргізілсін

Кесімді бағасы _____ (теңге)
Шектеу _____

Орташа алынған бағасы _____ (теңге)

Аукцион көлемі _____ (теңге) мөлшерінде бекітілсін

Мына талаптарда Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын үстеме орналастыруды жарияласын

Орташа алынған бағасы ____ (теңге) ____ (теңге) үстеме орналастыру көлемі

Уәкілетті бөлімшенің басшысы (ол болмаған кезеңде – оның орнындағы адам)

_____ тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса)

_____ ҚОЛЫ

Қазақстан Республикасы
Ұлттық Банкінің ақша-кредит саясатын
іске асыру шеңберінде аукциондар
өткізу қағидаларына
15-қосымша

Қазақстан Республикасының
Ұлттық Банкі

Нысан
Бастапқы агентке (толық атауы)

Бірінші басшы (лауазымы, тегі және аты-
жөні)
Орналасқан жері

№ _____

_____ бойынша
аукцион (үстеме орналастыру), сату, жазылу
Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттары өтінімдерінің қанағаттандырылған көлемі
туралы хабарлама

Ұлттық Банк осы хабарламада Сіздің 20__ жылғы «__» _____ № _____ шығарылым
бойынша Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын сатып алуға өтініміңіз _____ теңге
сомаға қанағаттандырылғаны жөнінде мәлімдейді.

Ұлттық Банктің бір қысқамерзімді нотына аукционның орташа мөлшерленген
дисконтталған бағасы _____ теңге құрады.

Өтінімнің тармағы № №	Бастапқы агенттің жеке шоты	Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттар саны (дана)	Ұлттық Банктің бір қысқамерзімді нотына дисконтталған баға (теңге)	Қанағаттандырылған сатып алу көлемі, (теңге)
Жиынтығы				

Уәкілетті бөлімшенің басшысы (ол болмаған кезеңде – оның орнындағы адам)

тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса)

қолы

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің
ақша-кредит саясатын іске асыру шеңберінде
аукциондар өткізу қағидаларына
16-қосымша

Нысан

Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын үстеме орналастырудың
(сатудың, жазылудың) жиынтық ведомосы

_____ № ____ шығарылым

өтеу күні, айналыста болу мерзімі

Үстеме орналастырудың (сатудың, жазылудың) мынадай талаптары белгіленген:

Осы шығарылымның аукционында қалыптасқан орташа мөлшерленген
дисконтталған баға (Ұлттық Банк белгілеген баға) _____ теңге

Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын үстеме орналастырудың (сату, жазылу)
жария етілген көлемі _____ миллион теңге

Аукционның бір қатысушысына өтінімді қанағаттандыруды шектеу пайызы
_____ пайыз

Қазақстан Республикасының инвестор-бейрезиденттерінің өтінімдерін
қанағаттандыруды шектеу пайызы _____ пайыз.

Өтінімнің реттік нөмірі және түскен уақыты	Өтінімде көрсетілген баға бойынша жылдық сыйақы мөлшерлемесі, пайызбен	Өтінім дер саны	Резиденттердің Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын үстеме орналастыру (сату, жазылу) көлемі		Бейрезиденттердің Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын үстеме орналастыру (сату, жазылу) көлемі	
			Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарының саны, дана	Өтінімдерді қанағаттандырған жағдайдағы түсім	Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарының саны,	Өтінімдерді қанағаттандыр ған

				сомасы, теңге	дана	жағдайдағы түсім сомасы, теңге
1	2	3	4	5	6	7
Жиынтығы						

Кестенің жалғасы

Өсу жиынтығы					
Үстеме орналастыру (сату, жазылу) көлемі					
көрсетілген шектеулерді есепке алғанда			көрсетілген шектеулерді есепке алмағанда		
Саны, дана	Сома, теңге	Аукционды есепке алғанда	Саны, дана	Сома, теңге	Аукционды есепке алғанда
8	9	10	11	12	13

Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын _____ (теңге) көлемінде үстеме орналастыру жүргізілсін

Уәкілетті бөлімшенің басшысы (ол болмаған кезеңде – оның орнындағы адам)

тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса)

ҚОЛЫ

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің
ақша-кредит саясатын іске асыру шеңберінде
аукциондар өткізу қағидаларына
17-қосымша

Нысан

Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарын алдағы өтеу туралы мәліметтер
№____ Күні жжжж.кк.аа. Ұлттық Банк Департаментінің
директоры _____

Ұлттық Банктің қысқамерзімді ноттарының айналым мерзімінің аяқтауына
байланысты жжжж.кк.аа. №_____ эмиссияны өтеу үшін келесі деректемелер бойынша
ақша аудару жүргізуді сұраймыз:

Алушының атауы	Банк деректемелері	Жалпы өтеу көлемі, теңге
Орталық депозитарий	БСК ЖСК БСН	_____

Уәкілетті бөлімшенің басшысы (ол болмаған кезеңде – оның орнындағы адам)

тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса)

қолы

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің
ақша-кредит саясатын іске асыру шеңберінде
аукциондар өткізу қағидаларына
18-қосымша

Нысан

Ұлттық Банктің _____ № ____ шығарылымдағы
депозиттік аукционына қатысуға өтінім

Депозиттерді қабылдау (банктік салымдар) және жинақ шотын ашу және жүргізу туралы _____ №__ келісімге сәйкес Қарсы әріптес Сізді келесі талаптармен депозиттік аукционға қатысуға өтінімді қарауыңызды сұрайды:

Мәміле күні:

Валюталау күні:

Аяқтау күні:

Валюта түрі:

Ашылу сомасы:

Жабылу сомасы:

Мөлшерлеме:

Мерзімі:

Сыйақы мөлшерлемесі:

Ұлттық Банктің деректемелері:

Қарсы әріптестің деректемелері:

Уәкілетті бөлімшенің басшысы (ол болмаған кезеңде – оның орнындағы адам)

тегі, аты, әкесінің аты (ол бар болса)

қолы

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҰЛТТЫҚ БАНКІ

БАСҚАРМАСЫНЫҢ ҚАУЛЫСЫ

Алматы қ.

2016 жылғы 26 қыркүйек

№ 230

«Альянс Полис» сақтандыру компаниясы» акционерлік қоғамы туралы

Сақтандыруды қадағалау департаментінің ұсынысын қарап, «Сақтандыру қызметі туралы» Қазақстан Республикасының Заңы 43-бабының 16) тармақшасын, 53-3-бабы 2-тармағының 2) тармақшасын, 54-бабы 1-тармағының 1), 2) тармақшаларын және Қазақстан Республикасы Президентінің 2003 жылғы 31 желтоқсандағы № 1271 Жарлығымен бекітілген Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы ереженің 23-тармағының 31) тармақшасын басшылыққа ала отырып, Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің Басқармасы **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Уәкілетті орган қолданған шектеулі ықпал ету шараларының талаптарын орындамағаны, сондай-ақ пруденциялық нормативтердің талаптарын және Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген сақталуы міндетті өзге де нормалар мен лимиттерді сақтамағаны үшін «Альянс Полис» сақтандыру компаниясы» акционерлік қоғамына (бұдан әрі – «Альянс Полис» СК» АҚ) сақтандырудың ерікті түрлері бойынша сақтандыру (қайта сақтандыру) қызметін жүзеге асыру құқығына берілген 2012 жылғы 21 мамырдағы № 2.1.4/Д лицензияның (бұдан әрі – Лицензия) (қайта сақтандыру қызметін қоса алғанда) қолданылуы алты ай мерзімге тоқтатылсын.

Лицензияның сақтандырудың ерікті түрлері бойынша қолданылуы осы қаулы «Альянс Полис» СК» АҚ-қа жіберілген күннен бастап тоқтатылған болып есептеледі.

2. «Альянс Полис» СК» АҚ-қа Лицензияның қолданылуын тоқтату мерзімі аяқталғанға дейін қолданыстағы сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттарын ұзартуды және сақтандыру сыйлықақыларын, сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымы жауапкершілігінің көлемін ұлғайту көзделетін оларды өзгертуді, сондай-ақ сақтандырудың ерікті түрлері бойынша сақтандыру агенті ретінде сақтандыру делдалдығын жүзеге асыруды қосқанда, жаңа сақтандыру (қайта сақтандыру) шарттарын жасауға тыйым салынады.

3. Сақтандыруды қадағалау департаменті (Құрманов Ж.Б.):

1) осы қаулыны «Альянс Полис» СК» АҚ-қа орындау үшін жіберсін;

2) қабылданған шешім туралы ақпаратты Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің интернет-ресурсына орналастырсын.

4. Қаржылық қызметтерді тұтынушылардың құқықтарын қорғау және сыртқы коммуникациялар басқармасы (Терентьев А.Л.) Сақтандыруды қадағалау департаментінен жариялауға өтінімді алғаннан кейін осы қаулыны Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ресми басылымдарында жариялауға шаралар қабылдасын.

5. Осы қаулы қабылданған күнінен бастап күшіне енеді.

6. Осы қаулының орындалуын² бақылау Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Төрағасының орынбасары О.А. Смоляковқа жүктелсін.

² «Альянс Полис» сақтандыру компаниясы» акционерлік қоғамы туралы